

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie

EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

RAPORT KOŃCOWY

Losy zawodowe absolwentów szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i absolwentów szkół wyższych

Konsorcjum

Lider: InfoAudit Sp. z o.o.

16 -050 Michałowo, Topolany 64

Oddział Warszawa

02-844 Warszawa, ul. Puławska 479

tel: (0-22) 894-08-75; fax: (0-22) 894-08-76

e-mail: ewaluacja@infoaudit.com.pl; www.infoaudit.com.pl

Partner: Centrum Usług Profesja Sp.z.o.o

05-230 Kobyłka, ul Królewska 1B

Tel/fax: 691 752 262

e-mail: d.podles@cuprofesja.pl; www.cuprofesja.eu

Autorzy raportu:

Katarzyna Krok - Czyż
Dorota Rutka

Warszawa, 22 grudzień 2008

Biuro Projektu: "Regionalny Barometr Rynku Pracy i Edukacji"
Wojewódzki Urząd Pracy, ul. A. Mickiewicza 41, 70-383 Szczecin, tel./fax (0 91) 42 56 120/179
Filia WUP, ul. Słowiańska 15A, 75-846 Koszalin, tel. (0 94) 344 50 19, fax (0 94) 344 50 28

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Budżetu Państwa
W ramach Poddziałania 6.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013

Spis treści

SPIS TREŚCI.....	2
SPIS TABEL	3
SPIS WYKRESÓW	7
1. WSTĘP.....	10
2. METODOLOGIA I PRZEBIEG BADANIA.....	12
2.1 METODOLOGIA I TECHNIKI BADAWCZE	12
2.2 PRZEBIEG REALIZACJI BADANIA.....	13
3. WYNIKI BADANIA TERENOWEGO.....	14
3.1 SPOSÓB DOBORU I STRUKTURA PRÓBY BADAWCZEJ	14
3.2 PRZEDSTAWIENIE WYNIKÓW BADANIA	23
3.2.1 Znajomość rynku pracy w powiecie	23
3.2.2 Wizja własnych losów zawodowych	34
3.2.3 Kwalifikacje i postawy przyszłych absolwentów	71
3.3.4 Znajomość instytucji zajmujących się doradztwem i pośrednictwem pracy.....	90
3.3 ANALIZA DANYCH WTÓRNYCH	95
4. ANEKSY	132
ANEKS 1: TABELY KRZYŻOWE OKREŚLAJĄCE KORELACJE POMIĘDZY ZMIENNYMI NIEZALEŻNYMI I ZALEŻNYMI.....	132
ANEKS 2: FORMULARZ ANKIETY WYKORZYSTANY W TRAKCIE BADANIA	137

Spis tabel

TABELA 1. ROZKŁAD PRÓBY BADAWCZEJ WG POWIATÓW ORAZ TYPÓW SZKÓŁ	15
TABELA 2. ROZKŁAD PRÓBY BADAWCZEJ WG WIEKU I TYPÓW SZKÓŁ	16
TABELA 3. ROZKŁAD PRÓBY BADAWCZEJ WG PŁCI I TYPÓW SZKÓŁ	16
TABELA 4. STRUKTURA PRÓBY BADAWCZEJ WG PŁCI I TYPÓW SZKÓŁ	17
TABELA 5. ROZKŁAD PRÓBY BADAWCZEJ WG POCHODZENIA I TYPÓW SZKÓŁ	17
TABELA 6. STRUKTURA PRÓBY BADAWCZEJ WG POCHODZENIA I TYPÓW SZKÓŁ	17
TABELA 7. ROZKŁAD PRÓBY BADAWCZEJ WG TYPU SZKOŁY	18
TABELA 8. STRUKTURA PRÓBY BADAWCZEJ WG TYPU SZKOŁY	18
TABELA 9. ROZKŁAD PRÓBY W GIMNAZJACH WG PROFILU KLAS	18
TABELA 10. ROZKŁAD PRÓBY W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH WG PROFILU KLAS	19
TABELA 11. ROZKŁAD PRÓBY W SZKOŁACH WYŻSZYCH WG SPECJALIZACJI	20
TABELA 12. ROZKŁAD I STRUKTURA PRÓBY WG WYKSZTAŁCENIA RODZICÓW I TYPÓW SZKÓŁ	22
TABELA 13. CZY INTERESUJESZ SIĘ INFORMACJAMI NA TEMAT SYTUACJI RYNKU PRACY W TWOIM POWIECIE? JAKIEGO TYPU INFORMACJE SĄ TO PRZED E WSZYSTKIM?	23
TABELA 14. CZY ZNASZ OBECNY POZIOM BEZROBOCIA W POLSCE?	24
TABELA 15. CZY ZNASZ OBECNY POZIOM BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM?	25
TABELA 16. JAKI JEST WSKAŹNIK POZIOMU BEZROBOCIA W POLSCE?	26
TABELA 17. JAKI JEST WSKAŹNIK POZIOMU BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM?	26
TABELA 18. CZY UWAŻASZ, ŻE W POWIECIE, W KTÓRYM OBECNIE MIESZKASZ ŁATWO JEST ZNALEŹĆ PRACĘ?	27
TABELA 19. JAK TWOIM ZDANIEM BĘDZIE WYGLĄDAŁA SYTUACJA NA RYNKU PRACY W TWOIM POWIECIE W NADCHODZĄCYM ROKU?	28
TABELA 20. CZY UWAŻASZ, ŻE W TWOIM MIEJSCU ZAMIESZKANIA SĄ PRACODAWCY, U KTÓRYCH BĘDZIESZ MÓGŁ SZUKAĆ ZATRUDNIENIA ZGODNEGO Z TWOIMI KWALIFIKACJAMI?	30
TABELA 21. CZY W TWOIM MIEJSCU ZAMIESZKANIA/W POWIECIE SĄ KONKRETNI PRACODAWCY, U KTÓRYCH SZCZEGÓLNIE CHCIAŁBYŚ ZNALEŹĆ ZATRUDNIENIE?	31
TABELA 22. CZY ZAAKCEPTOWAŁBYŚ/ZAAKCEPTOWAŁBYŚ MOŻLIWOŚĆ PODJĘCIA PRACY POZA SWOIM MIEJSCEM ZAMIESZKANIA?	32
TABELA 23. CZY BIERZESZ POD UWAGĘ MOŻLIWOŚĆ WYJAZDU ZA GRANICĘ W CELU KONTYNUACJI NAUKI?	35
TABELA 24. CZY BIERZESZ POD UWAGĘ MOŻLIWOŚĆ WYJAZDU ZA GRANICĘ W CELU PODJĘCIA PRACY?	36
TABELA 25. CZY PO UKOŃCZENIU OBECNEJ SZKOŁY/UCZELNI ZAMIERZASZ ŁĄCZYĆ NAUKĘ I PRACĘ?	37
TABELA 26. Z JAKIEGO POWODU WYBRAŁAŚ/WYBRAŁEŚ OBECNĄ SZKOŁĘ, UCZELNIĘ?	38
TABELA 27. GDYBYŚ PONOWNIE MOGŁA/MÓGŁ DOKONAĆ WYBORU TYPU SZKOŁY LUB STUDIÓW, TO CZY PONOWNIE WYBRAŁAŚ/WYBRAŁEŚ TAK SAMO?	40
TABELA 28. CZY ZAMIERZASZ KONTYNUOWAĆ DALEJ NAUKĘ BEZPOŚREDNIO PO UKOŃCZENIU SZKOŁY, JEŚLI TAK, W JAKIEJ FORMIE? (PYTANIE TYLKO DO SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH)	41
TABELA 29. CZY NA OBECNYM ETAPIE NAUKI PLANUJESZ SVOJĄ PRZYSZŁOŚĆ ZAWODOWĄ?	42
TABELA 30. CZY UWAŻASZ, ŻE OBECNA SZKOŁA/UCZELNIA PRZYGOTOWAŁA/PRZYGOTOWUJE CIĘ DOBRZE DO PODJĘCIA ZATRUDNIENIA?	43

TABELA 31. CZY UWAŻASZ, ŻE W OBECNEJ SZKOLE/UCZELNI OTRZYMAŁAŚ/OTRZYMAŁEŚ PRAKTYCZNE UMIEJĘTNOŚCI PRZYDATNE W MIEJSCU ZATRUDNIENIA?	44
TABELA 32. CZY PODJĘŁAŚ/PODJĄŁEŚ JUŻ KIEDYKOLWIEK PRACĘ ZAWODOWĄ?	45
TABELA 33. JAKIEGO TYPU TO PRACA?.....	46
TABELA 34. W PORÓWNANIU DO OSÓB, KTÓRE NIE PODJĘŁY DO TEJ PORY ŻADNEJ PRACY, CZY WYKONYWANA DO TEJ PORY PRACA POZWOLI CI NA ZNALEZIENIE LEPSZEJ PRACY?	48
TABELA 35. W PORÓWNANIU DO OSÓB, KTÓRE NIE PODJĘŁY DO TEJ PORY ŻADNEJ PRACY, CZY WYKONYWANA DO TEJ PORY PRACA POZWOLI CI NA SZYBSZY AWANS?	49
TABELA 36. W PORÓWNANIU DO OSÓB, KTÓRE NIE PODJĘŁY DO TEJ PORY ŻADNEJ PRACY, CZY WYKONYWANA DO TEJ PORY PRACA POZWOLI CI NA UZYSKANIE WYŻSZYCH ZAROBKÓW?	50
TABELA 37. W PORÓWNANIU DO OSÓB, KTÓRE NIE PODJĘŁY DO TEJ PORY ŻADNEJ PRACY, CZY WYKONYWANA DO TEJ PORY PRACA POZWOLI CI NA WIĘKSZĄ SATYSFAKCJĘ Z PRACY?	51
TABELA 38. KTÓRE Z POSZCZEGÓLNYCH CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄ PRZED E WSZYSTKIM, W TWOJEJ OPINII, NA DECYZJE O WYBORZE MIEJSCA PRACY PRZEZ ABSOLWENTA?.....	52
TABELA 39. CO TWOIM ZDANIEM JEST NAJWAŻNIEJSZE, ABY OSIĄGNĄĆ POCZUCIE SATYSFAKCJI Z WYKONYWANEJ PRACY?	54
TABELA 40. KTÓRE Z WYMENIONYCH MIEJSC ZATRUDNIENIA ZAPEWNIĄJĄ TWOIM ZDANIEM NAJLEPSZE WARUNKI MŁODYM PRACOWNIKOM?	55
TABELA 41. W JAK DUŻEJ FIRMIE CHCIAŁABYŚ/CHCIAŁBYŚ NAJBARDZIEJ PRACOWAĆ?.....	56
TABELA 42. JAK JEST SATYSFAKCUJĄCA, MINIMALNA I ZASKAKUJĄCO WYSOKA PENSJA NETTO? (GIMNAZJA).....	57
TABELA 43. JAK JEST SATYSFAKCUJĄCA, MINIMALNA I ZASKAKUJĄCO WYSOKA PENSJA NETTO? (SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE)	58
TABELA 44. JAK JEST SATYSFAKCUJĄCA, MINIMALNA I ZASKAKUJĄCO WYSOKA PENSJA NETTO? (SZKOŁY WYŻSZE) .	58
TABELA 45. CZYM POWINNA CHARAKTERYZOWAĆ SIĘ DOBRA PRACA?	59
TABELA 46. CZY TWOIM ZDANIEM MOŻLIWOŚĆ ZATRUDNIA W FIRMIE NA POZYCJI, KTÓRA SATYSFAKCUJONAŁOBY CIĘ ZALEŻY OD POZIOMU WYKSZTAŁCENIA?	61
TABELA 47. CZY TWOIM ZDANIEM MOŻLIWOŚĆ ZATRUDNIA W FIRMIE NA POZYCJI, KTÓRA SATYSFAKCUJONAŁOBY CIĘ ZALEŻY OD ZDOLNOŚCI I TALENTU?	61
TABELA 48. CZY TWOIM ZDANIEM MOŻLIWOŚĆ ZATRUDNIA W FIRMIE NA POZYCJI, KTÓRA SATYSFAKCUJONAŁOBY CIĘ ZALEŻY OD DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO?	62
TABELA 49. CZY TWOIM ZDANIEM MOŻLIWOŚĆ ZATRUDNIA W FIRMIE NA POZYCJI, KTÓRA SATYSFAKCUJONAŁOBY CIĘ ZALEŻY OD POSIADANYCH ZNAJOMOŚCI?.....	62
TABELA 50. CZY TWOIM ZDANIEM MOŻLIWOŚĆ ZATRUDNIA W FIRMIE NA POZYCJI, KTÓRA SATYSFAKCUJONAŁOBY CIĘ ZALEŻY OD SZCZĘŚCIA?	63
TABELA 51. JAK OCENIASZ OGÓLNĄ POZYCJĘ ABSOLWENTÓW NA ZACHODNIOPOMORSKIM RYNKU PRACY?	64
TABELA 52. JAK OCENIASZ OGÓLNĄ POZYCJĘ ABSOLWENTÓW NA LOKALNYM RYNKU PRACY?	65
TABELA 53. W JAKI SPOSÓB ZAMIERZASZ W PIERWSZEJ KOLEJNOŚCI SAMA/SAM POSZUKIWAĆ PRACY (LUB, JEŻELI PRACUJESZ JAK POSZUKIWAŁAŚ/EŚ PRACY)?.....	66
TABELA 54. CZY WIESZ O MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA PRACOWNIKA W NASTĘPUJĄCYCH FORMACH?.....	68
TABELA 55. CZY CHCIAŁBYŚ PRACOWAĆ W NASTĘPUJĄCYCH FORMACH?.....	69

TABELA 56. CZY UDZIELASZ SIĘ JAKO WOŁONTARIUSZ LUB BIERZESZ UDZIAŁ W AKCJACH CHARYTATYWNYCH?	72
TABELA 57. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -KURSY JĘZYKOWE?	73
TABELA 58. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -KURSY DOSZKALAJĄCE Z PRZEDMIOTÓW ŚCISŁYCH?	74
TABELA 59. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -KURSY DOSZKALAJĄCE Z INNYCH PRZEDMIOTÓW SZKOLNYCH?	75
TABELA 60. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -ZAJĘCIA SPORTOWE?	76
TABELA 61. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE?	77
TABELA 62. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -SZKOLENIA ZAWODOWE?	78
TABELA 63. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -INNE?	78
TABELA 64. JAK OGÓLNIE OCENIASZ WŁASNE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE, UMOŻLIWIAJĄCE PODJĘCIE PRACY?	79
TABELA 65. CZY POTRAFISZ KORZYSTAĆ Z NASTĘPUJĄCYCH TYPÓW PROGRAMÓW KOMPUTEROWYCH. W JAKIM ZAKRESIE? - EDYTOR TEKSTU	80
TABELA 66. CZY POTRAFISZ KORZYSTAĆ Z NASTĘPUJĄCYCH TYPÓW PROGRAMÓW KOMPUTEROWYCH. W JAKIM ZAKRESIE? - PROGRAM STATYSTYCZNY	81
TABELA 67. CZY POTRAFISZ KORZYSTAĆ Z NASTĘPUJĄCYCH TYPÓW PROGRAMÓW KOMPUTEROWYCH. W JAKIM ZAKRESIE? - ARKUSZ KALKULACYJNY	81
TABELA 68. CZY POTRAFISZ KORZYSTAĆ Z NASTĘPUJĄCYCH TYPÓW PROGRAMÓW KOMPUTEROWYCH. W JAKIM ZAKRESIE? - EDYTOR PREZENTACJI MULTIMEDIALNYCH	82
TABELA 69. CZY POSIADASZ PRAWO JAZDY?	83
TABELA 70. CZY BYŁABYŚ/BYŁBYŚ W STANIE POROZUMIEĆ SIĘ W PRACY W JĘZYKU OBCYM? JEŻELI TAK TO, W JAKIM ZAKRESIE?	84
TABELA 71. JAK CZĘSTO KORZYSTASZ Z KOMPUTERA?	87
TABELA 72. JAK CZĘSTO KORZYSTASZ Z INTERNETU PRZEWODOWEGO?	88
TABELA 73. JAK CZĘSTO KORZYSTASZ Z INTERNETU BEZPRZEWODOWEGO?	89
TABELA 74. CZY KIEDYKOLWIEK KORZYSTAŁAŚ/KORZYSTAŁEŚ Z USŁUG DORADCÓW ZAWODOWYCH LUB INNYCH OSÓB ŚWIADCZĄCYCH POMOC PRZY WYBORZE KIERUNKU KSZTAŁCENIA LUB PRACY?	90
TABELA 75. CZY ZNASZ NASTĘPUJĄCE INSTYTUCJE RYNKU PRACY I CZY KIEDYKOLWIEK KORZYSTAŁAŚ/KORZYSTAŁEŚ Z TEJ INSTYTUCJI? - URZĄD PRACY	91
TABELA 76. CZY ZNASZ NASTĘPUJĄCE INSTYTUCJE RYNKU PRACY I CZY KIEDYKOLWIEK KORZYSTAŁAŚ/KORZYSTAŁEŚ Z TEJ INSTYTUCJI? - AGENCJE POŚREDNICTWA PRACY	92
TABELA 77. CZY ZNASZ NASTĘPUJĄCE INSTYTUCJE RYNKU PRACY I CZY KIEDYKOLWIEK KORZYSTAŁAŚ/KORZYSTAŁEŚ Z TEJ INSTYTUCJI? - OCHOTNICZE HUFCE PRACY	93
TABELA 78. CZY ZNASZ NASTĘPUJĄCE INSTYTUCJE RYNKU PRACY I CZY KIEDYKOLWIEK KORZYSTAŁAŚ/KORZYSTAŁEŚ Z TEJ INSTYTUCJI? - SZKOLNY DORADCA ZAWODOWY	94
TABELA 79. ZNAJOMOŚĆ WSKAŹNIKA BEZROBOCIE W POLSCE I WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	96
TABELA 80. ZAINTERESOWANIE SYTUACJĄ NA RYNKU PRACY W SWOIM POWIECIE WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	96
TABELA 81. ZAINTERESOWANIE SYTUACJĄ NA RYNKU PRACY W SWOIM POWIECIE WG POCHODZENIA RESPONDENTA	98

TABELA 82. CHĘĆ KONTYNUACJI NAUKI I RÓWNOCZESNEJ PRACY WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH.....	99
TABELA 83. CHĘĆ KONTYNUACJI NAUKI I RÓWNOCZESNEJ PRACY WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW	100
TABELA 84. PLANY KONTYNUACJI NAUKI PO SZKOLE PONADGIMNAZJALNEJ WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	101
TABELA 85. PLANY KONTYNUACJI NAUKI PO SZKOLE PONADGIMNAZJALNEJ WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW	102
TABELA 86. KORZYSTANIE Z INSTYTUCJI RYNKU PRACY WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH.....	105
TABELA 87. UDZIAŁ W WOŁONTARIACIE LUB AKCJACH CHARYTATYWNYCH WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	106
TABELA 88. MIEJSCE PRACY NAJBARDZIEJ SPRZYJAJĄCE MŁODYM PRACOWNIKOM WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	108
TABELA 89. MIEJSCE PRACY NAJBARDZIEJ SPRZYJAJĄCE MŁODYM PRACOWNIKOM WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW	109
TABELA 90. OCZEKIWANIA ODNOŚNIE ZAROBKÓW NETTO UCZNIÓW WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	111
TABELA 91. OCZEKIWANIA ODNOŚNIE ZAROBKÓW NETTO WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW	112
TABELA 92. UDZIAŁ OSÓB MAJĄCYCH DOŚWIADCZENIE ZAWODOWE WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH.....	113
TABELA 93. MOŻLIWOŚĆ ZNALEZIENIA PRACY W MIEJSCU ZAMIESZKANIA WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW.....	115
TABELA 94. ZNAJOMOŚĆ PRACODAWCÓW, U KTÓRYCH MOŻNA ZNALEŹĆ PRACĘ ZGODNĄ Z KWALIFIKACJAMI WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	116
TABELA 95. ZNAJOMOŚĆ PRACODAWCÓW, U KTÓRYCH MOŻNA ZNALEŹĆ PRACĘ ZGODNĄ Z KWALIFIKACJAMI WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW	117
TABELA 96. ZNAJOMOŚĆ PRACODAWCÓW, U KTÓRYCH MOŻNA ZNALEŹĆ PRACĘ ZGODNĄ Z KWALIFIKACJAMI WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW	118
TABELA 97. ZNAJOMOŚĆ JĘZYKA ANGIELSKIEGO I NIEMIECKIEGO WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	120
TABELA 98. MOŻLIWOŚĆ WYJAZDU POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA W CELU PODJĘCIA PRACY ZAWODOWEJ WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	127
TABELA 99. MOŻLIWOŚĆ WYJAZDU POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA W CELU PODJĘCIA PRACY ZAWODOWEJ WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW	129
TABELA 100. KORZYSTANIE Z INSTYTUCJI RYNKU PRACY WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW (STRONA 105 RAPORTU)	132
TABELA 101. UDZIAŁ W WOŁONTARIACIE LUB AKCJACH CHARYTATYWNYCH WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW (STRONA 107 RAPORTU).....	133
TABELA 102. UDZIAŁ OSÓB MAJĄCYCH DOŚWIADCZENIE ZAWODOWE WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW (STRONA 113 RAPORTU)	133
TABELA 103. CZYNNIKI CHARAKTERYZUJĄCE DOBRĄ PRACĘ WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH (STRONA 113 RAPORTU)	134
TABELA 104. CZYNNIKI CHARAKTERYZUJĄCE DOBRĄ PRACĘ WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW (STRONA 113 RAPORTU)	134
TABELA 105. UMIEJĘTNOŚĆ POSŁUGIWANIA SIĘ PROGRAMAMI KOMPUTEROWYMI WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH (STRONA 123 RAPORTU)	135

Spis wykresów

WYKRES 1. CZY INTERESUJESZ SIĘ INFORMACJAMI NA TEMAT SYTUACJI RYNKU PRACY W TWOIM POWIECIE? JAKIEGO TYPU INFORMACJE SĄ TO PRZED W SZYSTKIM?.....	24
WYKRES 2. CZY ZNASZ OBECNY POZIOM BEZROBOCIA W POLSCE I WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM?	25
WYKRES 3. JAKI JEST WSKAŹNIK POZIOMU BEZROBOCIA W POLSCE?	26
WYKRES 4. JAKI JEST WSKAŹNIK POZIOMU BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM?	26
WYKRES 5. CZY UWAŻASZ, ŻE W POWIECIE, W KTÓRYM OBECNIE MIESZKASZ ŁATWO JEST ZNALEŹĆ PRACĘ?	28
WYKRES 6. JAK TWOIM ZDANIEM BĘDZIE WYGLĄDAŁA SYTUACJA NA RYNKU PRACY W TWOIM POWIECIE W NADCHODZĄCYM ROKU?.....	29
WYKRES 7. CZY UWAŻASZ, ŻE W TWOIM MIEJSCU ZAMIESZKANIA SĄ PRACODAWCY, U KTÓRYCH BĘDZIESZ MÓGŁ SZUKAĆ ZATRUDNIENIA ZGODNEGO Z TWOIMI KWALIFIKACJAMI?.....	30
WYKRES 8. CZY W TWOIM MIEJSCU ZAMIESZKANIA/W POWIECIE SĄ KONKRETNI PRACODAWCY, U KTÓRYCH SZCZEGÓLNIE CHCIAŁBYŚ ZNALEŹĆ ZATRUDNIENIE?	31
WYKRES 9. CZY ZAAKCEPTOWAŁBYŚ/ZAAKCEPTOWAŁBYŚ MOŻLIWOŚĆ PODJĘCIA PRACY POZA SWOIM MIEJSCEM ZAMIESZKANIA?	34
WYKRES 10. CZY BIERZESZ POD UWAGĘ MOŻLIWOŚĆ WYJAZDU ZA GRANICĘ W CELU KONTYNUACJI NAUKI?	35
WYKRES 11. CZY BIERZESZ POD UWAGĘ MOŻLIWOŚĆ WYJAZDU ZA GRANICĘ W CELU PODJĘCIA PRACY?	36
WYKRES 12. CZY PO UKOŃCZENIU OBECNEJ SZKOŁY/UCZELNI ZAMIERZASZ ŁĄCZYĆ NAUKĘ I PRACĘ?	37
WYKRES 13. Z JAKIEGO POWODU WYBRAŁAŚ/WYBRAŁEŚ OBECNĄ SZKOŁĘ, UCZELNIĘ?	39
WYKRES 14. GDYBYŚ PONOWNIE MOGŁA/MÓGŁ DOKONAĆ WYBORU TYPU SZKOŁY LUB STUDIÓW, TO CZY PONOWNIE WYBRAŁAŚ/WYBRAŁBYŚ TAK SAMO?	40
WYKRES 15. CZY ZAMIERZASZ KONTYNUOWAĆ DALEJ NAUKĘ BEZPOŚREDNIO PO UKOŃCZENIU SZKOŁY, JEŚLI TAK, W JAKIEJ FORMIE? (PYTANIE TYLKO DO SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH).....	42
WYKRES 16. CZY NA OBECNYM ETAPIE NAUKI PLANUJESZ SWOJĄ PRZYSZŁOŚĆ ZAWODOWĄ?	43
WYKRES 17. CZY UWAŻASZ, ŻE OBECNA SZKOŁA/UCZELNIA PRZYGOTOWAŁA/PRZYGOTOWUJE CIĘ DOBRZE DO PODJĘCIA ZATRUDNIENIA?	44
WYKRES 18. CZY UWAŻASZ, ŻE W OBECNEJ SZKOLE/UCZELNI OTRZYMAŁAŚ/OTRZYMAŁEŚ PRAKTYCZNE UMIEJĘTNOŚCI PRZYDATNE W MIEJSCU ZATRUDNIENIA?	45
WYKRES 19. CZY PODJĘŁAŚ/PODJĘŁEŚ JUŻ KIEDYKOLWIEK PRACĘ ZAWODOWĄ?	46
WYKRES 20. JAKIEGO TYPU TO PRACA?	47
WYKRES 21. W PORÓWNANIU DO OSÓB, KTÓRE NIE PODJĘŁY DO TEJ PORY ŻADNEJ PRACY, CZY WYKONYWANA DO TEJ PORY PRACA POZWOLI CI NA ZNALEZIENIE LEPSZEJ PRACY?	48
WYKRES 22. W PORÓWNANIU DO OSÓB, KTÓRE NIE PODJĘŁY DO TEJ PORY ŻADNEJ PRACY, CZY WYKONYWANA DO TEJ PORY PRACA POZWOLI CI NA SZYBSZY AWANS?	49
WYKRES 23. W PORÓWNANIU DO OSÓB, KTÓRE NIE PODJĘŁY DO TEJ PORY ŻADNEJ PRACY, CZY WYKONYWANA DO TEJ PORY PRACA POZWOLI CI NA UZYSKANIE WYŻSZYCH ZAROBKÓW?.....	50
WYKRES 24. W PORÓWNANIU DO OSÓB, KTÓRE NIE PODJĘŁY DO TEJ PORY ŻADNEJ PRACY, CZY WYKONYWANA DO TEJ PORY PRACA POZWOLI CI NA WIĘKSZĄ SATYSFAKCJĘ Z PRACY?	51
WYKRES 25. KTÓRE Z POSZCZEGÓLNYCH CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄ PRZED W SZYSTKIM, W TWOJEJ OPINII, NA DECYZJE O WYBORZE MIEJSCA PRACY PRZEZ ABSOLWENTA?.....	53

WYKRES 26. CO TWOIM ZDANIEM JEST NAJWAŻNIEJSZE, ABY OSIĄGNĄĆ POZUCIE SATYSFAKCJI Z WYKONYWANEJ PRACY?	54
WYKRES 27. KTÓRE Z WYMIENIONYCH MIEJSC ZATRUDNIENIA ZAPEWNIĄJĄ TWOIM ZDANIEM NAJLEPSZE WARUNKI MŁODYM PRACOWNIKOM?	56
WYKRES 28. W JAK DUŻEJ FIRMIE CHCIAŁABYŚ/CHCIAŁBYŚ NAJBARDZIEJ PRACOWAĆ?.....	57
WYKRES 29. ŚREDNIA WARTOŚĆ WYNAGRODZENIA NETTO	58
WYKRES 30. NAJCZĘŚCIEJ WYSTĘPUJĄCA WARTOŚĆ WYNAGRODZENI NETTO.....	59
WYKRES 31. CZYM POWINNA CHARAKTERYZOWAĆ SIĘ DOBRA PRACA?	60
WYKRES 32. OD CZEGO ZALEŻY MOŻLIWOŚĆ ZATRUDNIENIA W FIRMIE NA POZYCJI, KTÓRA USATYSFAKcjonowałaby cię?.....	63
WYKRES 33. JAK OCENIASZ OGÓLNĄ POZYCJĘ ABSOLWENTÓW NA ZACHODNIOPOMORSKIM RYNKU PRACY?	65
WYKRES 34. JAK OCENIASZ OGÓLNĄ POZYCJĘ ABSOLWENTÓW NA LOKALNYM RYNKU PRACY?	65
WYKRES 35. W JAKI SPOSÓB ZAMIERZASZ W PIERWSZEJ KOLEJNOŚCI SAMA/SAM POSZUKIWAĆ PRACY (LUB, JEŻELI PRACUJESZ JAK POSZUKIWAŁAŚ/EŚ PRACY)?.....	67
WYKRES 36. WIEDZA O MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA PRACOWNIKA W NASTĘPUJĄCYCH FORMACH	70
WYKRES 37. CHĘĆ PRACY W NASTĘPUJĄCYCH FORMACH	71
WYKRES 38. CZY UDZIELASZ SIĘ JAKO WOŁONTARIUSZ LUB BIERZESZ UDZIAŁ W AKCJACH CHARYTATYWNYCH?	72
WYKRES 39. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -KURSY JĘZYKOWE?	73
WYKRES 40. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -KURSY DOSZKALAJĄCE Z PRZEDMIOTÓW ŚCISŁYCH?	74
WYKRES 41. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -KURSY DOSZKALAJĄCE Z INNYCH PRZEDMIOTÓW SZKOLNYCH?	75
WYKRES 42. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -ZAJĘCIA SPORTOWE?	76
WYKRES 43. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE?	77
WYKRES 44. JAK CZĘSTO UCZĘSZCZASZ NA JAKIEŚ ZAJĘCIA POZA SZKOŁĄ, STUDIAMI -SZKOLENIA ZAWODOWE?	78
WYKRES 45. JAK OGÓLNIE OCENIASZ WŁASNE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE, UMOŻLIWIAJĄCE PODJĘCIE PRACY?	79
WYKRES 46. CZY POTRAFISZ KORZYSTAĆ Z NASTĘPUJĄCYCH TYPÓW PROGRAMÓW KOMPUTEROWYCH. W JAKIM ZAKRESIE? - EDYTOR TEKSTU.....	80
WYKRES 47. CZY POTRAFISZ KORZYSTAĆ Z NASTĘPUJĄCYCH TYPÓW PROGRAMÓW KOMPUTEROWYCH. W JAKIM ZAKRESIE? - PROGRAM STATYSTYCZNY	81
WYKRES 48. CZY POTRAFISZ KORZYSTAĆ Z NASTĘPUJĄCYCH TYPÓW PROGRAMÓW KOMPUTEROWYCH. W JAKIM ZAKRESIE? - ARKUSZ KALKULACYJNY	82
WYKRES 49. CZY POTRAFISZ KORZYSTAĆ Z NASTĘPUJĄCYCH TYPÓW PROGRAMÓW KOMPUTEROWYCH. W JAKIM ZAKRESIE? - EDYTOR PREZENTACJI MULTIMEDIALNYCH	83
WYKRES 50. CZY POSIADASZ PRAWO JAZDY?	83
WYKRES 51. CZY BYŁABYŚ/BYŁBYŚ W STANIE POROZUMIEĆ SIĘ W PRACY W JĘZYKU OBCYM? JEŻELI TAK TO, W JAKIM ZAKRESIE?	86
WYKRES 52. JAK CZĘSTO KORZYSTASZ Z KOMPUTERA?	87
WYKRES 53. JAK CZĘSTO KORZYSTASZ Z INTERNETU PRZEWODOWEGO?	88
WYKRES 54. JAK CZĘSTO KORZYSTASZ Z INTERNETU BEZPRZEWODOWEGO?.....	89

WYKRES 55. CZY KIEDYKOLWIEK KORZYSTAŁAŚ/KORZYSTAŁEŚ Z USŁUG DORADCÓW ZAWODOWYCH LUB INNYCH OSÓB ŚWIADCZĄCYCH POMOC PRZY WYBORZE KIERUNKU KSZTAŁCENIA LUB PRACY?	91
WYKRES 56. CZY ZNASZ NASTĘPUJĄCE INSTYTUCJE RYNKU PRACY I CZY KIEDYKOLWIEK KORZYSTAŁAŚ/KORZYSTAŁEŚ Z TEJ INSTYTUCJI? - URZĄD PRACY.....	92
WYKRES 57. CZY ZNASZ NASTĘPUJĄCE INSTYTUCJE RYNKU PRACY I CZY KIEDYKOLWIEK KORZYSTAŁAŚ/KORZYSTAŁEŚ Z TEJ INSTYTUCJI? - AGENCJE POŚREDNICTWA PRACY	93
WYKRES 58. CZY ZNASZ NASTĘPUJĄCE INSTYTUCJE RYNKU PRACY I CZY KIEDYKOLWIEK KORZYSTAŁAŚ/KORZYSTAŁEŚ Z TEJ INSTYTUCJI? - OCHOTNICZE HUFCE PRACY.....	94
WYKRES 59. CZY ZNASZ NASTĘPUJĄCE INSTYTUCJE RYNKU PRACY I CZY KIEDYKOLWIEK KORZYSTAŁAŚ/KORZYSTAŁEŚ Z TEJ INSTYTUCJI? - SZKOLNY DORADCA ZAWODOWY	95
WYKRES 60. ZNAJOMOŚĆ WSKAŹNIKA BEZROBOCIE W POLSCE I WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	96
WYKRES 61. W. ZAINTERESOWANIE SYTUACJĄ NA RYNKU PRACY W SWOIM POWIECIE WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	97
WYKRES 62. ZAINTERESOWANIE SYTUACJĄ NA RYNKU PRACY W SWOIM POWIECIE WG POCHODZENIA RESPONDENTA	98
WYKRES 63. CHĘĆ KONTYNUACJI NAUKI I RÓWNOCZESNEJ PRACY WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH.....	99
WYKRES 64. CHĘĆ KONTYNUACJI NAUKI I RÓWNOCZESNEJ PRACY WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW	100
WYKRES 65. PLANY KONTYNUACJI NAUKI PO SZKOLE PONADGIMNAZJALNEJ WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH.....	101
WYKRES 66. PLANY KONTYNUACJI NAUKI PO SZKOLE PONADGIMNAZJALNEJ WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW	103
WYKRES 67. KORZYSTANIE Z INSTYTUCJI RYNKU PRACY WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH.....	106
WYKRES 68. UDZIAŁ W WOLONTARIACIE LUB AKCJACH CHARYTATYWNYCH WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	107
WYKRES 69. MIEJSCE PRACY NAJBARDZIEJ SPRZYJAJĄCE MŁODYM PRACOWNIKOM WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	109
WYKRES 70. MIEJSCE PRACY NAJBARDZIEJ SPRZYJAJĄCE MŁODYM PRACOWNIKOM WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW	110
WYKRES 71. OCZEKIWANIA ODNOŚNIE ZAROBKÓW NETTO UCZNIÓW WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH.....	112
WYKRES 72. OCZEKIWANIA ODNOŚNIE ZAROBKÓW NETTO WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW.....	112
WYKRES 73. UDZIAŁ OSÓB MAJĄCYCH DOŚWIADCZENIE ZAWODOWE WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH.....	114
WYKRES 74. MOŻLIWOŚĆ ZNALEZIENIA PRACY W MIEJSCU ZAMIESZKANIA WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW	116
WYKRES 75. ZNAJOMOŚĆ PRACODAWCÓW, U KTÓRYCH MOŻNA ZNALEŹĆ PRACĘ ZGODNĄ Z KWALIFIKACJAMI WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	117
WYKRES 76. ZNAJOMOŚĆ JĘZYKA ANGIELSKIEGO I NIEMIECKIEGO WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH.....	120
WYKRES 77. MOŻLIWOŚĆ WYJAZDU POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA W CELU PODJĘCIA PRACY ZAWODOWEJ WG TYPÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	128
WYKRES 78. MOŻLIWOŚĆ WYJAZDU POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA W CELU PODJĘCIA PRACY ZAWODOWEJ WG POCHODZENIA RESPONDENTÓW	130

1. Wstęp

Raport pt.: „Losy zawodowe absolwentów szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i absolwentów szkół wyższych powstał na skutek realizacji kompleksowych badań wojewódzkich przeprowadzonych w ramach projektu „Regionalny Barometr Rynku Pracy i Edukacji” dla Oddziału Zachodniopomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Szczecinie. Badanie zostało sfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Budżetu Państwa w ramach Poddziałania 6.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Badanie zostało przeprowadzone w okresie listopad – grudzień 2008 roku przez konsorcjum firm: InfoAudit Sp.z.o.o – lidera konsorcjum oraz Centrum Usług Profesja Sp.z.o.o – partnera konsorcjum

Głównym celem badania było **poznanie i zdiagnozowanie sytuacji na rynku pracy, w jakiej znajdują się absolwenci określonych typów szkół**. Osiągnięcie niniejszego celu możliwe stało się za sprawą realizacji następujących trzech celów szczegółowych:

1. Określenie ścieżki zawodowej absolwentów różnych typów szkół,
2. Określenie możliwości adaptacji na rynku pracy w kontekście przydatności posiadanych kompetencji i kwalifikacji zawodowych nabytych w czasie nauki.
3. Określenie możliwości i uwarunkowań podjęcia dalszej nauki i pracy oraz przygotowanie uczniów/studentów do przyszłej pracy.

Badanie oparte zostało na danych pierwotnych zebranych na grupie uczniów i studentów z województwa zachodniopomorskiego. Szczegółowy opis metodologii badania oraz zastosowanych technik i narzędzi badawczych prezentuje Rozdział 2. W nim też zawarte zostały uwagi dotyczące przebiegu badania oraz napotkanych trudności. Do badania wybrana została reprezentatywna grupa uczniów i studentów z obszaru wszystkich powiatów województwa. Założenia doboru próby i jej struktura ze względu na różne czynniki opisane zostały w rozdziale 3.1. Wyniki ankiet stanowiące zasadniczą część niniejszego raportu są zgromadzone w podrozdziale 3.2. Ponieważ próba badawcza jest bardzo zróżnicowana, znajdują się w niej osoby, które w najbliższym czasie wkroczą na rynek pracy – studenci ostatnich lat studiów, oraz osoby, które uczynią to dopiero za kilka lat – uczniowie gimnazjum, zasadnym stało się wyróżnienie opinii tych grup respondentów. Z tego powodu wszystkie rozkłady danych uzyskane na podstawie badania ankietowego przedstawione są w niniejszym Raporcie dla całej badanej próby oraz w rozbiciu na trzy główne typy - osobno dla uczniów z ostatnich klas gimnazjów, ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz ostatnich lat

szkół wyższych. Dzięki temu możliwe są porównania odpowiedzi między tymi trzema grupami respondentów. Na podstawie wyników i rozkładów odpowiedzi uczniów i studentów przedstawione zostały wnioski z całego badania. Wnioski zostały zaprezentowane zgodnie z logiką pytań badawczych zawartych w ofercie na realizację niniejszego badania (Podrozdział 3.3). Dodatkowo pogłębione zostały o bardziej szczegółowe rozkłady wyników uwzględniające różnice między osobami ze wsi i miast oraz między uczniami poszczególnych typów szkół ponadgimnazjalnych - liceów ogólnokształcących, techników i liceów profilowanych oraz zasadniczych szkół zawodowych. Raport uzupełniony został o aneksy prezentujące tabele krzyżowe określające związki między wybranymi zmiennymi oraz formularz ankiety.

2. Metodologia i przebieg badania

2.1 Metodologia i techniki badawcze

Głównym elementem realizacji badania było badanie ilościowe w formie wywiadów audytoryjnych z młodzieżą ostatnich klas szkół gimnazjalnych, szkół ponadgimnazjalnych i wyższych. Szczegółowy dobór próby do badania opisany został w Rozdziale 3.1

Po identyfikacji respondentów (odpowiednich typów szkół w powiatach województwa zachodniopomorskiego) przedstawiciele zespołu badawczego przeprowadzili badanie audytoryjne w wybranych klasach. W uzgodnionym z dyrekcją szkół lub wykładowcami szkół wyższych czasie w wybranych instytucjach rozdane zostały wszystkim uczniom lub studentom kwestionariusze ankiety. Ankieta wypełniania była niezwłocznie po otrzymaniu w obecności ankietera oraz nauczyciela. Tak, więc ankieta była wypełniania niezależnie przez wiele osób w tym samym miejscu i czasie. Po wypełnieniu ankiety kwestionariusze zostały zebrane przez ankietera. Wszystkie wyniki uzyskane w trakcie badań audytoryjnych wprowadzone zostały do bazy danych w programie EXCEL zgodnie z wcześniej ustalonym kluczem kodów.

Zastosowany kwestionariusz miał charakter ustrukturalizowany, pytania miały ustaloną, zamkniętą kafeletkę odpowiedzi, a niektóre z nich dodatkową możliwość wskazania na inną niż podane odpowiedź. Zastosowanie pytań zamkniętych wynikało m.in. ze względu na łatwość analizy danych, ograniczony czas na realizację badania. Daje to jednak także możliwość ponownego zastosowania kwestionariusza w badaniach po upływie jakiegoś czasu i porównania zmian zaszłych w tym okresie. Kwestionariusz ankiety zawierał także obszerną część metryczkową, gromadzącą informacje o charakterze zmiennych niezależnych a także miejsce na podanie adresu e-mail. Niestety duża część respondentów, szczególnie starszych - studentów nie chciała zamieścić kontaktu do siebie w ankiecie. Ostatecznie zastosowany kwestionariusz ankiety stanowi aneks nr 2 niniejszego raportu.

Dane ilościowe opracowane zostały metodami statystycznymi z wykorzystaniem pakietu statystycznego Excela. Analiza statystyczna pozwoliła na przedstawienie rozkładów odpowiedzi na wszystkie pytania ankiety z uwzględnieniem podziału na trzy główne typy respondentów - uczniów gimnazjów, uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów szkół wyższych. Dodatkowo opracowane zostały tabele krzyżowe prezentujące zależności między pochodzeniem oraz między typem szkoły ponadgimnazjalnej a kwestiami dotyczącymi:

- Wiedzy o sytuacji na rynku pracy

- Planów dalszej nauki lub pracy zawodowej
- Posiadanych kwalifikacji
- Oczekiwań wobec pracodawcy
- Gotowości do migracji
- Postaw i aktywności społecznej

Wykonawca wykonał szereg analiz korelacji pomiędzy zmiennymi niezależnymi i zależnymi przedstawianymi w tabelach krzyżowych. W wyniku analizy korelacji nie stwierdzono jednak istotnych statystycznie związków. W związku z tym analiza ograniczyła się do opisu relacji wynikających z tabel krzyżowych i rozkładów odpowiedzi.

2.2 Przebieg realizacji badania

Podstawowy problem w realizacji badania stanowił bardzo krótki czas przewidziany na jego realizację. Jednym z podstawowych ograniczeń wynikających z tego faktu była niemożność przeprowadzenia badania pilotażowego przed rozpoczęciem badań właściwych. Zważywszy na obszerność kwestii poruszanych w badaniu ankietowym i ilość pytań, pilotaż ankiety byłby wskazany.

Problemy wynikające z opuszczania części pytań w trakcie wypełniania ankiety przez ankietowanych lub błędnych odpowiedzi wyeliminowany został dzięki temu, że w badanych klasach realizowano więcej ankiet niż było potrzebnych. W danej klasie/grupie wszyscy uczniowie wypełniali ankietę. Dzięki temu te z błędami lub niepełne mogły zostać odrzucone.

Największym problemem w trakcie realizacji badania okazało się dotarcie od studentów ostatnich lat studiów, którzy mają mało zajęć i bywają na uczelni sporadycznie. Zespół badawczy nie zdążył w wyznaczonym sobie czasie zebrać wymaganej liczby ankiet. Z tego powodu, po uzyskaniu akceptacji Zamawiającego, część ankiet wśród studentów zrealizowana została na grupie osób z przedostatnich lat studiów.

Wykonawca zgodnie ze zobowiązaniem przeprowadził kontrolę realizacji minimum 15% zebranych ankiet. Kontrola ta została przeprowadzona w taki sposób, że dyrektorzy szkół potwierdzili fakt realizacji badania na terenie ich szkoły i podpisywali pieczęcią szkolną listę. W sumie kontroli poddanych zostało 35 szkół. Dodatkowo Wykonawca przejrzał zebrane papierowe wersje ankiet. Wykonawca nie stwierdził uchybień w pracy ankietatorów.

3. Wyniki badania terenowego

3.1 Sposób doboru i struktura próby badawczej

Próba badawcza została dobrana metodą kwotową z uwzględnieniem proporcji i liczebności uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów w badanej populacji generalnej oraz struktury sieci szkół funkcjonujących na danym terenie. Zakładana próba badawcza, a zarazem liczba użytecznych kwestionariuszy badania miała wynieść zgodnie z założeniami 2200. Ostatecznie do analizy wybrano 2220 kwestionariuszy. Próba obejmowała wszystkie powiaty województwa, w przypadku szkół ponadgimnazjalnych i dwa wybrane -Szczecin oraz Koszalin w przypadku szkół wyższych (te, na których zlokalizowane są najważniejsze wyższe szkoły w regionie). W związku z tym, że próba uczniów szkół gimnazjalnych była mała, zdecydowano się na realizację badań ankietowych na terenie tylko 4 powiatów (Koszalin, Szczecin, powiat gryficki, powiat stargardzki)

Założenia próby uwzględniające zróżnicowanie terytorialne i udział respondentów zamieszkałych na danych obszarach wśród ogółu badanych uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych zakładał dobór na następującym poziomie (w sumie 1100 ankiet):

- Miasto Szczecin – 30%, a więc 330 ankiet (w tym 99 w liceach ogólnokształcących, 99 w technikach i liceach profilowanych, 99 w zasadniczych szkołach zawodowych i 33 w gimnazjach)
- Miasto Koszalin – 25%, a więc 276 ankiet (w tym 83 w liceach ogólnokształcących, 83 w technikach i liceach profilowanych, 83w zasadniczych szkołach zawodowych i 27 w gimnazjach)
- Powiaty: stargardzki, kołobrzeski, szczecinecki, wałecki – łącznie 20%, a więc 220 ankiet (w tym 66 w liceach ogólnokształcących, 66 w technikach i liceach profilowanych, 66 w zasadniczych szkołach zawodowych i 22 w gimnazjach)
- Powiaty pozostałe – łącznie 25%, a więc 275 ankiet (w tym 83 w liceach ogólnokształcących, 83 w technikach i liceach profilowanych, 83w zasadniczych szkołach zawodowych i 27 w gimnazjach)

Uwzględniając typ szkoły udział respondentów uczęszczających do szkół ponadgimnazjalnych wśród ogółu badanych kształtował się następująco:

- Licea ogólnokształcące – 30%
- Technika i licea profilowane – 30%

- Zasadnicze szkoły zawodowe – 30%
- Szkoły gimnazjalne – 10%)

W przypadku **badania studentów** ostatnich lat studiów na zachodniopomorskich uczelniach zakładana struktura respondentów kształtowała się w następujący sposób:

- Uniwersytet Szczeciński – 40%, a więc 440 ankiet
- Politechnika Koszalińska – 13%, a więc 143 ankiety
- Politechnika Szczecińska – 12%, a więc 132 ankiety
- Akademia Rolnicza w Szczecinie – 9%, a więc 99 ankiet
- Wyższa Szkoła Morska – 5%, a więc 55 ankiet
- Pomorska Akademia Medyczna – 5%, a więc 55 ankiet
- Wyższe Szkoły Niepubliczne – 16%, a więc 176 ankiet

Ostatecznie w wyniku realizacji zadania zrealizowano 2220. Tabela poniżej przedstawia szczegółowy rozkład ankiet z uwzględnieniem liczebności w poszczególnych powiatach oraz w poszczególnych typach szkół.

Tabela 1. Rozkład próby badawczej wg powiatów oraz typów szkół

Powiat	Gimnazjum	LO	Technikum lub Liceum Profilowane	ZSZ	Szkoła Wyższa	Suma ankiet
Powiat białogardzki	28	6	6	6		18
Powiat choszczeński		5	5	5		15
Powiat drawski		6	6	6		18
Powiat goleniowski		6	6	6		18
Powiat gryficki		6	6	6		46
Powiat gryfiński		6	6	6		18
Powiat kamieński		5	5	5		15
Powiat kołobrzeski		17	17	17		51
Powiat koszaliński		5	5	5		15
Powiat myśliborski		8	8	8		24
Powiat policki		6	6	6		18
Powiat pyrzycki		5	5	5		15
Powiat sławieński		6	6	6		18
Powiat stargardzki	24	16	16	16		72
Powiat szczecinecki		16	23	12		51
Powiat świdwiński		6	6	6		18
Powiat wałecki		16	16	16		48
Powiat łobeski	28	5	5	5	188	15
Powiat m.Koszalin		84	84	84		468
Powiat m.Szczecin		99	97	99		1241
Powiat m.Świnoujście	33	6	6	6	913	18
Suma ankiet	113	335	340	331	1101	2220

Pod względem wieku rozkład respondentów kształtował się następująco:

Tabela 2 Rozkład próby badawczej wg wieku i typów szkół

Wiek	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna	Szkoła wyższa	Razem
15	61			61
16	49	2		51
17		96		96
18		576		576
19		277		277
20		43	26	69
21		3	147	150
22		3	175	178
23			491	491
24		1	157	158
25			51	51
26			16	16
27			5	5
28			1	1
29			1	1
30			1	1
31			1	1
32			2	2
33			1	1
34			2	2
35			2	2
36			3	3
37			2	2
39			1	1
40			1	1
41			1	1
42			3	3
43			1	1
44			1	1
47			1	1
48			3	3
49			3	3
53			1	1
Brak danych	3	5	1	9
Suma ankiet	113	1006	1101	2220

W próbie badawczej 44% stanowiły kobiety i 56 mężczyźni. Rozkład próby pod względem płci jest zbliżony do rzeczywistego, spełnia, zatem wymóg reprezentatywności.

Tabela 3. Rozkład próby badawczej wg płci i typów szkół

Płeć	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna	Szkoła wyższa	Razem
Kobieta	55	443	482	980

Mężczyzna	58	558	617	1233
Brak danych	0	5	2	7
Suma ankiet	113	1006	1101	2220

Tabela 4. Struktura próby badawczej wg płci i typów szkół

Płeć	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna	Szkoła wyższa	Razem
Kobieta	48,7	44,0	43,8	44,1
Mężczyzna	51,3	56,0	56,2	55,9
Suma	100	100	100	100

Większość badanych osób pochodziła z obszarów miejskich. Szczególnie widoczne różnice dotyczące miejsca pochodzenia zauważalne są w przypadku uczniów szkół gimnazjalnych. Próba ze szkół ponadgimnazjalnych jest zbliżona do rzeczywistego rozkładu ludności miejskiej i wiejskiej w województwie.

Tabela 5. Rozkład próby badawczej wg pochodzenia i typów szkół

Pochodzenie	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna	Szkoła wyższa	Razem
Miasto	103	663	895	1661
Wieś	10	335	200	545
Brak danych	0	7	1	8
Suma ankiet	113	999	1100	2212

Tabela 6. Struktura próby badawczej wg pochodzenia i typów szkół

Pochodzenie	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna	Szkoła wyższa	Razem
Miasto	91,2	66,4	81,4	75,1
Wieś	8,8	33,6	18,6	24,9
Suma	100	100	100	100

W badaniu zachowane zostały udziały uczniów reprezentujących poszczególne typy szkół ponadgimnazjalnych. Po 1/3 próby stanowili uczniowie liceów, techników i liceów profilowanych oraz zasadniczych szkół zawodowych. W próbie studentów około 42% badanych stanowili studenci ostatnich lat studiów licencjackich.

Tabela 7: Rozkład próby badawczej wg typu szkoły

Typ szkoły/uczelni	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna	Szkoła wyższa	Razem
Gimnazjum	113			113
Liceum ogólnokształcące		334		334
Liceum profilowane		123		123
Technikum		215		215
Szkoła zawodowa		331		331
Szkoła wyższa – studia magisterskie			641	641
Szkoła wyższa – studia licencjacie			460	460
Brak danych	0	3	0	3
Suma ankiet	113	1006	1101	2220

Tabela 8. Struktura próby badawczej wg typu szkoły

Typ szkoły/uczelni	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna	Szkoła wyższa	Razem
Gimnazjum	100,0			5,1
Liceum ogólnokształcące		33,3		15,1
Liceum profilowane		12,3		5,5
Technikum		21,4		9,7
Szkoła zawodowa		33,0		14,9
Szkoła wyższa – studia magisterskie			58,2	28,9
Szkoła wyższa – studia licencjacie			41,8	20,7
Suma	100	100	100	100

Uczniowie i studenci rekrutowali się z klas lub wydziałów o następujących profilach lub specjalizacjach. Rozkład profili w przypadku szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz studiów wyższych jest dosyć zróżnicowany - reprezentowane są zarówno te bardziej humanistyczne, jak i ścisłe.

Tabela 9. Rozkład próby w gimnazjach wg profilu klas

Profil -gimnazjum	Liczebność	Udział
Dziennikarski	13	11,5
Humanistyczny	24	21,2
Językowy	14	12,4
Mat.-fiz.	20	17,7
Ogólny	42	37,2
Suma ankiet	113	100,0

Tabela 10. Rozkład próby w szkołach ponadgimnazjalnych wg profilu klas

Profil - ponadgimnazjalne	Liczebność	Udział
Biologiczno -chemiczny	32	3,2
Biologiczne inne	14	1,4
Blacharz samochodowy	16	1,6
Budownictwo	7	0,7
Cukiernik	8	0,8
Dziennikarstwo	12	1,2
Ekonomiczno - administracyjny	33	3,3
Ekonomiczno-społeczny	18	1,8
Ekonomiczny	33	3,3
Elektroenergetyk transportu szynowego	5	0,5
Elektromechanik	18	1,8
Elektryk	12	1,2
Fryzjer	26	2,6
Humanistyczno - dziennikarski	19	1,9
Humanistyczno - francuski	6	0,6
Humanistyczny	30	3,0
Informatyczno - językowy	16	1,6
Krawiec	11	1,1
Kształtowanie środowiska	12	1,2
Kucharz	20	2,0
Kucharz małej gastronomii	53	5,3
Mat.-fiz.-inf.	48	4,8
Matematyczno - ekonomiczny	11	1,1
Matematyczno-informatyczny	25	2,5
Matematyczny	5	0,5
Mechanik pojazdów samochodowych	37	3,7
Medyczny	21	2,1
Monter elektroniki	25	2,5
Monter kadłubów okrętowych	48	4,8
Monter maszyn i urządzeń	6	0,6
Monter mechaniki	12	1,2
Murarz	11	1,1
Nawigator morski	6	0,6
Ogrodnik	14	1,4
Organizator usług gastronomicznych	25	2,5
Politologiczny	16	1,6
Przysposobienie wojskowe	16	1,6
Socjalny	6	0,6
Sprzedawca	41	4,1
Technik architektury krajobrazu	12	1,2
Technik budownictwa	13	1,3
Technik ekonomista	44	4,4
Technik elektroenergetyk transportu szynowego	6	0,6
Technik hotelarstwa	4	0,4
Technik logistyki	5	0,5
Technik mechaniki	10	1,0
Technik transportu kolejowego	6	0,6

Technik żywienia i gospodarstwa domowego	18	1,8
Transport-spedycja	15	1,5
Uniwersytecko-prawniczy	13	1,3
Usługowo-gospodarczy	23	2,3
Wielozawodowy	2	0,2
WOS-geografia	5	0,5
Zarządzanie informacją	42	4,2
Brak informacji	14	1,4
Suma ankiet	1006	100,0

Tabela 11. Rozkład próby w szkołach wyższych wg specjalizacji

Specjalizacja - szkoły wyższe	Liczebność	Udział
Administracja	32	2,9
Antropologia	13	1,2
Architektura	13	1,2
Archiwistyka	4	0,4
Bankowość	23	2,1
Biologia komórki	20	1,8
Biotechnologia	18	1,6
Budowa i eksploatacja pojazdów samoch.	19	1,7
Budowa maszyn	3	0,3
Budownictwo	19	1,7
Chemia	26	2,4
Ekologia i ochrona środowiska	20	1,8
Ekonomia	20	1,8
Ekonomia i zarządzanie	30	2,7
Ekonomika turystyki	6	0,5
Elektryka	2	0,2
Etnologia	15	1,4
Filologia angielska	41	3,7
Filologia polska	9	0,8
Filozofia	16	1,5
Handel zagraniczny	18	1,6
Historia	8	0,7
Informatyka	33	3,0
Informatyka i ekonometria	11	1,0
Inżynieria agrobiznesu i rolnictwa ekolog.	16	1,5
Inżynieria materiałowa	19	1,7
Inżynieria przetwórstwa spożywczego	28	2,5
Inżynieria spawalnictwa	4	0,4
Komunikacja cyfrowa	9	0,8
Logistyka w biznesie	27	2,5
Marketing	13	1,2
Matematyka	18	1,6
Mechanika i budowa maszyn	28	2,5
Mechatronika	8	0,7
Nawigacja	23	2,1
Oceanografia	26	2,4
Ogrodnictwo	15	1,4
Pedagogika	12	1,1
Pedagogika pracy socjalnej i resocjalizacja	32	2,9

Pielęgniarstwo	12	1,1
Prawo i administracja	39	3,5
Rachunkowość i finanse	32	2,9
Ratownictwo medyczne	11	1,0
Rybactwo	14	1,3
Socjologia	29	2,6
Stomatologia	32	2,9
Stosunki międzynarodowe	61	5,5
Teologia	63	5,7
Towaroznawstwo	15	1,4
Wycena, zarząd i obrót nieruchomościami	6	0,5
Zarządzanie	12	1,1
Zarządzanie i inżynieria produkcji	7	0,6
Zarządzanie nowoczesną firmą	43	3,9
Zootechnika	27	2,5
Brak informacji	1	0,1
Suma ankiet	1101	100,0

Badane osoby zostały także poproszone o wskazanie wykształcenia rodziców. Wykonawca sądził, że typ wykształcenia rodziców będzie jednym z czynników przesadzających o losach i planach zawodowych badanych osób.

Okazało się jednak, że nie ma prostych zależności wskazujących na to, że przede wszystkim osoby wywodzące się z rodzin inteligenckich decydują się na naukę na studiach wyższych. Chociaż należy podkreślić, że połowa badanych studentów ma przynajmniej jednego rodzica z wykształceniem wyższym.

Tabela 12. Rozkład i struktura próby wg wykształcenia rodziców i typów szkół

Szkoły wyższe

ojciec	matka	liczebność	udział
podstawowe	podstawowe	14	1,3
	zawodowe	4	0,4
	średnie	8	0,7
	wyższe	2	0,2
	brak matki	1	0,1
zawodowe	podstawowe	13	1,2
	zawodowe	87	7,9
	średnie	87	7,9
	wyższe	18	1,6
średnie	podstawowe	12	1,1
	zawodowe	35	3,2
	średnie	207	18,8
	wyższe	124	11,3
	brak matki	2	0,2
wyższe	podstawowe	2	0,2
	zawodowe	4	0,4
	średnie	135	12,3
	wyższe	340	30,9
	brak matki	2	0,2
brak ojca	zawodowe	1	0,1
	średnie	3	0,3
Suma ankiet		1101	100,0

Szkoły ponadgimnazjalne

ojciec	matka	liczebność	udział
podstawowe	podstawowe	29	2,9
	zawodowe	13	1,3
	średnie	8	0,8
	wyższe	2	0,2
	brak matki	2	0,2
zawodowe	podstawowe	34	3,4
	zawodowe	211	21,1
	średnie	153	15,3
	wyższe	39	3,9
średnie	podstawowe	5	0,5
	zawodowe	53	5,3
	średnie	203	20,3
	wyższe	46	4,6
	brak matki	1	0,1
wyższe	podstawowe	1	0,1
	zawodowe	8	0,8
	średnie	45	4,5
	wyższe	140	14,0
brak ojca	zawodowe	3	0,3
	średnie	4	0,4
	wyższe	1	0,1
Suma ankiet		1001	100,0

Gimnazja

ojciec	matka	liczebność	udział
podstawowe	podstawowe	2	1,8
	wyższe	1	0,9
zawodowe	zawodowe	10	9,1
	średnie	9	8,2
	wyższe	5	4,5
średnie	zawodowe	7	6,4
	średnie	17	15,5
	wyższe	10	9,1
wyższe	zawodowe	2	1,8
	średnie	12	10,9
	wyższe	33	30,0
brak ojca	średnie	1	0,9
	wyższe	1	0,9
Suma ankiet		110	100,0

3.2 Przedstawienie wyników badania

3.2.1 Znajomość rynku pracy w powiecie

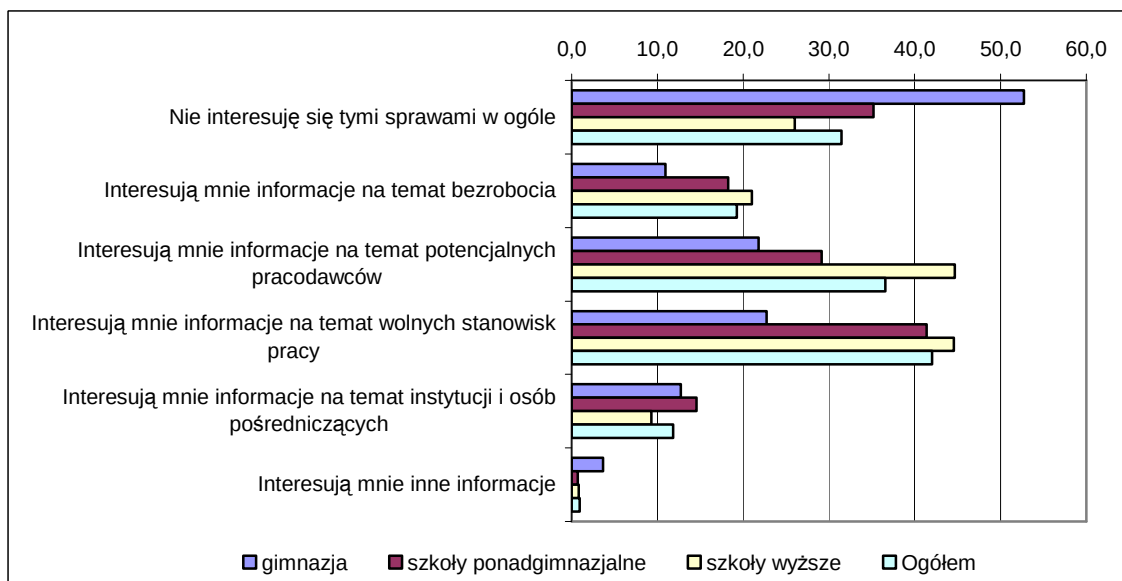
Zainteresowanie sprawami związanymi z rynkiem pracy w sali lokalnej jest zróżnicowane i wzrasta wraz z wiekiem respondentów. Ogólnie jednak ponad 30% przyszłych absolwentów nie interesuje się tymi sprawami w ogóle, z czego około ½ gimnazjalistów, 1/3 uczniów szkół ponadgimnazjalnych i aż ¼ studentów. Najbardziej poszukiwane informacje to te dotyczące naborów na wolne stanowiska pracy (ogółem 42% respondentów) oraz potencjalnych pracodawców (ogółem 36,6% respondentów). Prawie połowa studentów interesuje się tymi dwoma typami informacji. W przypadku uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych informacje o wolnych stanowiskach pracy dominują nad informacjami o pracodawcach, u których można znaleźć pracę. Oboma typami informacji zainteresowanych jest także po około 20% gimnazjalistów. Około 12% respondentów interesuje się instytucjami lub osobami pośredniczącymi w znalezieniu pracy. Odsetek ten jest wyższy w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz gimnazjalistów, niż w przypadku studentów.

Tabela 13. Czy interesujesz się informacjami na temat sytuacji rynku pracy w swoim powiecie? Jakiego typu informacje są to przede wszystkim?

typ	Liczni ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Nie interesuję się tymi sprawami w ogóle	58	345	286	689	51,3	34,3	26,0	31,0	52,7	35,2	26,0	31,5
Interesują mnie informacje na temat bezrobocia	12	179	231	422	10,6	17,8	21,0	19,0	10,9	18,2	21,0	19,3
Interesują mnie informacje na temat potencjalnych pracodawców	24	286	491	801	21,2	28,4	44,6	36,1	21,8	29,2	44,7	36,6
Interesują mnie informacje na temat wolnych stanowisk pracy	25	406	490	921	22,1	40,4	44,5	41,5	22,7	41,4	44,6	42,1
Interesują mnie informacje na temat instytucji i osób	14	143	102	259	12,4	14,2	9,3	11,7	12,7	14,6	9,3	11,8

pośredniczących													
Interesują mnie inne informacje	4	7	9	20	3,5	0,7	0,8	0,9	3,6	0,7	0,8	0,9	
puste	3	25	2	30	2,7	2,5	0,2	1,4					
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0					
razem ważnych	110	981	1099	2190					100,0	100,0	100,0	100,0	

Wykres 1. Czy interesujesz się informacjami na temat sytuacji rynku pracy w swoim powiecie? Jakiego typu informacje są to przede wszystkim?

Wyniki nie sumują się do 100, bo respondent mógł podać więcej niż jedną odpowiedź

Niecała 1/3 respondentów deklaruje znajomość aktualnej wartości stopy bezrobocia w Polsce. W tym przypadku także znajomość tego wskaźnika jest proporcjonalna do wieku respondentów. Znajomość wartości wskaźnika deklarowana jest przez niecałe 18% gimnazjalistów, 25% uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz 40% studentów.

Tabela 14. Czy znasz obecny poziom bezrobocia w Polsce?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak	20	247	430	697	17,7	24,6	39,1	31,4	17,9	24,9	39,3	31,7
Nie	92	743	664	1499	81,4	73,9	60,3	67,5	82,1	75,1	60,7	68,3
Puste	1	16	7	24	0,9	1,6	0,6	1,1				
Razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
Razem ważnych	112	990	1094	2196					100,0	100,0	100,0	100,0

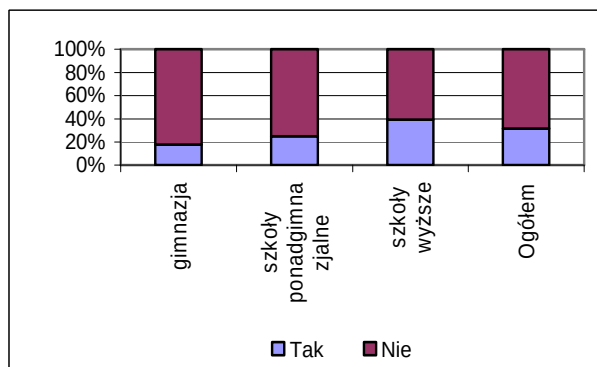
W przypadku stopy bezrobocia w województwie zachodniopomorskim deklarowana znajomość rozmiarów bezrobocia okazała się być jeszcze niższa. Jedynie 23% respondentów uważało, że zna obecny poziom wskaźnika stopy bezrobocia dla województwa. W tym przypadku byli to - po około 15% gimnazjaliści i uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, oraz 30% studenci.

Tabela 15. Czy znasz obecny poziom bezrobocia w województwie zachodniopomorskim?

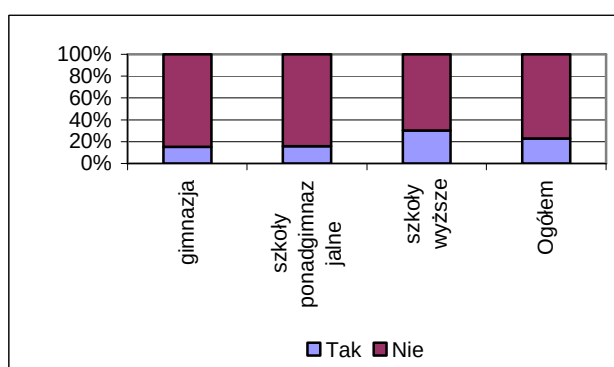
typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak	17	157	331	505	15,0	15,6	30,1	22,7	15,2	15,9	30,2	23,0
Nie	95	831	765	1691	84,1	82,6	69,5	76,2	84,8	84,1	69,8	77,0
puste	1	18	5	24	0,9	1,8	0,5	1,1				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	988	1096	2196					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 2. Czy znasz obecny poziom bezrobocia w Polsce i województwie zachodniopomorskim?

Polska

Zachodniopomorskie

Deklarowana znajomość została zweryfikowana w momencie podania wartości liczbowej. Dla potrzeb niniejszego opracowania uznano, że wartość różniąca się o +/-3 punkty procentowe uznana będzie za prawidłową, natomiast ponad 3 punkty za nieprawidłową. Okazuje się, że teoretycznej znajomości parametrów mierzących stopę bezrobocia, w ponad 40% przypadków nie towarzyszy rzeczywista wiedza. 56% z tych, którzy zadeklarowali, iż znają aktualny poziom wskaźnika dla Polski podała prawidłową wartość. W przypadku wskaźnika dla województwa prawidłowej odpowiedzi udzieliło 58% respondentów. W obu przypadkach największy udział poprawnych odpowiedzi przypadł na grupę badanych studentów - po około 63%. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych znali prawidłowe wartości odpowiednio w 45% i 51% badanych przypadków natomiast gimnazjaliści w 45% i 53%.

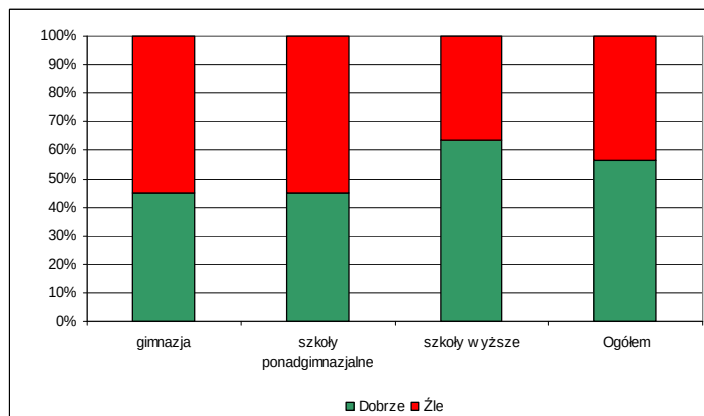
Tabela 16. Jaki jest wskaźnik poziomu bezrobocia w Polsce?

typ	Licznik Ogółem				Udział			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Dobrze	9	123	274	406	45,0	45,2	63,7	56,2
Źle	11	149	156	316	55,0	54,8	36,3	43,8
razem ważnych	20	272	430	722	100	100	100	100

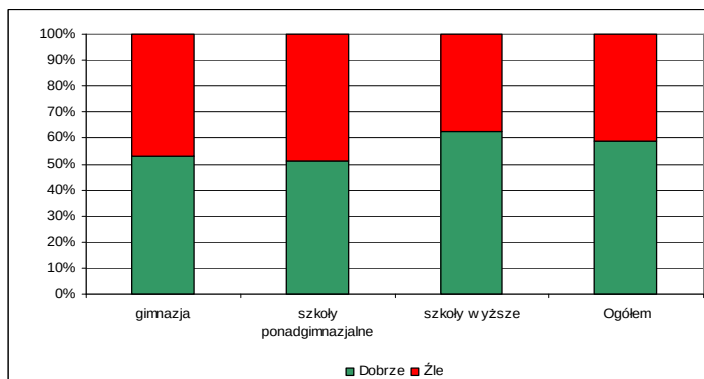
Tabela 17. Jaki jest wskaźnik poziomu bezrobocia w województwie zachodniopomorskim?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Dobrze	9	81	206	296	52,9	51,3	62,6	58,7
Źle	8	77	123	208	47,1	48,7	37,4	41,3
razem ważnych	17	158	329	504	100	100	100	100

Wykres 3. Jaki jest wskaźnik poziomu bezrobocia w Polsce?

Wykres 4. Jaki jest wskaźnik poziomu bezrobocia w województwie zachodniopomorskim?

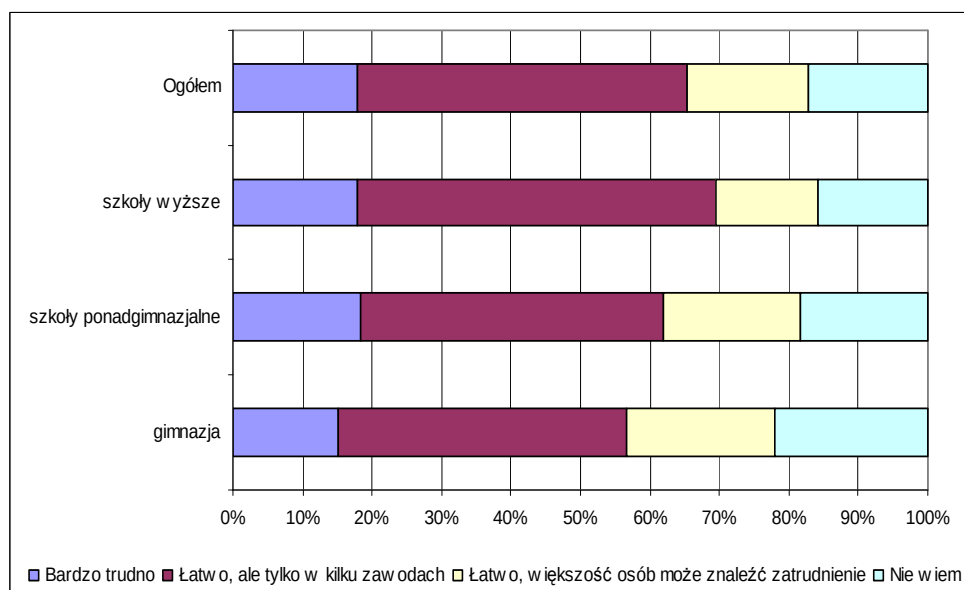

Niecałe 50% respondentów uważa, że w miejscu ich zamieszkania łatwo o pracę tylko w wybranych zawodach. 17% sądzi, że ogólnie łatwo znaleźć zatrudnienie i większość osób szukających pracę może ją znaleźć. Nieco więcej, bo 18% twierdzi, że o pracę jest bardzo trudno. Największymi optymistami są uczniowie gimnazjum, którzy w największym stopniu sądzą, że o pracę jest bardzo łatwo i w najmniejszym stopniu, że bardzo trudno. Największy udział deklarujących, że o pracę jest bardzo trudno wystąpił wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych (18,5%). Ogólnie ponad 17% respondentów nie ma na ten temat zdania.

Tabela 18. Czy uważasz, że w powiecie, w którym obecnie mieszkasz łatwo jest znaleźć pracę?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Bardzo trudno	17	185	196	398	15,0	18,4	17,8	17,9	15,0	18,5	17,8	18,0
Łatwo, ale tylko w kilku zawodach	47	435	568	1050	41,6	43,2	51,6	47,3	41,6	43,4	51,7	47,4
Łatwo, większość osób może znaleźć zatrudnienie	24	199	160	383	21,2	19,8	14,5	17,3	21,2	19,9	14,6	17,3
Nie wiem	25	183	175	383	22,1	18,2	15,9	17,3	22,1	18,3	15,9	17,3
puste	0	4	2	6	0,0	0,4	0,2	0,3				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1002	1099	2214					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 5. Czy uważasz, że w powiecie, w którym obecnie mieszkasz łatwo jest znaleźć pracę?

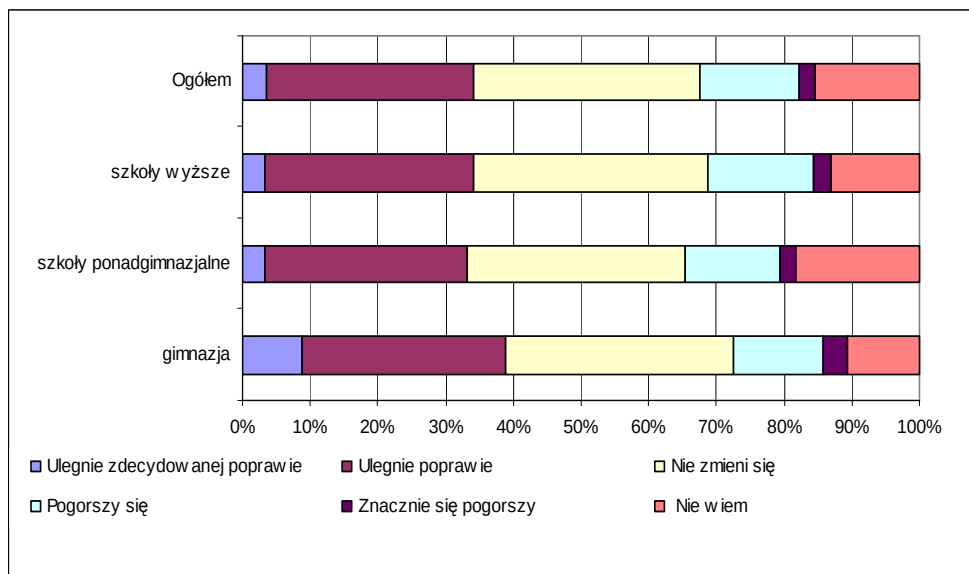
Duża część badanych wydaje się być optymistami, co do najbliższej przyszłości i zmian na rynku pracy. Pytani o zmiany w perspektywie najbliższego roku, a więc w przypadku studentów oraz części uczniów szkół ponadgimnazjalnych - okresie wejścia na rynek pracy, ponad 1/3 deklaruje, że sytuacja poprawi się, a dalsza 1/3, że się nie pogorszy. Jedynie około 17% badanych twierdzi, że sytuacja pogorszy się, z czego 2, 5%, że pogorszenie będzie znaczące. 15% nie ma zdania na ten temat. Struktura odpowiedzi w badanych trzech głównych grupach respondentów jest bardzo zbliżana do siebie. Jedynym wyjątkiem są przewidywania gimnazjalistów, co do znaczącej poprawy sytuacji na rynku pracy. Aż 8, 8% gimnazjalistów sądzi, że w najbliższym roku nastąpi znaczna poprawa, podczas gdy w pozostałych grupach tak wielki optymizm wyraża po 3,4% badanych. Najwięcej osób, które nie mają zdania na ten temat zanotowano wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Tabela 19. Jak Twoim zdaniem będzie wyglądała sytuacja na rynku pracy w Twoim powiecie w nadchodzącym roku?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Ulegnie zdecydowanej poprawie	10	34	37	81	8,8	3,4	3,4	3,6	8,8	3,4	3,4	3,7
Ulegnie poprawie	34	299	340	673	30,1	29,7	30,9	30,3	30,1	29,8	30,9	30,4
Nie zmieni się	38	324	379	741	33,6	32,2	34,4	33,4	33,6	32,3	34,4	33,4

Pogorszy się	15	139	174	328	13,3	13,8	15,8	14,8	13,3	13,9	15,8	14,8
Znacznie się pogorszy	4	24	27	55	3,5	2,4	2,5	2,5	3,5	2,4	2,5	2,5
Nie wiem	12	183	144	339	10,6	18,2	13,1	15,3	10,6	18,2	13,1	15,3
puste	0	3	0	3	0,0	0,3	0,0	0,1				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1003	1101	2217					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 6. Jak Twoim zdaniem będzie wyglądała sytuacja na rynku pracy w Twoim powiecie w nadchodzącym roku?

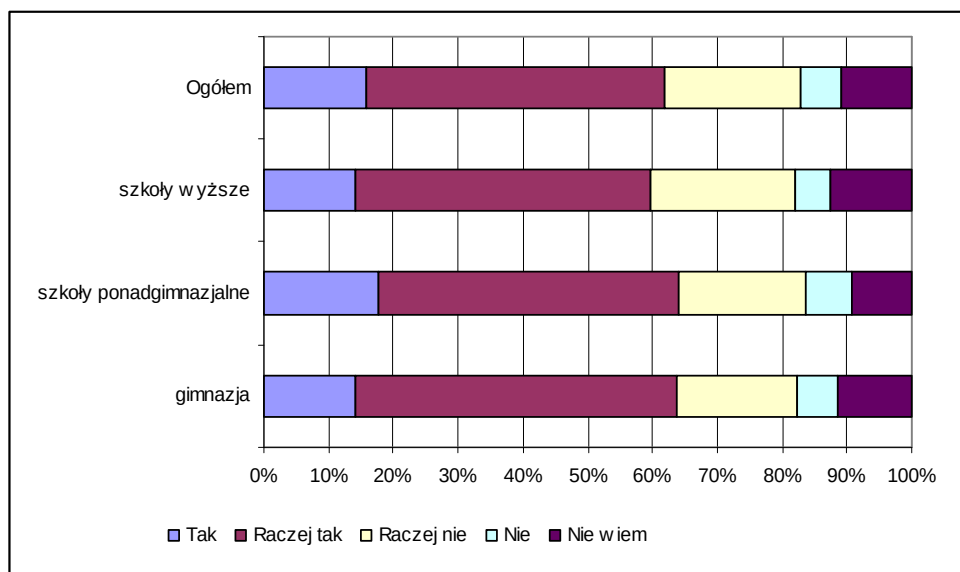

Optymizm, co do nadchodzących zmian na rynku pracy, idzie w parze z przeświadczeniem o możliwości znalezienia w miejscu zamieszkania pracodawców, u których badani będą mogli znaleźć zatrudnienie zgodne z wykształceniem i kwalifikacjami. Ponad 60% badanych twierdzi, że tacy pracodawcy są na obszarze, gdzie mieszkają, z tym, że zdecydowana większość uważa, że raczej są, a jedynie 15%, że są na pewno. Nieco ponad ¼ badanych uważa, że takich pracodawców nie ma tam gdzie mieszkają, a 11% nie ma zdania na ten temat. Podobnie jak w poprzednim pytaniu proporcje odpowiedzi są zbliżone we wszystkich trzech głównych grupach respondentów. Stosunkowo największe problemy ze znalezieniem zatrudnienia zgodnego z kwalifikacjami w miejscu zamieszkania mogą mieć studenci (22%).

Tabela 20. Czy uważasz, że w Twoim miejscu zamieszkania są pracodawcy, u których będziesz mógł szukać zatrudnienia zgodnego z twoimi kwalifikacjami?

	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak	16	177	157	350	14,2	17,6	14,3	15,8	14,2	17,6	14,3	15,8
Raczej tak	56	466	501	1023	49,6	46,3	45,5	46,1	49,6	46,4	45,5	46,1
Raczej nie	21	197	244	462	18,6	19,6	22,2	20,8	18,6	19,6	22,2	20,8
Nie	7	71	62	140	6,2	7,1	5,6	6,3	6,2	7,1	5,6	6,3
Nie wiem	13	93	137	243	11,5	9,2	12,4	10,9	11,5	9,3	12,4	11,0
puste	0	2	0	2	0,0	0,2	0,0	0,1				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1004	1101	2218					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 7. Czy uważasz, że w Twoim miejscu zamieszkania są pracodawcy, u których będziesz mógł szukać zatrudnienia zgodnego z twoimi kwalifikacjami?

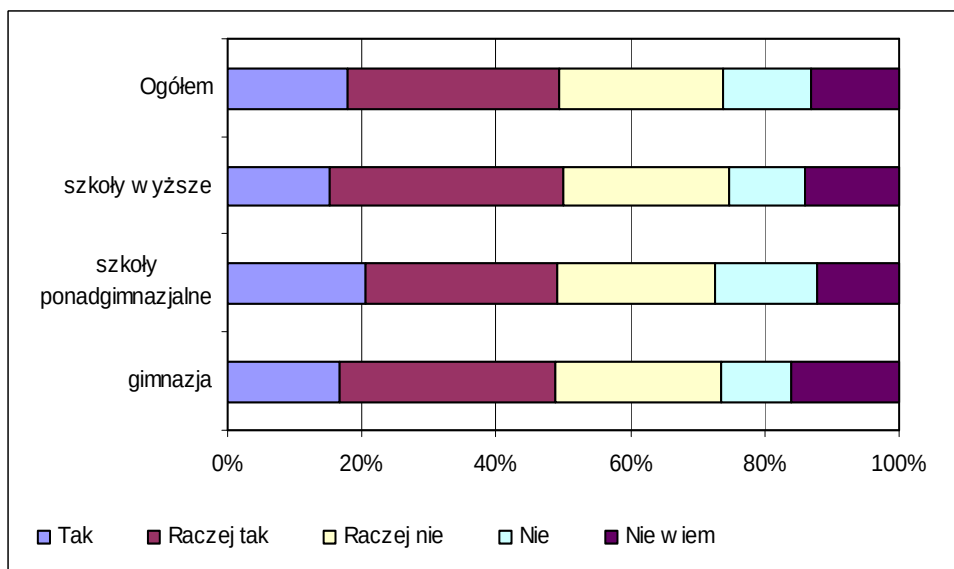
Duża grupa ankietowanych - blisko 50% deklaruje, że na terenie gdzie mieszkają są konkretni pracodawcy, u których szczególnie chcieliby znaleźć zatrudnienie. Można zatem przypuszczać, że u nich będą poszukiwać pracy w pierwszej kolejności. Najwięcej osób, które chciałyby zdecydowanie pracować u konkretnego pracodawcy zaobserwowano w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 27% ankietowanych nie ma żadnych konkretnych

pracodawców, u których szczególnie chcieliby pracować, kolejne 13% nie wie. W strukturze niezdecydowanych dominują gimnazjaliści.

Tabela 21. Czy w Twoim miejscu zamieszkania/w powiecie są konkretni pracodawcy, u których szczególnie chciałbyś znaleźć zatrudnienie?

	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak	19	207	168	394	16,8	20,6	15,3	17,7	16,8	20,6	15,3	17,8
Raczej tak	36	286	382	704	31,9	28,4	34,7	31,7	31,9	28,5	34,7	31,7
Raczej nie	28	238	274	540	24,8	23,7	24,9	24,3	24,8	23,7	24,9	24,3
Nie	12	152	124	288	10,6	15,1	11,3	13,0	10,6	15,1	11,3	13,0
Nie wiem	18	122	153	293	15,9	12,1	13,9	13,2	15,9	12,1	13,9	13,2
puste	0	1	0	1	0,0	0,1	0,0	0,0				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1005	1101	2219					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 8. Czy w Twoim miejscu zamieszkania/w powiecie są konkretni pracodawcy, u których szczególnie chciałbyś znaleźć zatrudnienie?

Jednym z mierników elastyczności rynku pracy jest deklaracja chęci wyjazdu pracowników poza miejsce zamieszkania w celu podjęcia pracy. Gotowość do wyjazdów może być czynnikiem znacząco wpływającym na sytuację na rynku pracy i na poziom bezrobocia. Badani uczniowie i studenci wykazują się raczej elastycznością w tej kwestii, chociaż nadal znaczący procent (około

1/3) nie wyobraża sobie opuszczenia miejsca zamieszkania i wyjazdu za pracę poza obszar województwa. Znamienne jest to, że więcej osób byłoby skłonnych wyjechać do pracy poza granice kraju - w ramach Europy niż do innych województw w Polsce.

Najwięcej osób skłonnych jest do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania, ale w granicach województwa zachodniopomorskiego - średnio 84%. Największy odsetek tych, którzy nie chcieliby zmieniać miejsca zamieszkania w ramach województwa obserwowany jest w grupie studentów. Może to wynikać z tego, że mieszkają w największych ośrodkach miejskich województwa i nie widzą dla siebie perspektyw rozwoju i kariery poza nimi. Z kolei najbardziej skłonni do przemieszczania się w granicach województwa są uczniowie szkół ponadgimnazjalnych - tylko 12,6% z nich wyklucza taką możliwość.

Wyraźnie mniej osób zgodziłoby się na wyjazd do pracy w którymś z ościennych województw (ogółem 65% badanych). W tej grupie zdecydowanie najchętniej zgodziliby się na to obecni studenci (70% z nich), a najmniej chętnie gimnazjaliści (58%). Tylko nieco ponad połowa osób biorących udział w badaniu wyraziłaby zgodę na wyjazd w granicach Polski, ale do dalej położonych województw. Na taką przeprowadzkę zgodziliby się najchętniej studenci - 55% i gimnazjaliści - 54%.

Znacznie bardziej pożądanym, niż inne województwa w Polsce, kierunkiem wyjazdów do pracy jest Europa. Znalazła się ona na drugim miejscu, po obszarze województwa zachodniopomorskiego. 68% tegorocznych absolwentów mogłoby wyjechać do Europy w celu podjęcia pracy. Największy odsetek skłonnych do wyjazdu jest w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych (72%), najmniejszy zaś wśród studentów (65%). O ile wyjazd w granicach Europy okazuje się być dopuszczalną alternatywą dla pracy w Polsce, o tyle na wyjazd poza Europę zdecydowałoby się już mniej osób. Jest to kierunek najmniej popularny, chociaż nadal akceptowalny dla 45% respondentów. Najbardziej skłonni do wyjazdów poza granice Europy są gimnazjaliści - 50% z nich deklaruje taką gotowość.

Tabela 22. Czy zaakceptowałabyś/zaakceptowałbyś możliwość podjęcia pracy poza swoim miejscem zamieszkania?

W województwie zachodniopomorskim	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak	90	863	872	1825	79,6	85,8	79,2	82,2	81,8	87,4	80,4	83,6
Nie	20	124	213	357	17,7	12,3	19,3	16,1	18,2	12,6	19,6	16,4

puste	3	19	16	38	2,7	1,9	1,5	1,7	
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0	
razem ważnych	110	987	1085	2182					100,0 100,0 100,0 100,0

	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
W którymś z sąsiadujących województw	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak	64	599	755	1418	56,6	59,5	68,6	63,9	58,2	61,3	69,6	65,3
Nie	46	378	329	753	40,7	37,6	29,9	33,9	41,8	38,7	30,4	34,7
puste	3	29	17	49	2,7	2,9	1,5	2,2				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	110	977	1084	2171					100,0	100,0	100,0	100,0

	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
W bardziej oddalonych województwach	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak	59	478	595	1132	52,2	47,5	54,0	51,0	53,6	49,0	55,3	52,4
Nie	51	497	480	1028	45,1	49,4	43,6	46,3	46,4	51,0	44,7	47,6
puste	3	31	26	60	2,7	3,1	2,4	2,7				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	110	975	1075	2160					100,0	100,0	100,0	100,0

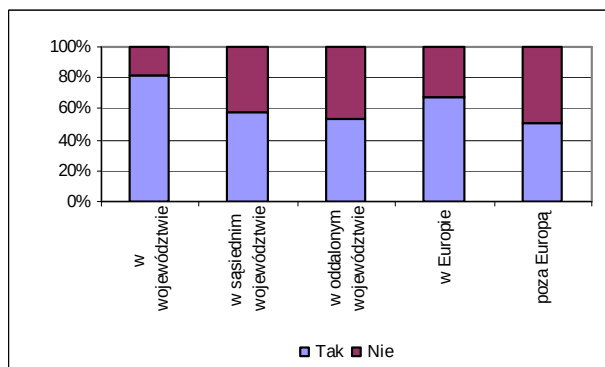
	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
Za granicą w Europie	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak	76	716	697	1489	67,3	71,2	63,3	67,1	67,9	72,0	64,7	68,2
Nie	36	278	380	694	31,9	27,6	34,5	31,3	32,1	28,0	35,3	31,8
puste	1	12	24	37	0,9	1,2	2,2	1,7				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	994	1077	2183					100,0	100,0	100,0	100,0

	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
--	----------------	--	--	--	---------------	--	--	--	----------------	--	--	--

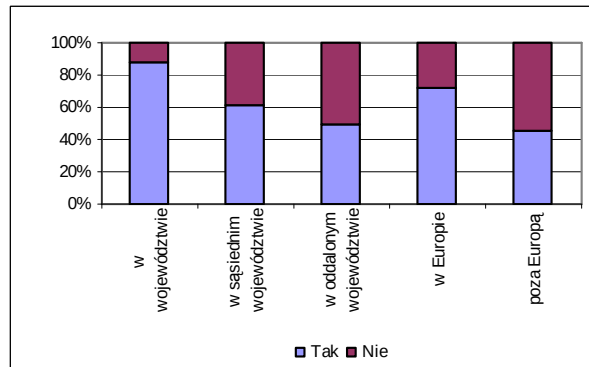
Za granicą poza Europą	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak	56	448	476	980	49,6	44,5	43,2	44,1	50,5	45,9	44,4	45,4
Nie	55	529	596	1180	48,7	52,6	54,1	53,2	49,5	54,1	55,6	54,6
puste	2	29	29	60	1,8	2,9	2,6	2,7				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	111	977	1072	2160					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 9. Czy zaakceptowałabyś/zaakceptowałbyś możliwość podjęcia pracy poza swoim miejscem zamieszkania?

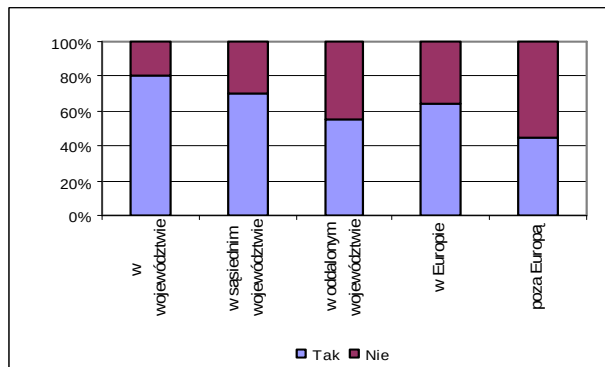
Gimnazja

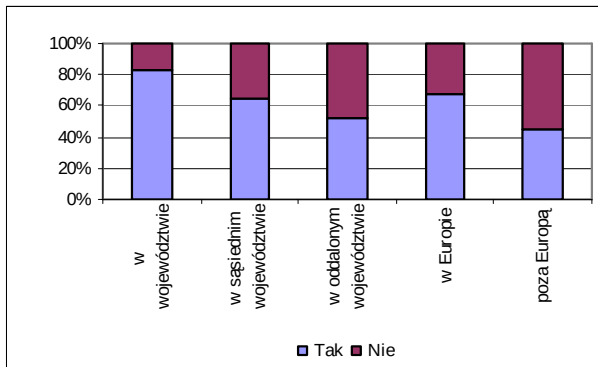
Szkoły ponadgimnazjalne

Szkoły wyższe

Ogółem

3.2.2 Wizja własnych losów zawodowych

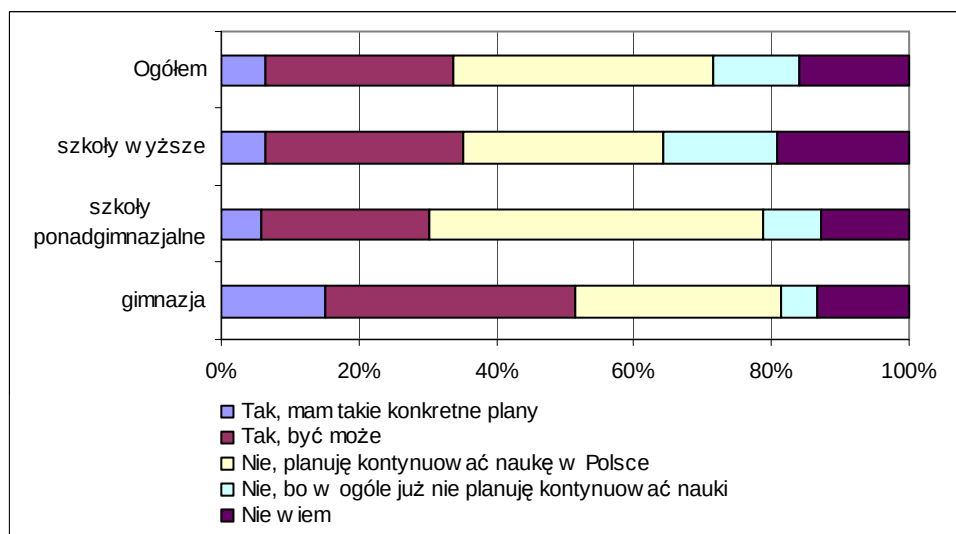
Osoby młodsze chętniej chcą korzystać z możliwości nauki poza granicami kraju. 15% gimnazjalistów posiada konkretne plany wyjazdu za granicę, aby kontynuować naukę, podczas gdy w pozostałych grupach plany takie posiada 5,7% uczniów szkół ponadgimnazjalnych i 6,4%

studentów. Gimnazjaliści częściej niż pozostali także deklarują, że być może wyjadą w tym celu poza Polskę (36%). Najmniej tego typu deklaracji składają uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (24%). Ta grupa zdecydowanie najbardziej chce kontynuować własną naukę w kraju (blisko 50%, przy 30% udziału w pozostałych dwu grupach)

Tabela 23. Czy bierzesz pod uwagę możliwość wyjazdu za granicę w celu kontynuacji nauki?

	Licznik Ogółem						Udział ogółem			Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	
Tak, mam takie konkretne plany	17	57	71	145	15,0	5,7	6,4	6,5	15,0	5,7	6,4	6,5	
Tak, być może	41	247	316	604	36,3	24,6	28,7	27,2	36,3	24,6	28,7	27,2	
Nie, planuję kontynuować naukę w Polsce	34	486	319	839	30,1	48,3	29,0	37,8	30,1	48,4	29,0	37,8	
Nie, bo w ogóle już nie planuję kontynuować nauki	6	86	183	275	5,3	8,5	16,6	12,4	5,3	8,6	16,6	12,4	
Nie wiem	15	128	212	355	13,3	12,7	19,3	16,0	13,3	12,7	19,3	16,0	
puste	0	2	0	2	0,0	0,2	0,0	0,1					
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0					
razem ważnych	113	1004	1101	2218					100,0	100,0	100,0	100,0	

Wykres 10. Czy bierzesz pod uwagę możliwość wyjazdu za granicę w celu kontynuacji nauki?

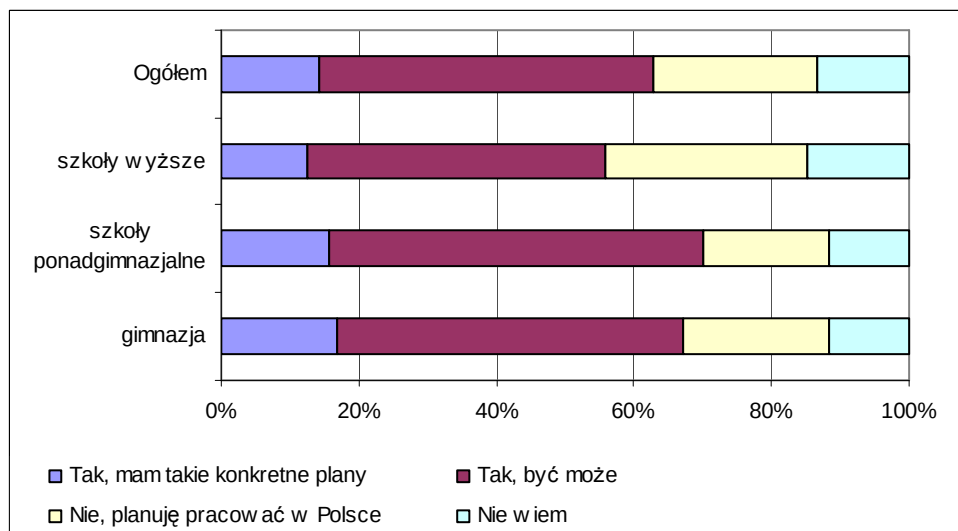

Wyniki pytania dotyczącego planów wyjazdu za granicę w dużej mierze potwierdzają wyniki uzyskane dzięki pytaniom o dopuszczenie możliwości ewentualnego wyjazdu w różne lokalizacje w celu podjęcia pracy. Średnio 14% badanych osób deklaruje, że ma skonkretyzowane plany wyjazdu za granicę w celu podjęcia pracy, kolejne 48% nie wyklucza takiej możliwości, a 13% jeszcze nie wie. Tylko 24% respondentów nie planuje wyjazdu, gdyż ma zamiar pracować w Polsce. Analogicznie do wyników uzyskanych w przywołanym pytaniu, najbardziej skłonni do opuszczenia kraju są absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, chociaż skonkretyzowane plany ma tylko 16% z nich. Najwięcej osób zdecydowanych na podjęcie pracy w Polsce jest wśród studentów (około 30%). Ta grupa również ma najmniej skonkretyzowanych planów, co do pracy za granicą (12,6%)

Tabela 24. Czy bierzesz pod uwagę możliwość wyjazdu za granicę w celu podjęcia pracy?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak, mam takie konkretne plany	19	159	139	317	16,8	15,8	12,6	14,3	16,8	15,8	12,6	14,3
Tak, być może	57	545	476	1078	50,4	54,2	43,2	48,6	50,4	54,2	43,2	48,6
Nie, planuję pracować w Polsce	24	185	322	531	21,2	18,4	29,2	23,9	21,2	18,4	29,2	23,9
Nie wiem	13	117	164	294	11,5	11,6	14,9	13,2	11,5	11,6	14,9	13,2
puste					0,0	0,0	0,0	0,0				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1006	1101	2220					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 11. Czy bierzesz pod uwagę możliwość wyjazdu za granicę w celu podjęcia pracy?

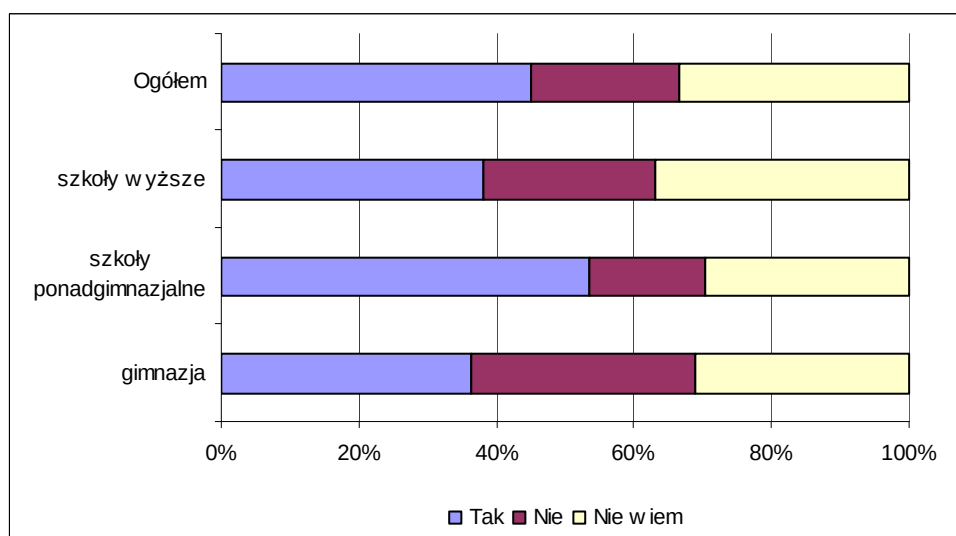

45% badanych uczniów i studentów zamierza po zakończeniu tego roku szkolnego lub akademickiego łączyć dalszą naukę z pracą. 1/3 wszystkich badanych jeszcze nie wie, czy będzie zarówno uczyć się jak i pracować. Zdecydowanie najwięcej osób, które chcą łączyć naukę i pracę to obecni uczniowie szkół ponadgimnazjalnych - 53%. Tylko 17% z nich skupi się na jednej z tych rzeczy, a 30% nie wie. Stosunkowo duży odsetek gimnazjalistów (porównywalny z odsetkiem studentów) ma plany nauki i pracy (36%). Należy przypuszczać jednak, że w tym przypadku będzie to głównie praca dorywcza. Duży udział studentów, którzy chcą godzić oba zajęcia (38%) może wynikać z faktu, iż w grupie badanych studentów około 40% stanowiły osoby kończące studia licencjackie. Osoby te mogą decydować się na uzupełnienie wykształcenia do stopnia magistra i w tym samym czasie na podjęcie pracy. Należy zauważyć, że bardzo duży odsetek studentów (37%) nie ma jeszcze sprecyzowanych planów w tym zakresie.

Tabela 25. Czy po ukończeniu obecnej szkoły/uczelni zamierzasz łączyć naukę i pracę?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak	41	537	420	998	36,3	53,4	38,1	45,0	36,3	53,5	38,1	45,0
Nie	37	170	274	481	32,7	16,9	24,9	21,7	32,7	16,9	24,9	21,7
Nie wiem	35	297	407	739	31,0	29,5	37,0	33,3	31,0	29,6	37,0	33,3
puste	0	2	0	2	0,0	0,2	0,0	0,1				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1004	1101	2218					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 12. Czy po ukończeniu obecnej szkoły/uczelni zamierzasz łączyć naukę i pracę?

Motywy wyboru szkoły lub uczelni różnią się znacznie w poszczególnych grupach wiekowych. Zdecydowanie najbardziej przypadkowy i nieplanowany jest wybór gimnazjum. W tym przypadku często jedynym powodem jest to, że jest to szkoła rejonowa, do której uczeń przypisany jest z obowiązku. W ramach gimnazjum obecnie uczniowie mogą jednak wybierać między różnymi profilami klas i tu już wybór jest czymś powodowany. Jak się okazało mniej więcej tak samo ważne przy wyborze konkretnej kasy w gimnazjum są własne zainteresowania jak i znajomi (po 22-23% wskazań). Rola znajomych nie odgrywa decydującej roli przy wyborach szkół na wyższym poziomie edukacji, chociaż nadal około 10-12% bierze i ten czynnik pod uwagę w swoich wyborach. Gimnazjaliści nie dokonują wyboru szkoły ze względów prestiżowych, czy też mając na uwadze przyszłe ułatwienia w poszukiwaniu pracy. Te aspekty są marginalne w tej grupie respondentów.

Rola czynnika prestiżu znacznie rośnie w przypadku szkół ponadgimnazjalnych. 21% badanych wskazała na prestiż szkoły, jako jeden z powodów jej wyboru. Z drugiej strony 24% kierowało się tym, że była to szkoła blisko miejsca zamieszkania. Zdecydowanie najważniejszym powodem wyboru szkoły ponadgimnazjalnej były jednak zainteresowania (ponad 43%), a na drugim miejscu exequo bliskość od domu i perspektywa łatwego znalezienia pracy.

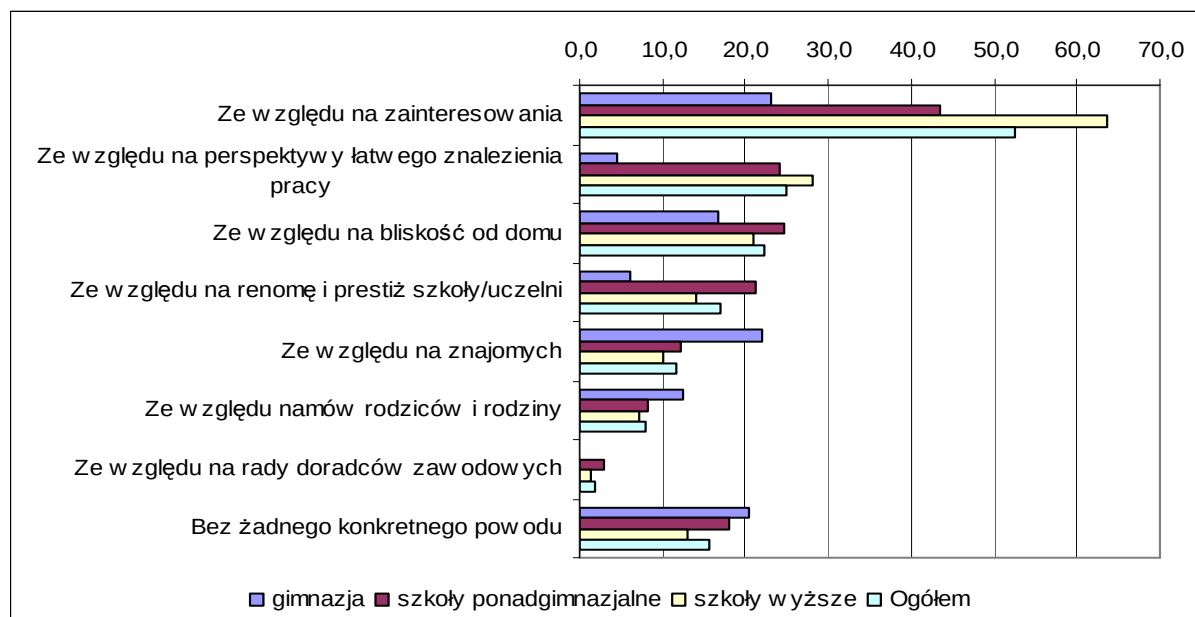
W przypadku studentów wybór kierunku podyktowany był przede wszystkim zainteresowaniami (63,6%) i w drugiej kolejności perspektywami łatwego znalezienia pracy (28% wskazań). Dla 1/5 istotne było też to, że uczelnia znajdowała się blisko miejsca zamieszkania. Tylko dla około 14% ważna była renoma i prestiż wybranej uczelni. Stosunkowo wysoki jest udział tych, którzy zdecydowali się na studiowanie określonego kierunku bez żadnych konkretnych powodów. Ogólne we wszystkich badanych grupach uczniów i studentów prawie 16% decyzji nie było podyktowane żadnymi konkretnymi przesłankami.

Tabela 26. Z jakiego powodu wybrałaś/wybrałeś obecną szkołę, uczelnię?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Ze względu na zainteresowania	26	437	700	1163	23,0	43,4	63,6	52,4	23,0	43,5	63,6	52,5
Ze względu na perspektywę łatwego znalezienia pracy	5	241	309	555	4,4	24,0	28,1	25,0	4,4	24,0	28,1	25,0

Ze względu na bliskość od domu	19	247	230	496	16,8	24,6	20,9	22,3	16,8	24,6	20,9	22,4
Ze względu na renomę i prestiż szkoły/uczelni	7	214	154	375	6,2	21,3	14,0	16,9	6,2	21,3	14,0	16,9
Ze względu na znajomych	25	122	111	258	22,1	12,1	10,1	11,6	22,1	12,2	10,1	11,6
Ze względu na namów rodziców i rodziny	14	82	79	175	12,4	8,2	7,2	7,9	12,4	8,2	7,2	7,9
Ze względu na rady doradców zawodowych	0	28	16	44	0,0	2,8	1,5	2,0	0,0	2,8	1,5	2,0
Bez żadnego konkretnego powodu	23	182	143	348	20,4	18,1	13,0	15,7	20,4	18,1	13,0	15,7
puste	0	2	1	3	0,0	0,2	0,1	0,1				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1004	1100	2217					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 13. Z jakiego powodu wybrałaś/wybrałeś obecną szkołę, uczelnię?

Wyniki nie sumują się do 100, bo respondent mógł podać więcej niż jedną odpowiedź

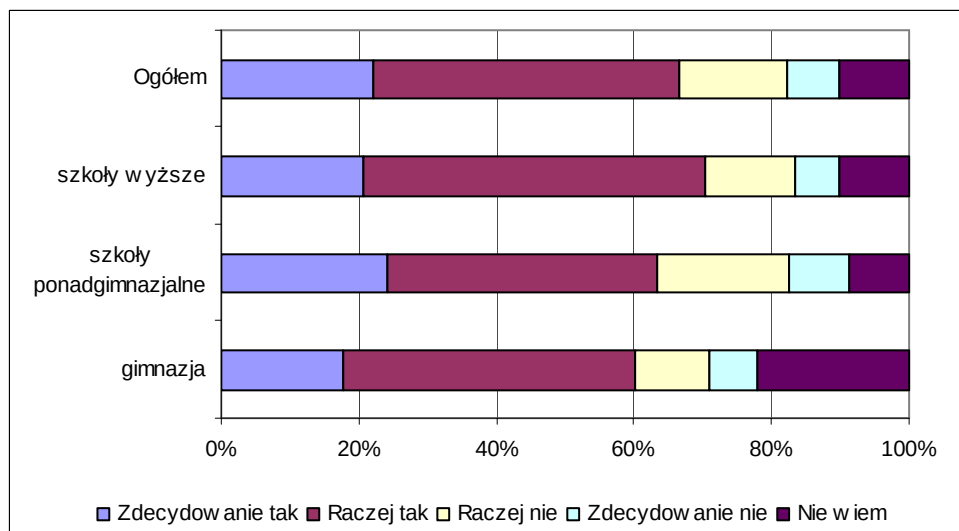
Badani uczniowie i studenci w większości, gdyby mieli możliwość dokonania ponownego wyboru typu szkoły lub studiów, postąpiliby tak samo. Ogólne zdecydowanie przekonany do trafności własnego wyboru jest 22% respondentów, w tym aż 1/4 uczniów szkół ponadgimnazjalnych i 20% studentów, dalsze 44,5% jest także raczej zadowolone z podjętej decyzji. W tej grupie znajduje się 50% badanych studentów, 40% uczniów szkół ponadgimnazjalnych i nieco ponad 42% gimnazjalistów.

Najbardziej niezadowolonymi z wyboru szkoły są uczniowie szkół ponadgimnazjalnych - 28% nie wybrałoby ponownie tak samo. Wśród gimnazjalistów i studentów odsetek ten wynosi około 18%. Najbardziej niezdecydowaną grupą są gimnazjaliści, wśród których 22% nie wie, czy dokonałaby ponownie takiego samego wyboru. Wynika to jednak przede wszystkim z ograniczanego wyboru typu szkoły i obowiązku uczęszczania do gimnazjów przez wszystkie dzieci.

Tabela 27. Gdybyś ponownie mogła/mógł dokonać wyboru typu szkoły lub studiów, to czy ponownie wybrałabyś/wybrałbyś tak samo?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	20	242	227	489	17,7	24,1	20,6	22,0	17,7	24,1	20,6	22,0
Raczej tak	48	394	546	988	42,5	39,2	49,6	44,5	42,5	39,2	49,6	44,5
Raczej nie	12	193	144	349	10,6	19,2	13,1	15,7	10,6	19,2	13,1	15,7
Zdecydowanie nie	8	88	71	167	7,1	8,7	6,4	7,5	7,1	8,8	6,5	7,5
Nie wiem	25	88	112	225	22,1	8,7	10,2	10,1	22,1	8,8	10,2	10,1
puste	0	1	1	2	0,0	0,1	0,1	0,1				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1005	1100	2218					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 14. Gdybyś ponownie mogła/mógł dokonać wyboru typu szkoły lub studiów, to czy ponownie wybrałabyś/wybrałbyś tak samo?

Zdecydowana większość absolwentów szkół ponadgimnazjalnych chce kontynuować naukę. Tylko 9% deklaruje, że na obecnej szkole zakończy swoją edukację, a kolejne 13% nadal nie wie,

co zrobi po skończeniu szkoły. Dodatkowo 4,5% ma zamiar uczęszczać wyłącznie na różne kursy i szkolenia, aby podnieść swoje kwalifikacje zawodowe.

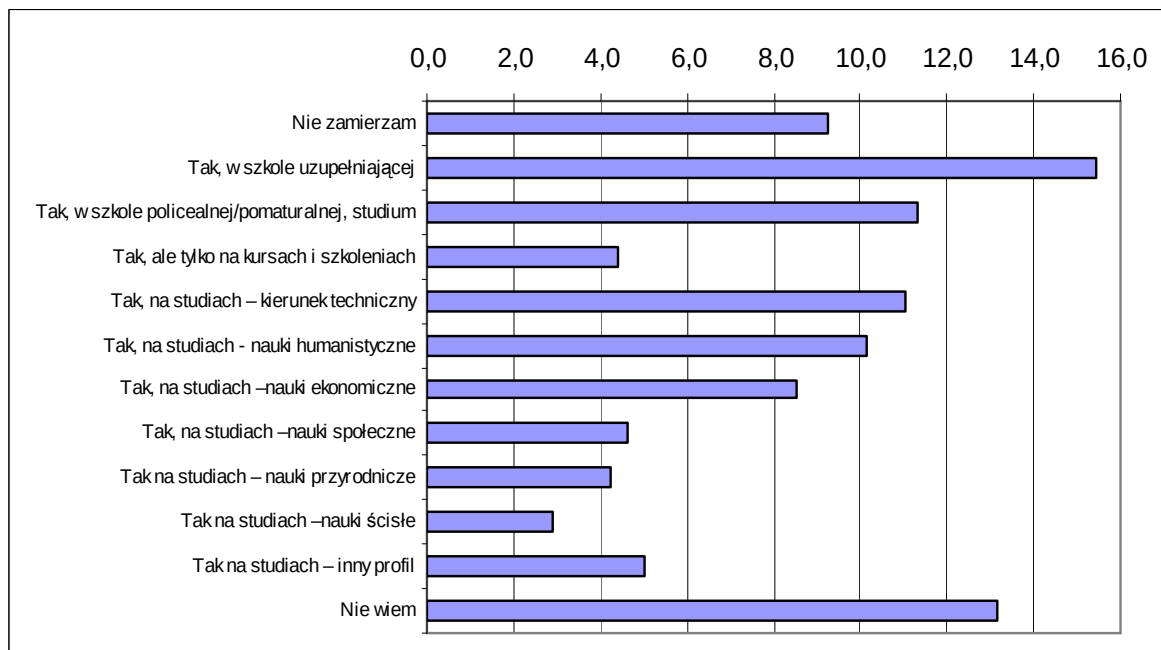
Blisko połowa uczniów zamierza kontynuować naukę na studiach wyższych. Wśród najbardziej popularnych kierunków znalazły się techniczne (24% tych, którzy chcą studiować) i humanistyczne (22% przyszłych studentów) i ekonomiczne (18,5%). Na dalszych miejscach z udziałem po około 9% - nauki społeczne i przyrodnicze, oraz z udziałem 6% - nauki ścisłe. Pozostałe 10% przyszłych studentów nie umiało podać konkretnego kierunku studiów.

15% osób, które zamierza kontynuować naukę w szkole uzupełniającej to zapewne absolwenci szkół zawodowych, którzy chcą uzupełnić wykształcenie i w przyszłości przystąpić do matury.

Tabela 28. Czy zamierzasz kontynuować dalej naukę bezpośrednio po ukończeniu szkoły, jeśli tak, w jakiej formie? (Pytanie tylko do szkół ponadgimnazjalnych)

	Licznik	Udział ogółem	Udział ważnych
Nie zamierzam	92	9,1	9,2
Tak, w szkole uzupełniającej	154	15,3	15,4
Tak, w szkole policealnej/pomaturalnej, studium	113	11,2	11,3
Tak, ale tylko na kursach i szkoleniach	44	4,4	4,4
Tak, na studiach – kierunek techniczny	110	10,9	11,0
Tak, na studiach - nauki humanistyczne	101	10,0	10,1
Tak, na studiach –nauki ekonomiczne	85	8,4	8,5
Tak, na studiach –nauki społeczne	46	4,6	4,6
Tak na studiach – nauki przyrodnicze	42	4,2	4,2
Tak na studiach –nauki ścisłe	29	2,9	2,9
Tak na studiach – inny profil	50	5,0	5,0
Nie wiem	131	13,0	13,1
puste	9	0,9	
razem	1006	100,0	
razem ważnych	997		100,0

Wykres 15. Czy zamierzasz kontynuować dalej naukę bezpośrednio po ukończeniu szkoły, jeśli tak, w jakiej formie? (Pytanie tylko do szkół ponadgimnazjalnych)

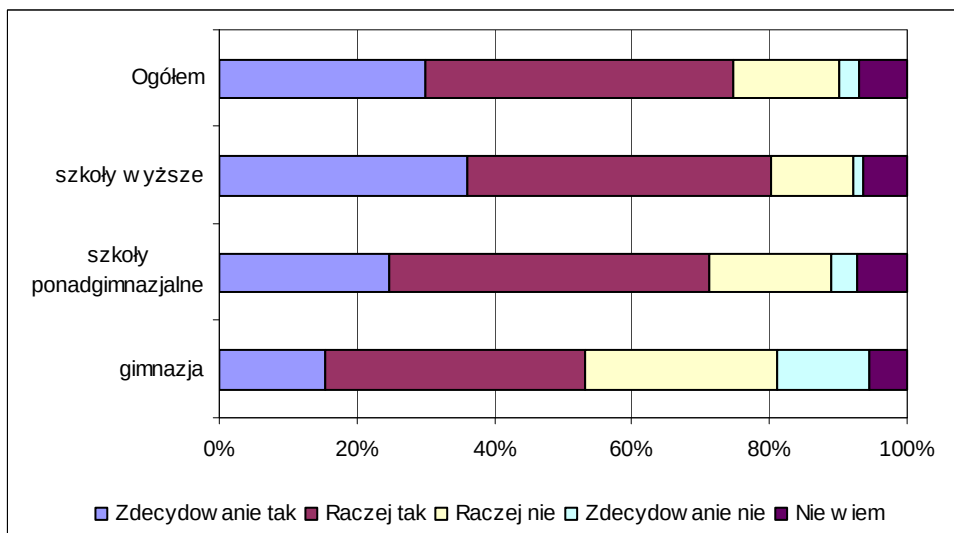
W momencie realizacji badania 75% respondentów planowało już swoją przyszłość zawodową. W tej grupie dominowali, zgodnie z oczekiwaniami, studenci. Wśród nich 36% wyraziło opinie o zdecydowanym zaangażowaniu w planowanie swojej przyszłości zawodowej a kolejne 44% ogólnie o tego typu planach. Zastanawiające jest to, że około 13% na razie nie ma planów związanych ze swoją przyszłością zawodową. Warte podkreślenia jest to, że również ponad 70% uczniów szkół ponadgimnazjalnych ma już plany odnośnie kariery zawodowej i przyszłej pracy. Również w grupie gimnazjalistów odsetek zainteresowanych swoją przyszłą ścieżką zawodową jest znaczny - ponad 53% respondentów. Jednocześnie ponad 40% nie zajmuje się na razie tymi sprawami.

Tabela 29. Czy na obecnym etapie nauki planujesz swoją przyszłość zawodową?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	17	249	396	662	15,0	24,8	36,0	29,8	15,3	24,8	36,0	29,9
Raczej tak	42	466	487	995	37,2	46,3	44,2	44,8	37,8	46,4	44,2	44,9
Raczej nie	31	178	130	339	27,4	17,7	11,8	15,3	27,9	17,7	11,8	15,3
Zdecydowanie nie	15	37	16	68	13,3	3,7	1,5	3,1	13,5	3,7	1,5	3,1

Nie wiem	6	74	72	152	5,3	7,4	6,5	6,8	5,4	7,4	6,5	6,9
puste	2	2	0	4	1,8	0,2	0,0	0,2				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	111	1004	1101	2216					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 16. Czy na obecnym etapie nauki planujesz swoją przyszłość zawodową?

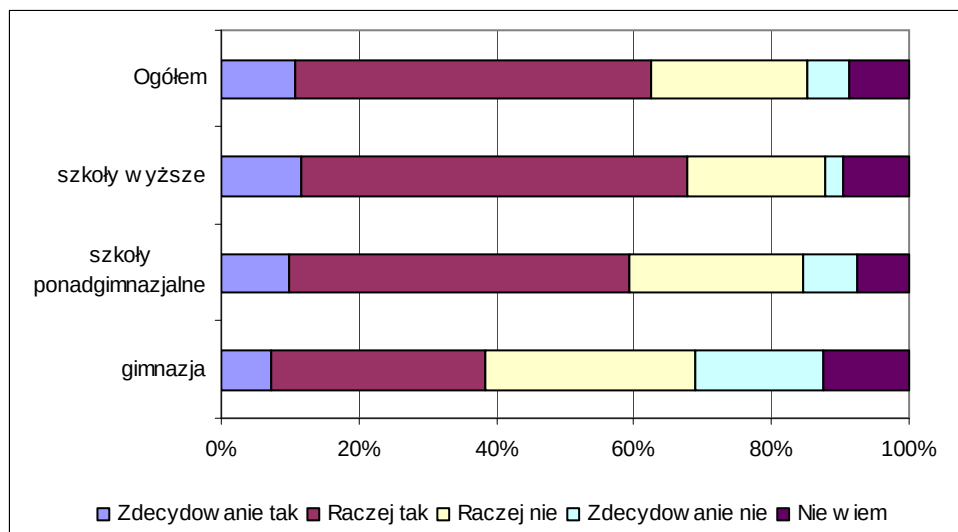
Badani uczniowie i studenci w większości dobrze oceniają przygotowanie do podjęcia się pracy zawodowej, jakie uzyskali dzięki obecnej szkole. Ogólnie jednak bardzo dobre przygotowanie deklaruje tylko 10% respondentów, a 52% deklaruje raczej dobre przygotowanie. Poczucie zadowolenia rośnie wraz z typem szkoły. Zgodnie z przewidywaniami, za najlepiej przygotowanych uważają się studenci, a najgorzej uczniowie gimnazjów. W tej pierwszej grupie łącznie za przygotowanych uznaje się prawie 58%, wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych 55%, a wśród uczniów gimnazjów 38%. Za zdecydowanie nie przygotowanych do podjęcia pracy uważa się tylko niecałe 3% studentów, 8% uczniów szkół ponadgimnazjalnych i 19% gimnazjalistów.

Tabela 30. Czy uważasz, że obecna szkoła/uczelnia przygotowała/przygotowuje Cię dobrze do podjęcia zatrudnienia?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	8	100	128	236	7,1	9,9	11,6	10,6	7,1	9,9	11,6	10,6
Raczej tak	35	497	617	1149	31,0	49,4	56,0	51,8	31,3	49,4	56,0	51,8
Raczej nie	34	253	221	508	30,1	25,1	20,1	22,9	30,4	25,1	20,1	22,9

Zdecydowanie nie	21	81	30	132	18,6	8,1	2,7	5,9	18,8	8,1	2,7	5,9
Nie wiem	14	75	105	194	12,4	7,5	9,5	8,7	12,5	7,5	9,5	8,7
puste	1	0	0	1	0,9	0,0	0,0	0,0				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	1006	1101	2219					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 17. Czy uważasz, że obecna szkoła/uczelnia przygotowała/przygotowuje Cię dobrze do podjęcia zatrudnienia?

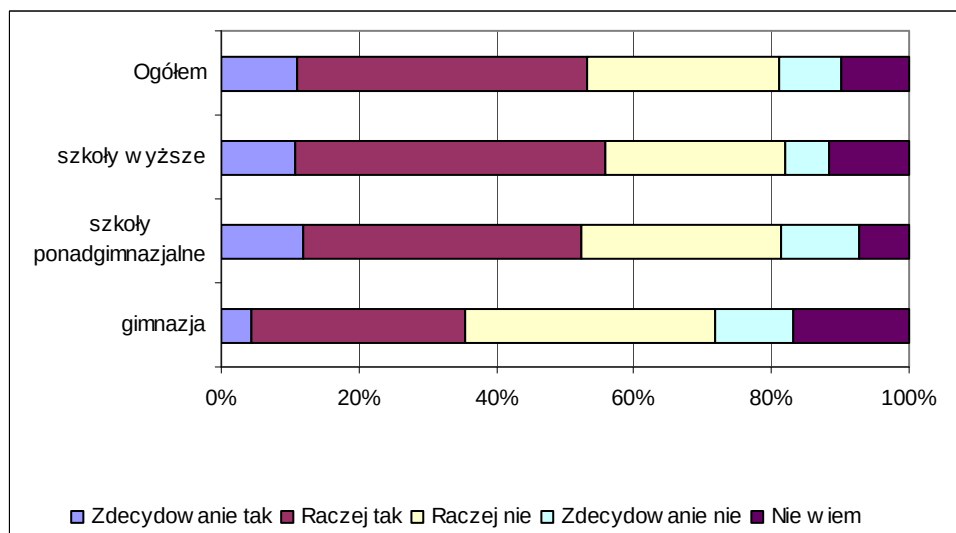
Nieco gorzej niż ogólne przygotowanie do pracy oceniane jest praktyczne przygotowanie do wykonywania zawodu. W tym przypadku praktyczne przygotowanie do pracy, jako dobre oceniane jest ogółem w 53% przypadków, a jako niewystarczające w 37%. Pozostała grupa nie ma na ten temat zdania. Podobnie jak w poprzednim pytaniu poczucie posiadania wystarczającego praktycznego przygotowania do pracy rośnie wraz z wiekiem i kolejnymi etapami edukacji. Wśród studentów pozytywnie oceniło swoje praktyczne umiejętności 56% badanych, wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych 51%, a wśród gimnazjalistów aż 35%.

Tabela 31. Czy uważasz, że w obecnej szkole/uczelni otrzymałaś/otrzymałeś praktyczne umiejętności przydatne w miejscu zatrudnienia?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	5	120	118	243	4,4	11,9	10,7	10,9	4,4	11,9	10,7	10,9
Raczej tak	35	406	498	939	31,0	40,4	45,2	42,3	31,0	40,4	45,2	42,3
Raczej nie	41	293	287	621	36,3	29,1	26,1	28,0	36,3	29,1	26,1	28,0

Zdecydowanie nie	13	114	70	197	11,5	11,3	6,4	8,9	11,5	11,3	6,4	8,9
Nie wiem	19	73	128	220	16,8	7,3	11,6	9,9	16,8	7,3	11,6	9,9
puste	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1006	1101	2220					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 18. Czy uważasz, że w obecnej szkole/uczelni otrzymałaś/otrzymałeś praktyczne umiejętności przydatne w miejscu zatrudnienia?

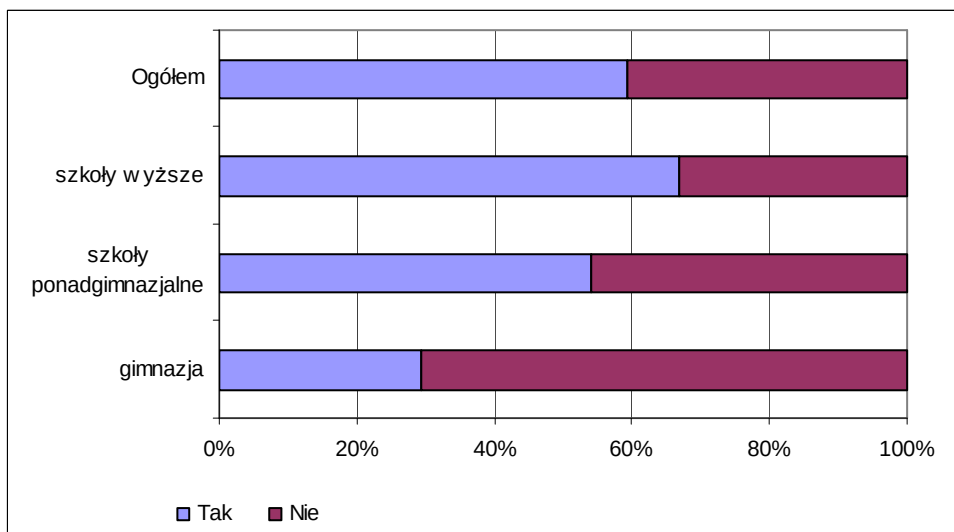

Badana grupa uczniów i studentów ma liczne doświadczenia zawodowe. Prawie 60% osób podjęło już kiedykolwiek pracę zawodową. Doświadczenie to oczywiście wzrasta wraz z wiekiem respondentów. I tak, wśród gimnazjalistów 30% ma za sobą doświadczenia w pracy, wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych - 54%, a wśród studentów 67%.

Tabela 32. Czy podjęłaś/podjąłeś już kiedykolwiek pracę zawodową?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak	32	543	734	1309	28,3	54,0	66,7	59,0	29,4	54,2	66,8	59,2
Nie	77	459	365	901	68,1	45,6	33,2	40,6	70,6	45,8	33,2	40,8
puste	4	4	2	10	3,5	0,4	0,2	0,5				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	109	1002	1099	2210					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 19. Czy podjąłeś/podjęłaś już kiedykolwiek pracę zawodową?

Wykonywana praca różni się charakterem i formą w zależności od wieku respondentów i typu szkoły. Nie obserwujemy tu jednak zależności wprost proporcjonalnych. Okazuje się, że uczniowie gimnazjów w większym stopniu pracują na stałe (w pełnym i niepełnym wymiarze godzin) niż uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Częściej też pracują dorywczo w trakcie roku szkolnego. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych zdecydowanie najczęściej pracują dorywczo w czasie wolnym od nauki - w czasie wakacji i ferii (aż 67%).

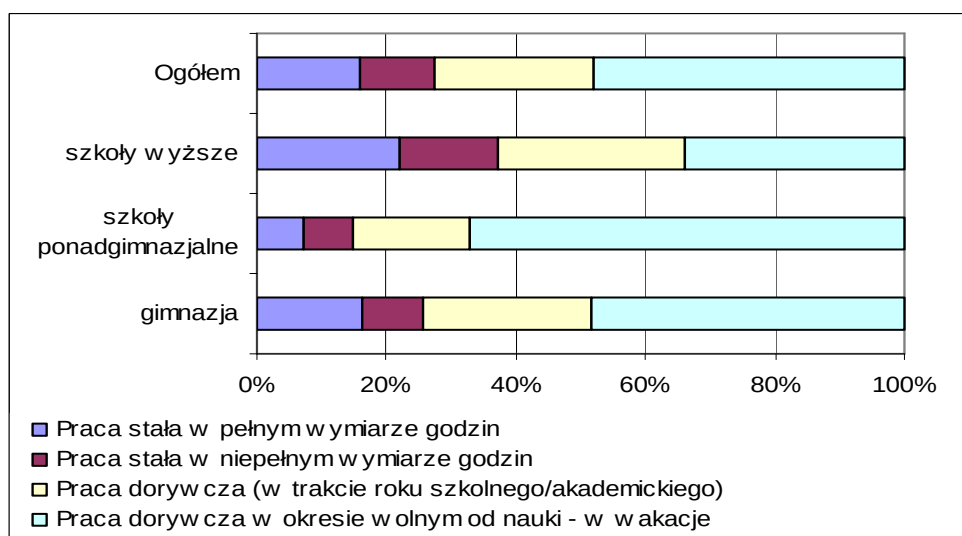
Ogólnie za najbardziej popularną formę pracy zarobkowej w każdej z trzech głównych badanych grup respondentów uznać należy pracę dorywczą w czasie wolnym od szkoły i zajęć na uczelni. Na drugim miejscu znalazła się praca dorywcza, ale w trakcie roku szkolnego lub akademickiego. W obu wymienionych powyżej formach pracowało 72% osób deklarujących posiadanie doświadczenia w pracy zarobkowej. Doświadczenie pracy stałej ma za sobą w sumie 27% osób, które kiedykolwiek podjęło się pracy zarobkowej, a 16% to pracownicy zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin. Pracę na cały etat podejmują głównie studenci, ale także gimnazjaliści.

Tabela 33. Jakiego typu to praca?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Praca stała w pełnym wymiarze godzin	5	39	162	206	15,6	7,2	22,1	15,7	16,1	7,2	22,2	15,8

Praca stała w niepełnym wymiarze godzin	3	40	109	152	9,4	7,4	14,9	11,6	9,7	7,4	14,9	11,7
Praca dorywcza (w trakcie roku szkolnego/akademickiego)	8	99	211	318	25,0	18,2	28,7	24,3	25,8	18,3	28,9	24,4
Praca dorywcza w okresie wolnym od nauki - w wakacje	15	362	249	626	46,9	66,7	33,9	47,8	48,4	67,0	34,1	48,1
puste	1	3	3	7	3,1	0,6	0,4	0,5				
razem	32	543	734	1309	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	31	540	731	1302					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 20. Jakiego typu to praca?

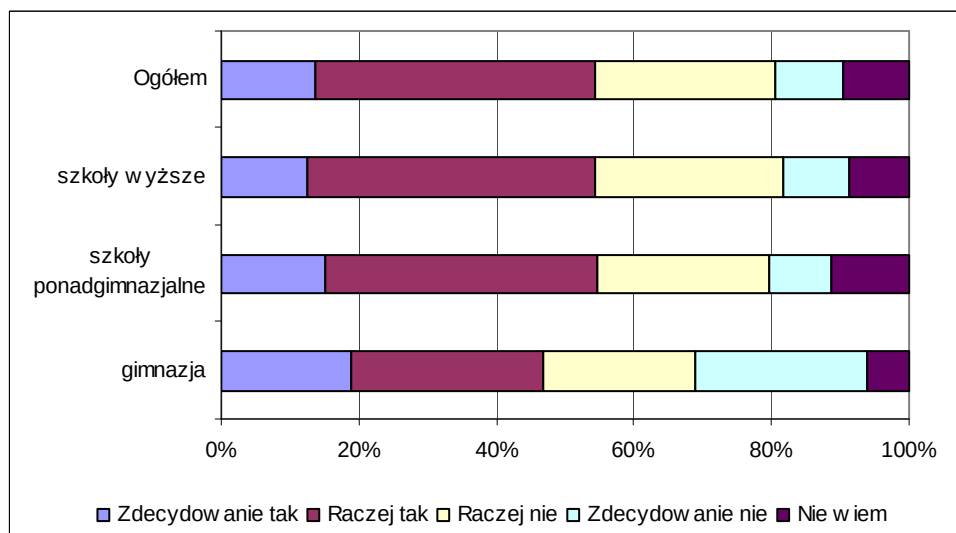

Dotychczas wykonywana praca, w porównaniu do osób, które nie mają żadnego doświadczenia zawodowego, może przynieść pracującym pewne korzyści. Za najważniejszą korzyść respondenci, którzy wykazali się doświadczeniem zawodowym uznają możliwość uzyskania lepszej pracy w przyszłości. Ponad 54% badanych osób z doświadczeniem zawodowym jest tego zdania. Największy odsetek charakteryzuje w tym przypadku grupę uczniów szkół ponadgimnazjalnych i zaraz za nią studentów (odpowiednio 55% i 53%). Praca, którą wykonywali gimnazjaliści, w znacznie większym stopniu niż praca innych grup, uznana została, za taką, dzięki której nie będzie można znaleźć lepszej pracy w przyszłości (47%). Wskazywać to może na to, iż była to praca najprostsza i nie wymagająca żadnych umiejętności ani specjalnej wiedzy.

Tabela 34. W porównaniu do osób, które nie podjęły do tej pory żadnej pracy, czy wykonywana do tej pory praca pozwoli Ci na znalezienie lepszej pracy?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	6	81	91	178	18,8	14,9	12,4	13,6	18,8	15,0	12,5	13,7
Raczej tak	9	214	303	526	28,1	39,4	41,3	40,2	28,1	39,7	41,7	40,6
Raczej nie	7	135	198	340	21,9	24,9	27,0	26,0	21,9	25,0	27,3	26,2
Zdecydowanie nie	8	48	71	127	25,0	8,8	9,7	9,7	25,0	8,9	9,8	9,8
Nie wiem	2	61	63	126	6,3	11,2	8,6	9,6	6,3	11,3	8,7	9,7
puste	0	4	8	12	0,0	0,7	1,1	0,9				
razem	32	543	734	1309	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	32	539	726	1297					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 21. W porównaniu do osób, które nie podjęły do tej pory żadnej pracy, czy wykonywana do tej pory praca pozwoli Ci na znalezienie lepszej pracy?

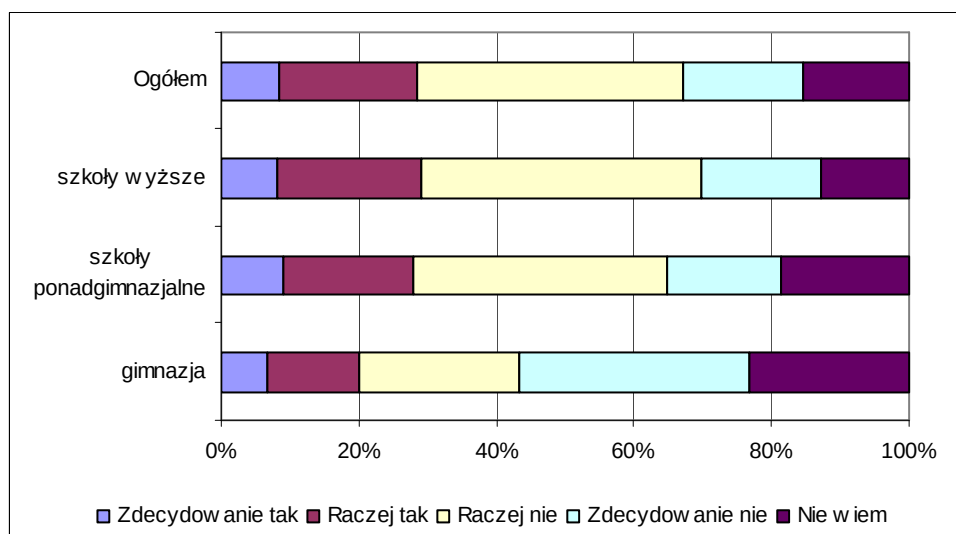

Osoby z doświadczeniem zawodowym w porównaniu do osób, które do tej pory nie wykonywały żadnej pracy zarobkowej, spodziewają się w ograniczonym zakresie korzyści takich jak szybszy awans w nowej pracy (w sumie około 28%). 15,5% nie wie, czy ich doświadczenie będzie miało jakiś wpływ na ewentualny awans, a 17,5% jest zdecydowanie przekonana, że na pewno nie będzie miało to wpływu. Wyniki tego pytania potwierdzają przypuszczenia wysnute na podstawie wyników poprzedniego pytania odnośnie niskiej jakości pracy gimnazjalistów.

Tabela 35. W porównaniu do osób, które nie podjęły do tej pory żadnej pracy, czy wykonywana do tej pory praca pozwoli Ci na szybszy awans?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	2	47	58	107	6,3	8,7	7,9	8,2	6,7	8,9	8,0	8,4
Raczej tak	4	100	152	256	12,5	18,4	20,7	19,6	13,3	18,9	21,1	20,0
Raczej nie	7	195	294	496	21,9	35,9	40,1	37,9	23,3	36,9	40,7	38,8
Zdecydowanie nie	10	88	125	223	31,3	16,2	17,0	17,0	33,3	16,7	17,3	17,4
Nie wiem	7	98	93	198	21,9	18,0	12,7	15,1	23,3	18,6	12,9	15,5
puste	2	15	12	29	6,3	2,8	1,6	2,2				
razem	32	543	734	1309	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	30	528	722	1280					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 22. W porównaniu do osób, które nie podjęły do tej pory żadnej pracy, czy wykonywana do tej pory praca pozwoli Ci na szybszy awans?

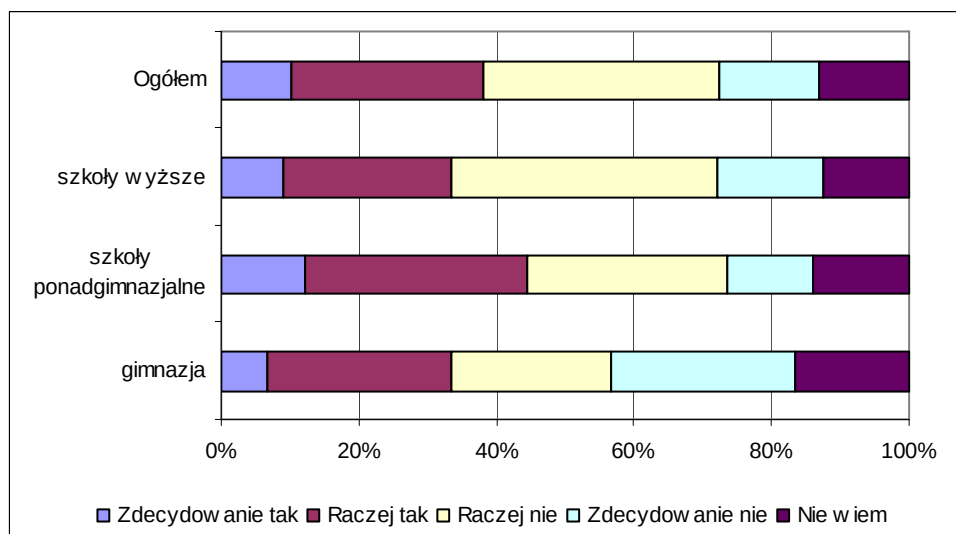

Korzyści związane z możliwością uzyskania większych zarobków w porównaniu do osób bez doświadczenia zawodowego są przede wszystkim dostrzegane przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 44% respondentów w tej grupie, w porównaniu do średniej w całej próbie badawczej wynoszącej 38%, oczekuje że dotychczas wykonywana praca pozwoli im na wymierne korzyści finansowe w przyszłej pracy. Wśród studentów takie oczekiwania wyraża 35% badanych, a wśród gimnazjalistów około 33%. W obu tych grupach także więcej osób niż średnio w całej badanej grupie studentów i uczniów jest przekonana, że dotychczasowa praca nie przełoży się na wyższe zarobki. Częściej takie opinie wyrażali studenci.

Tabela 36. W porównaniu do osób, które nie podjęły do tej pory żadnej pracy, czy wykonywana do tej pory praca pozwoli Ci na uzyskanie wyższych zarobków?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	2	65	65	132	6,3	12,0	8,9	10,1	6,7	12,2	9,0	10,3
Raczej tak	8	171	177	356	25,0	31,5	24,1	27,2	26,7	32,1	24,5	27,7
Raczej nie	7	156	279	442	21,9	28,7	38,0	33,8	23,3	29,3	38,6	34,4
Zdecydowanie nie	8	66	112	186	25,0	12,2	15,3	14,2	26,7	12,4	15,5	14,5
Nie wiem	5	74	90	169	15,6	13,6	12,3	12,9	16,7	13,9	12,4	13,2
puste	2	11	11	24	6,3	2,0	1,5	1,8				
razem	32	543	734	1309	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	30	532	723	1285					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 23. W porównaniu do osób, które nie podjęły do tej pory żadnej pracy, czy wykonywana do tej pory praca pozwoli Ci na uzyskanie wyższych zarobków?

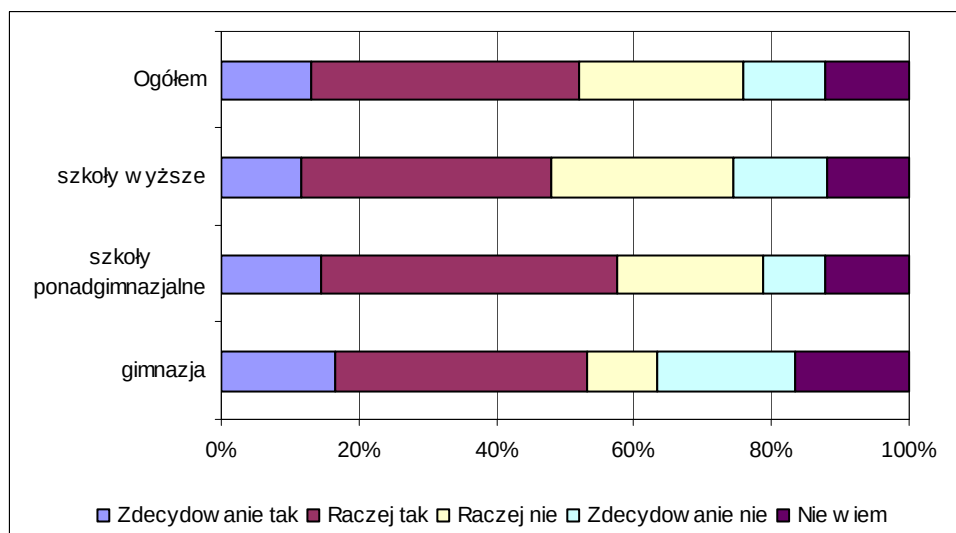

Jedną z ważniejszych korzyści, zaraz po możliwości łatwiejszego znalezienia lepszej pracy, jest poczucie większej satysfakcji z wykonywania pracy. Takie korzyści dostrzega 57% uczniów szkół ponadgimnazjalnych, 53% gimnazjalistów i 47% studentów (przy średniej dla całej badanej grupy respondentów równej 52%). Zdecydowanie najmniej istotnym aspektem jest to dla studentów, którzy w 40% przypadków nie dostrzegają korzyści związanych z poczuciem satysfakcji z wykonywania pracy zawodowej. Być może studenci postrzegają w znacznie większym stopniu pracę, jako obowiązek i konieczność. Dla osób młodszych praca może kojarzyć się z zaspokajaniem aspiracji bycia dorosłym, zaradnym i samodzielnym.

Tabela 37. W porównaniu do osób, które nie podjęły do tej pory żadnej pracy, czy wykonywana do tej pory praca pozwoli Ci na większą satysfakcję z pracy?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	5	78	83	166	15,6	14,4	11,3	12,7	16,7	14,6	11,5	12,9
Raczej tak	11	229	262	502	34,4	42,2	35,7	38,3	36,7	42,9	36,4	39,1
Raczej nie	3	114	190	307	9,4	21,0	25,9	23,5	10,0	21,3	26,4	23,9
Zdecydowanie nie	6	48	99	153	18,8	8,8	13,5	11,7	20,0	9,0	13,8	11,9
Nie wiem	5	65	85	155	15,6	12,0	11,6	11,8	16,7	12,2	11,8	12,1
puste	2	9	15	26	6,3	1,7	2,0	2,0				
razem	32	543	734	1309	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	30	534	719	1283					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 24. W porównaniu do osób, które nie podjęły do tej pory żadnej pracy, czy wykonywana do tej pory praca pozwoli Ci na większą satysfakcję z pracy?

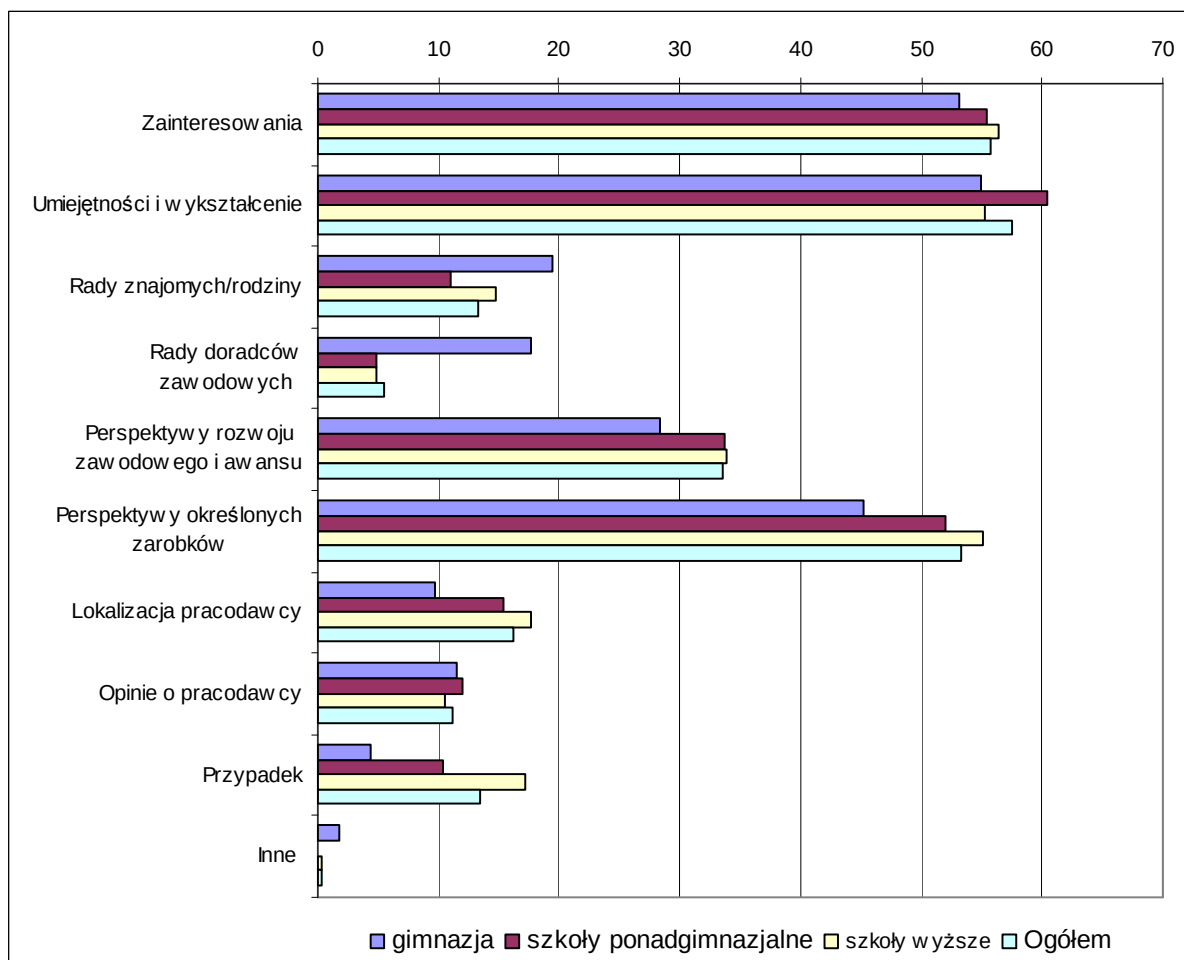
Absolwenci przy wyborze miejsca pracy kierują się przede wszystkim posiadanymi umiejętnościami i wykształceniem oraz zainteresowaniami i wysokością zarobków. (Odpowiednio 57%, 56%, 53%). Umiejętności i wykształcenie są w największym stopniu podkreślane przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych, z kolei zarobki przez studentów. W przypadku zainteresowań wszystkie trzy badane grupy w podobnym stopniu twierdziły, że jest to jeden z ważniejszych czynników wpływających na wybór miejsca pracy. Na kolejnym miejscu, ze wskazaniem 1/3 respondentów, znalazły się perspektywy rozwoju zawodowego i awansu. Zarówno 1/3 uczniów szkół ponadgimnazjalnych jak i studentów będzie brała ten aspekt przy wyborze pracy. W przypadku gimnazjalistów odsetek ten wyniósł 28%.

Studenci wyraźnie częściej niż pozostałe osoby przyznawały, że o wyborze miejsca pracy decyduje przypadek - 17% wskazań, podczas gdy tak uważało ok. 10% uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz około 4% gimnazjalistów. Dla tych ostatnich z kolei ważne wydają się rady rodziców i znajomych oraz doradców zawodowych (aż 18%). Doradcy zawodowi są natomiast wymieniani tylko przez niecałe 5% uczniów ponadgimnazjalnych oraz studentów. Doradcy zawodowi wydają się być istotnym ogniwem w procesie wyboru ścieżki nauki i decyzji o wyborze szkoły średniej, z tego powodu ich rady są tak wysoko oceniane przez gimnazjalistów. Na dalszych etapach kształcenia zdecydowanie bardziej wzrasta rola decyzji i postaw samego ucznia lub studenta.

Tabela 38. Które z poszczególnych czynników wpływają przede wszystkim, w Twojej opinii, na decyzje o wyborze miejsca pracy przez absolwenta?

typ	RAZEM				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zainteresowania	60	558	620	1238	53,1	55,5	56,3	55,8	53,1	55,5	56,3	55,8
Umiejętności i wykształcenie	62	608	608	1278	54,9	60,4	55,2	57,6	54,9	60,4	55,2	57,6
Rady znajomych/rodziny	22	111	162	295	19,5	11,0	14,7	13,3	19,5	11,0	14,7	13,3
Rady doradców zawodowych	20	49	53	122	17,7	4,9	4,8	5,5	17,7	4,9	4,8	5,5
Perspektywy rozwoju zawodowego i awansu	32	339	373	744	28,3	33,7	33,9	33,5	28,3	33,7	33,9	33,5
Perspektywy określonych zarobków	51	524	607	1182	45,1	52,1	55,1	53,2	45,1	52,1	55,1	53,2
Lokalizacja pracodawcy	11	155	194	360	9,7	15,4	17,6	16,2	9,7	15,4	17,6	16,2
Opinie pracodawcy	13	121	116	250	11,5	12,0	10,5	11,3	11,5	12,0	10,5	11,3
Przypadek	5	105	189	299	4,4	10,4	17,2	13,5	4,4	10,4	17,2	13,5
Inne	2	2	3	7	1,8	0,2	0,3	0,3	1,8	0,2	0,3	0,3
puste	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1006	1101	2220					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 25. Które z poszczególnych czynników wpływają przede wszystkim, w Twojej opinii, na decyzje o wyborze miejsca pracy przez absolwenta?

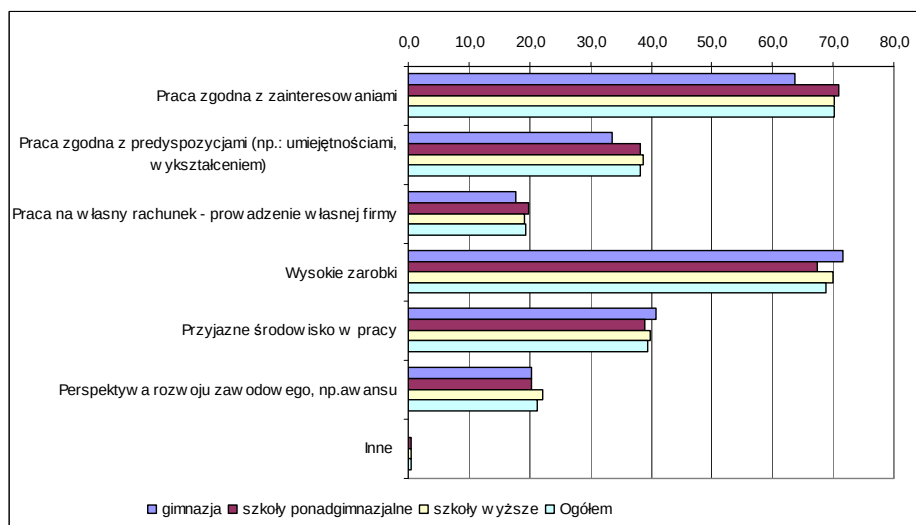
Wartości nie sumują się do 100, gdyż respondent mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź

Najważniejszymi dwoma czynnikami gwarantującymi osiągnięcie poczucia satysfakcji zawodowej jest wykonywanie pracy zgodnie z własnymi zainteresowaniami i za którą otrzymuje się satysfakcjonujące wynagrodzenie. Opinie te podzielają wszyscy respondenci niezależnie od wieku i poziomu edukacji (po około 70% wskazań). Na kolejnym miejscu znalazło się przyjazne środowisko i atmosfera w pracy (około 40% wskazań wśród wszystkich grup respondentów) oraz praca zgodna predyspozycjami zawodowymi (około 38% wskazań w grupie studentów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych i 34% wśród gimnazjalistów). Perspektywy rozwoju ulokowały się na piątym miejscu z 20% odpowiedzi we wszystkich grupach. Na ostatnim miejscu znalazła się praca na własny rachunek. Prowadzenia własnej firmy jest gwarantem poczucia satysfakcji dla prawie 1/5 uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów i około 18% gimnazjalistów.

Tabela 39. Co Twoim zdaniem jest najważniejsze, aby osiągnąć poczucie satysfakcji z wykonywanej pracy?

typ	RAZEM				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Praca zgodna z zainteresowaniami	72	711	773	1556	63,7	70,7	70,2	70,1	63,7	70,8	70,2	70,2
Praca zgodna z predyspozycjami (np.: umiejętnościami, wykształceniem)	38	384	426	848	33,6	38,2	38,7	38,2	33,6	38,2	38,7	38,2
Praca na własny rachunek - prowadzenie własnej firmy	20	200	210	430	17,7	19,9	19,1	19,4	17,7	19,9	19,1	19,4
Wysokie zarobki	81	676	771	1528	71,7	67,2	70,0	68,8	71,7	67,3	70,0	68,9
Przyjazne środowisko w pracy	46	390	439	875	40,7	38,8	39,9	39,4	40,7	38,8	39,9	39,4
Perspektywa rozwoju zawodowego, np. awansu	23	204	245	472	20,4	20,3	22,3	21,3	20,4	20,3	22,3	21,3
Inne	0	4	5	9	0,0	0,4	0,5	0,4	0,0	0,4	0,5	0,4
puste	0	2	0	2	0,0	0,2	0,0	0,1				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1004	1101	2218					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 26. Co Twoim zdaniem jest najważniejsze, aby osiągnąć poczucie satysfakcji z wykonywanej pracy?

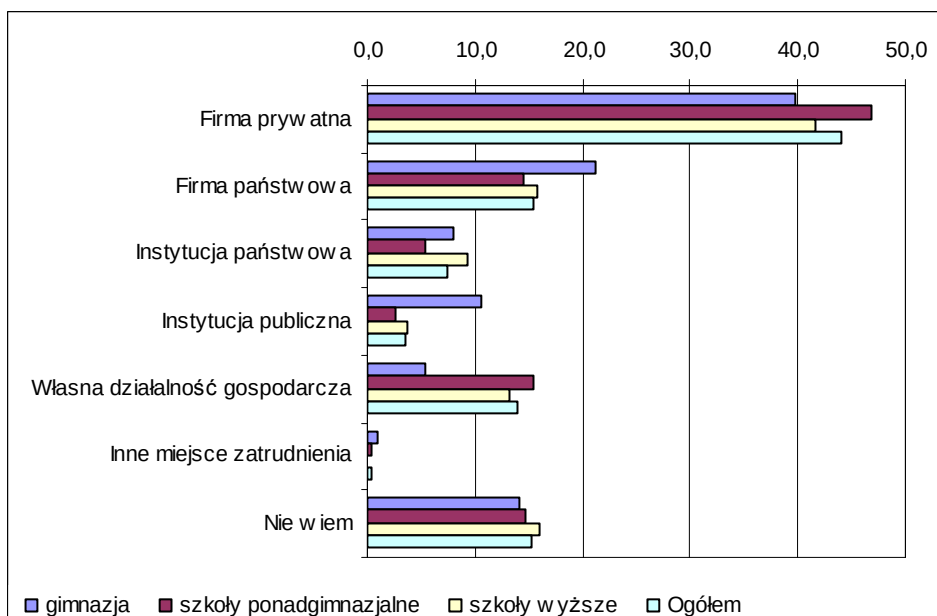
Wartości nie sumują się do 100, gdyż respondent mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź

Przyszli absolwenci z terenu województwa zachodniopomorskiego postrzegają firmy prywatne, jako najbardziej dbające o młodych pracowników i oferujące im najlepsze warunki pracy. Uważa tak ogółem 44% respondentów. Firmy państwowe postrzegane są w ten sposób przez 15,5% respondentów, a różnego rodzaju instytucje publiczne przez 11%. Około 14% uważa, że najlepszym miejscem pracy dla absolwenta jest własna firma. Odsetek tych, którzy tak uważają jest zdecydowanie najniższy wśród gimnazjalistów (5,3%). Dla tych osób najatrakcyjniejszym miejscem pracy, zdecydowanie w większym stopniu niż dla studentów lub uczniów szkół ponadgimnazjalnych, jest firma lub instytucja państwowa (około 30%). Warte zauważenia jest to, że uczniowie szkół ponadgimnazjalnych lepiej niż inni oceniają podmioty prywatne i własną działalność gospodarczą. Upatrują w nich atrakcyjnego miejsca pracy dla młodych pracowników.

Tabela 40. Które z wymienionych miejsc zatrudnienia zapewniają Twoim zdaniem najlepsze warunki młodym pracownikom?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Firma prywatna	45	472	459	976	39,8	46,9	41,7	44,0	39,8	46,9	41,7	44,0
Firma państwowa	24	146	174	344	21,2	14,5	15,8	15,5	21,2	14,5	15,8	15,5
Instytucja państwowa	9	55	103	167	8,0	5,5	9,4	7,5	8,0	5,5	9,4	7,5
Instytucja publiczna	12	26	41	79	10,6	2,6	3,7	3,6	10,6	2,6	3,7	3,6
Własna działalność gospodarcza	6	156	146	308	5,3	15,5	13,3	13,9	5,3	15,5	13,3	13,9
Inne miejsce zatrudnienia	1	3	3	7	0,9	0,3	0,3	0,3	0,9	0,3	0,3	0,3
Nie wiem	16	148	175	339	14,2	14,7	15,9	15,3	14,2	14,7	15,9	15,3
puste	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1006	1101	2220					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 27. Które z wymienionych miejsc zatrudnienia zapewniają Twoim zdaniem najlepsze warunki młodym pracownikom?

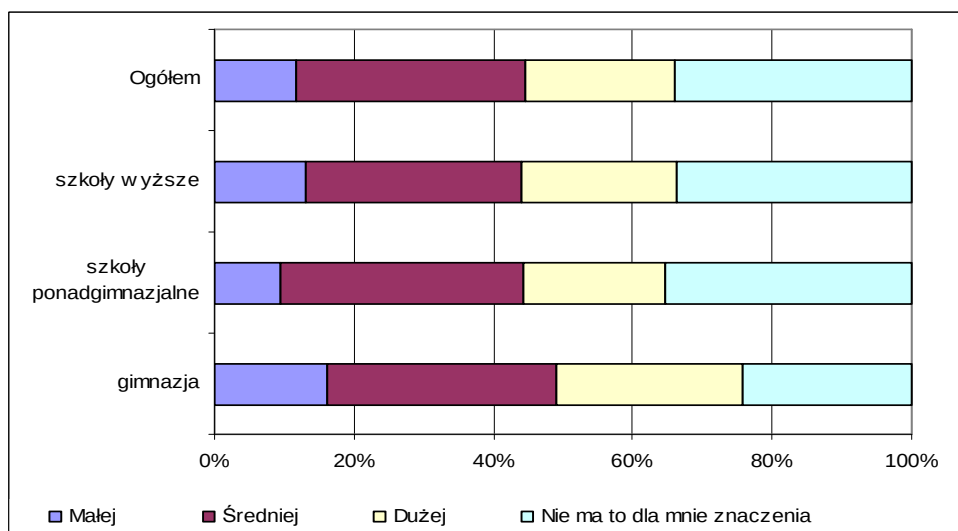

Wielkość firmy, w jakiej będzie pracować przyszły absolwent, nie ma znaczenia dla 1/3 respondentów, kolejna 1/3 chciałaby pracować w firmach średniej wielkości. Tylko 12% chciałoby podjąć pracę w małych firmach, a więc tych, które zdecydowanie dominują w Polsce i województwie. Małe firmy są najchętniej wybierane przez gimnazjalistów. Z drugiej jednak strony ta grupa także w największym stopniu chciałaby pracować w firmach dużych.

Tabela 41. W jak dużej firmie chciałabyś/chciałbyś najbardziej pracować?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Małej	18	96	145	259	15,9	9,5	13,2	11,7	16,1	9,6	13,2	11,7
Średniej	37	350	340	727	32,7	34,8	30,9	32,7	33,0	34,9	30,9	32,8
Dużej	30	203	245	478	26,5	20,2	22,3	21,5	26,8	20,2	22,3	21,6
Nie ma to dla mnie znaczenia	27	355	370	752	23,9	35,3	33,6	33,9	24,1	35,4	33,6	33,9
puste	1	2	1	4	0,9	0,2	0,1	0,2				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	1004	1100	2216					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 28. W jak dużej firmie chciałabyś/chciałbyś najbardziej pracować?

Badani gimnazjaliści uznali, że satysfakcjonującą dla nich pensją netto, a więc tzw. „na rękę” byłoby średnio 3115zł, a więc nieco więcej niż średnia krajowa Minimalne wynagrodzenie, za jakie podjęliby się pracy to z kolei 1881zł, zaś za zaskakująco wysokie uznaliby zarobki w wysokości 6510zł. Kwoty, które pojawiały się najczęściej w danej grupie to odpowiednio: 3000 zł, 2000zł i 5000zł. Te wartości należałoby uznać za najbardziej odpowiadające oczekiwaniom gimnazjalistów, biorąc pod uwagę, że część respondentów podeszła do pytania niepoważnie. Dla zachowania wartości badawczych i możliwości wnioskowania statystycznego z próby usunięte zostały odpowiedzi z kwotami większymi lub równymi 1 mln złotych, które to uznać należy za niepoważne i zakłócające w znacznym stopniu wyniki analizy danych. Podobny zabieg dokonany został w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Tabela 42. Jak jest satysfakcjonująca, minimalna i zaskakująco wysoka pensja netto? (Gimnazja)

Statystyki	Satysfakcjonująca	Minimalna	Wysoka
ile liczb	105	108	105
średnia	3 115	1 881	6 510
odchylenie standardowe	1 695	1 146	4 818
występująca najczęściej	3 000	2 000	5 000
mediana	2 500	1 600	5 000
minimalna wartość	500	200	600
maksymalna wartość	10 000	9 000	30 000

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych wykazali się większym zróżnicowaniem odpowiedzi. Pomimo przypadków nierealnie wysokich deklaracji odnośnie zarobków średnia wartość jest tylko nieznacznie wyższa od średnich wartości w grupie gimnazjalistów. I tak satysfakcjonująca pensja netto to średnio 3314zł, minimalna 2113zł, zaś zaskakująco wysoka 6784zł. Najczęściej

pojawiającymi się wartościami w badanej grupie uczniów okazały się natomiast następujące kwoty - odpowiednio 2000, 1500 i 3000zł. Są to wartości niższe, niż wśród gimnazjalistów.

Tabela 43. Jak jest satysfakcjonująca, minimalna i zaskakująco wysoka pensja netto? (Szkoły ponadgimnazjalne)

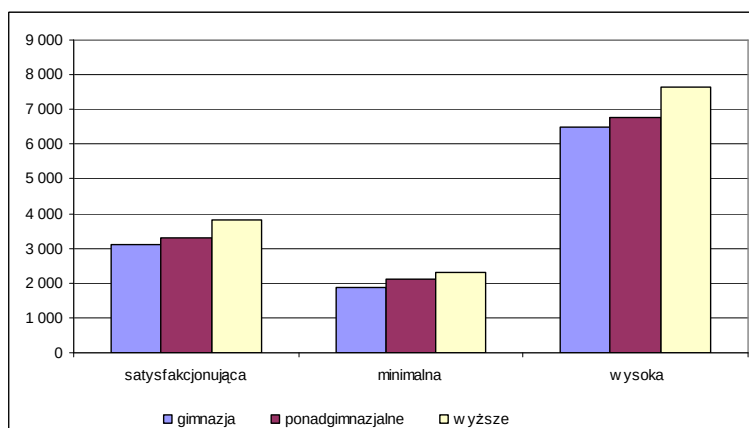
Statystyki	Satysfakcjonująca	Minimalna	Wysoka
ile liczb	984	984	976
średnia	3 314	2 113	6 784
odchylenie standardowe	3 015	2 010	10 461
występująca najczęściej	2 000	1 500	3 000
mediana	2 500	1 600	4 000
minimalna wartość	700	100	900
maksymalna wartość	40 000	25 000	100 000

Studenci oczekują, pensji średnio w wysokości 3830zł netto. Najniższa kwota, za jaką zgodziliby się pracować to 2304zł, zaś za zaskakująco wysoką uznaliby pensję 7655zł netto. Są to wartości wyższe niż w przypadku gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Jeśli jednak przyjrzymy się, jakie wartości występowały najczęściej, okaże się, że są one zbieżne z najczęściej występującymi w grupie gimnazjalistów. Studenci charakteryzowali się zatem większym zróżnicowaniem oczekiwań płacowych.

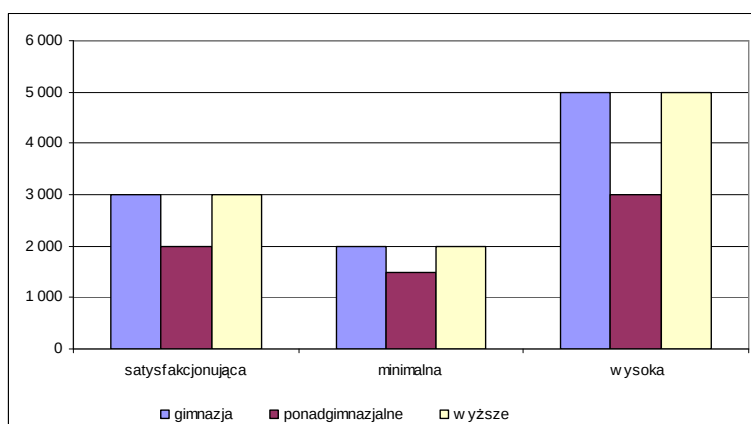
Tabela 44. Jak jest satysfakcjonująca, minimalna i zaskakująco wysoka pensja netto? (Szkoły wyższe)

statystyki	Satysfakcjonująca	Minimalna	Wysoka
ile liczb	1 095	1 093	1 093
średnia	3 830	2 304	7 655
odchylenie standardowe	2 784	1 626	9 734
występująca najczęściej	3 000	2 000	5 000
mediana	3 000	2 000	5 000
minimalna wartość	1 000	500	1 000
maksymalna wartość	50 000	30 000	100 000

Wykres 29. Średnia wartość wynagrodzenia netto

Wykres 30. Najczęściej występująca wartość wynagrodzeni netto

Zdaniem respondentów dobra praca to taka, w której można osiągnąć wysokie zarobki (86% odpowiedzi) i zapewnione są godziwe i dobre warunki pracy (50% wskazań) tzn. odpowiedni lokal, sprzęt, ilość pracowników przypisanych do danego działu. Na dalszych miejscach, w zasadzie exequo, znalazły się możliwości rozwoju zawodowego, możliwości doszkalania się i stabilność zatrudnienia (po około 38-40% wskazań każde). Najmniej istotny w opinii respondentów jest pakiet świadczeń socjalnych. (17%).

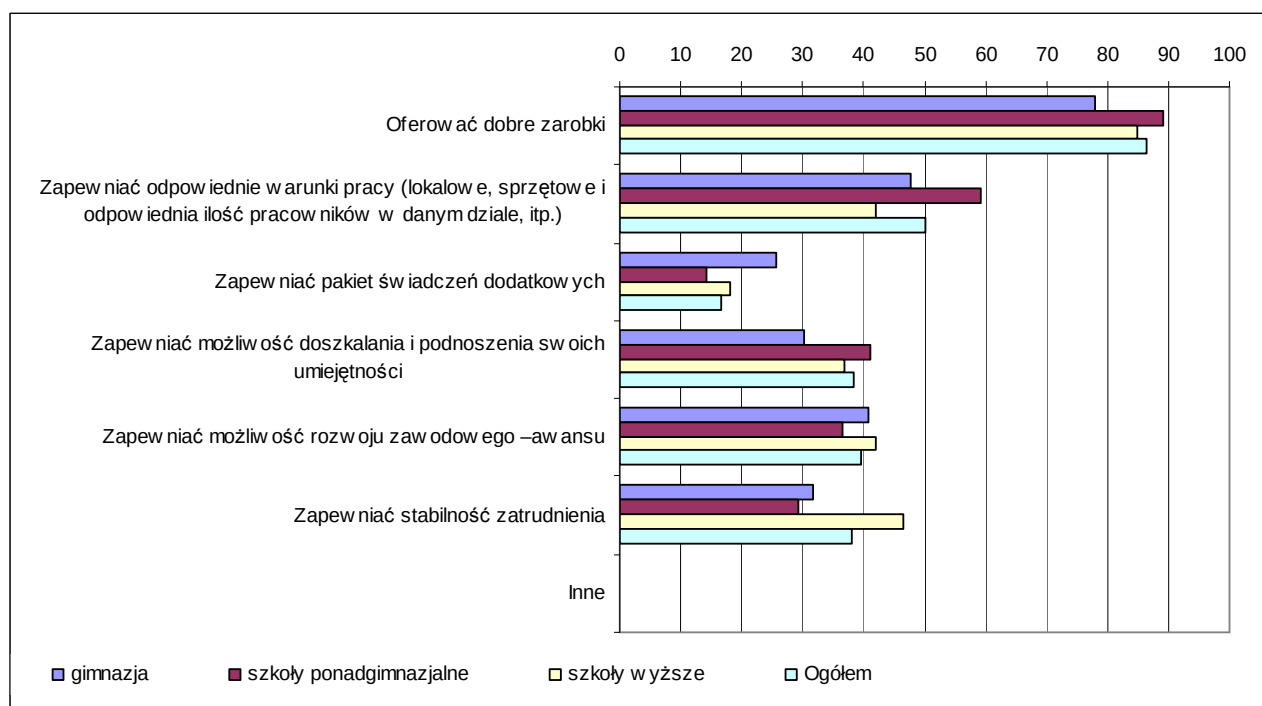
Rozkłady odpowiedzi różnią się pomiędzy trzema głównymi kategoriami respondentów. Główne różnice między grupami to mniejsza waga przypisywana przez gimnazjalistów, w porównaniu do pozostałych dwu grup, zarobkom i możliwościom doszkalania, a większa pakietom socjalnym. Kolejna różnica to znacznie większa waga przypisywana przez studentów stabilności zatrudnienia, kosztem warunków pracy. Z kolei uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w największym stopniu skłaniają się do doceniania roli zarobków oraz warunków pracy kosztem możliwości własnego rozwoju i awansu oraz stabilności zatrudnienia.

Tabela 45. Czy powinna charakteryzować się dobra praca?

typ	RAZEM				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Oferować dobre zarobki	88	894	936	1918	77,9	88,9	85,0	86,4	77,9	89,0	85,0	86,5
Zapewniać odpowiednie warunki pracy	54	593	464	1111	47,8	58,9	42,1	50,0	47,8	59,1	42,1	50,1

Zapewnić świadczeń dodatkowych	29	144	198	371	25,7	14,3	18,0	16,7	25,7	14,3	18,0	16,7
Zapewnić możliwość doszkalania i podnoszenia swoich umiejętności	34	413	406	853	30,1	41,1	36,9	38,4	30,1	41,1	36,9	38,5
Zapewnić możliwość rozwoju zawodowego – awansu	46	368	464	878	40,7	36,6	42,1	39,5	40,7	36,7	42,1	39,6
Zapewnić stabilność zatrudnienia	36	295	511	842	31,9	29,3	46,4	37,9	31,9	29,4	46,4	38,0
Inne	0	4	3	7	0,0	0,4	0,3	0,3	0,0	0,4	0,3	0,3
puste	0	2	0	2	0,0	0,2	0,0	0,1				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1004	1101	2218					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 31. Czym powinna charakteryzować się dobra praca?

Wartości nie sumują się do 100, gdyż respondent mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź

Możliwości zatrudnienia na stanowisku takim, jakie satysfakcjonowałoby badanych przyszłych absolwentów zależą w opinii wszystkich respondentów przede wszystkim od poziomu wykształcenia. Twierdzi tak ponad 90% badanych. Zdecydowaną zależność zauważa w tym przypadku 47% respondentów, a pozostałe 43,5% przyznaje, że wykształcenie raczej ma wpływ na możliwość zatrudnienia na satysfakcjonującym stanowisku. Najwięcej negatywnych opinii na ten

temat wyrażają gimnazjaliści - w sumie ponad 10% z nich nie wiąże satysfakcjonującego stanowiska pracy z posiadanym wykształceniem.

Tabela 46. Czy Twoim zdaniem możliwość zatrudnienia w firmie na pozycji, która satysfakcjonowałaby Cię zależy od poziomu wykształcenia?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	51	461	529	1041	45,1	45,8	48,0	46,9	45,5	46,0	48,1	47,0
Raczej tak	45	438	480	963	39,8	43,5	43,6	43,4	40,2	43,7	43,7	43,5
Raczej nie	8	64	66	138	7,1	6,4	6,0	6,2	7,1	6,4	6,0	6,2
Zdecydowanie nie	4	5	9	18	3,5	0,5	0,8	0,8	3,6	0,5	0,8	0,8
Nie wiem	4	34	15	53	3,5	3,4	1,4	2,4	3,6	3,4	1,4	2,4
puste	1	4	2	7	0,9	0,4	0,2	0,3				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	1002	1099	2213					100,0	100,0	100,0	100,0

Drugim ważnym czynnikiem warunkującym pracę na satysfakcjonującej pozycji są posiadane zdolności i talent. 85,5% respondentów przyznała, że ma to znaczenie, w tym, około 32% że zdecydowanie ma to znaczenie. Najbardziej sceptycznie od tego czynnika odnoszą się studenci, którzy w 16 % nie wiążą zdolności i talentu ze stanowiskiem pracy.

Tabela 47. Czy Twoim zdaniem możliwość zatrudnienia w firmie na pozycji, która satysfakcjonowałaby Cię zależy od zdolności i talentu?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	40	314	359	713	35,4	31,2	32,6	32,1	35,7	31,4	32,8	32,3
Raczej tak	55	521	533	1109	48,7	51,8	48,4	50,0	49,1	52,2	48,6	50,2
Raczej nie	12	112	161	285	10,6	11,1	14,6	12,8	10,7	11,2	14,7	12,9
Zdecydowanie nie		9	17	26	0,0	0,9	1,5	1,2	0,0	0,9	1,6	1,2
Nie wiem	5	43	26	74	4,4	4,3	2,4	3,3	4,5	4,3	2,4	3,4
puste	1	7	5	13	0,9	0,7	0,5	0,6				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	999	1096	2207					100,0	100,0	100,0	100,0

Nieco mniej osób, niż w przypadku poprzedniego czynnika, docenia rolę doświadczenia zawodowego dla możliwości zatrudnienia w firmie na pozycji satysfakcjonującej badanych. Najbardziej zauważalna jest ona dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, najmniej z kolei dla gimnazjalistów. Ta grupa w ¼ uważa, że doświadczenie nie ma wpływu na zdobycie wymarzonego miejsca pracy.

Tabela 48. Czy Twoim zdaniem możliwość zatrudnienia w firmie na pozycji, która satysfakcjonowałaby Cię zależy od doświadczenia zawodowego?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	28	317	367	712	24,8	31,5	33,3	32,1	25,0	31,9	33,5	32,3
Raczej tak	51	511	474	1036	45,1	50,8	43,1	46,7	45,5	51,4	43,2	47,0
Raczej nie	27	117	198	342	23,9	11,6	18,0	15,4	24,1	11,8	18,0	15,5
Zdecydowanie nie	0	13	23	36	0,0	1,3	2,1	1,6	0,0	1,3	2,1	1,6
Nie wiem	6	37	35	78	5,3	3,7	3,2	3,5	5,4	3,7	3,2	3,5
puste	1	11	4	16	0,9	1,1	0,4	0,7				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	995	1097	2204					100,0	100,0	100,0	100,0

W opinii niecałych 60% respondentów osiągnięcie stanowiska pracy uzależnione jest od posiadanych znajomości. Zdecydowany wpływ znajomości na znalezienie miejsca pracy zauważają przede wszystkim studenci - 25%, kolejne 35% studentów widzi taki związek. Z drugiej strony około 35% wszystkich badanych uważa, że związek taki nie jest ważny w decyzjach o zatrudnianiu pracowników. Grupa, która w największym stopniu neguje związek między posiadanymi znajomościami a możliwością zatrudnienia w firmie na pozycji, która satysfakcjonowałaby respondenta, są gimnazjaliści.

Tabela 49. Czy Twoim zdaniem możliwość zatrudnienia w firmie na pozycji, która satysfakcjonowałaby Cię zależy od posiadanych znajomości?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	18	190	274	482	15,9	18,9	24,9	21,7	16,2	19,1	25,1	21,9
Raczej tak	43	365	386	794	38,1	36,3	35,1	35,8	38,7	36,7	35,3	36,1

Raczej nie	24	238	266	528	21,2	23,7	24,2	23,8	21,6	23,9	24,3	24,0
Zdecydowanie nie	19	118	99	236	16,8	11,7	9,0	10,6	17,1	11,9	9,1	10,7
Nie wiem	7	84	68	159	6,2	8,3	6,2	7,2	6,3	8,4	6,2	7,2
puste	2	11	8	21	1,8	1,1	0,7	0,9				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	111	995	1093	2199					100,0	100,0	100,0	100,0

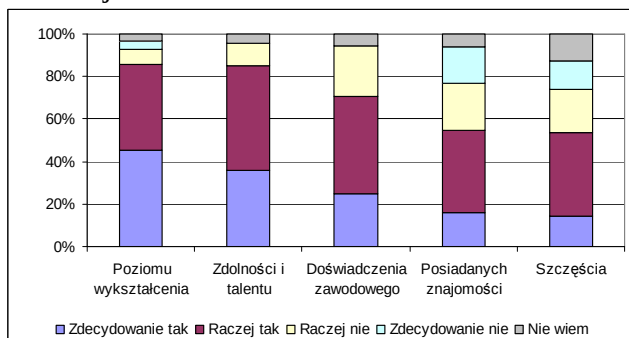
Ostatni z rozpatrywanych czynników wywierający wpływ na zatrudnienie na wymarzonej pozycji to szczęście i przypadek. Czynnik ten w najmniejszym stopniu spośród wszystkich wymienionych powyżej wywiera taki wpływ. Blisko 40% wszystkich respondentów nie wskazuje na szczęście, jako na czynnik pozostający w związku z pozyskaniem zatrudnienia. Z drugiej jednak strony 50% badanych, taki związek dostrzega, w tym prawie 1/4 studentów. Studenci w największym stopniu postrzegają prawdopodobieństwo znalezienie pracy, która by ich satysfakcjonowała przez pryzmat przypadku i łutu szczęścia.

Tabela 50. Czy Twoim zdaniem możliwość zatrudnienia w firmie na pozycji, która satysfakcjonowałaby Cię zależy od szczęścia?

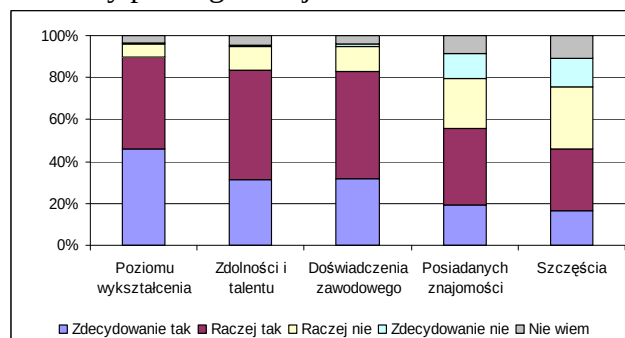
typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Zdecydowanie tak	16	166	254	436	14,2	16,5	23,1	19,6	14,3	16,7	23,2	19,8
Raczej tak	44	292	354	690	38,9	29,0	32,2	31,1	39,3	29,4	32,4	31,4
Raczej nie	23	294	282	599	20,4	29,2	25,6	27,0	20,5	29,6	25,8	27,3
Zdecydowanie nie	15	136	113	264	13,3	13,5	10,3	11,9	13,4	13,7	10,3	12,0
Nie wiem	14	105	90	209	12,4	10,4	8,2	9,4	12,5	10,6	8,2	9,5
puste	1	13	8	22	0,9	1,3	0,7	1,0				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	993	1093	2198					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 32. Od czego zależy możliwość zatrudnienia w firmie na pozycji, która usatysfakcjonowałaby cię?

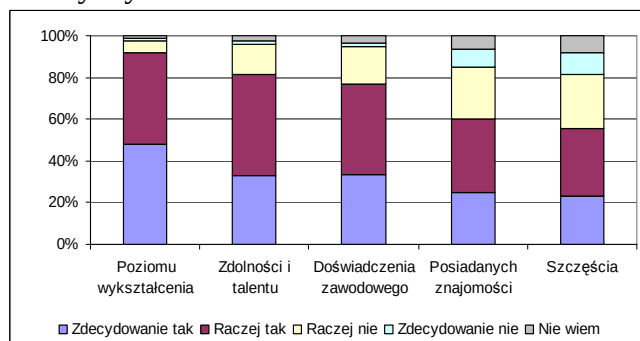
Gimnazja

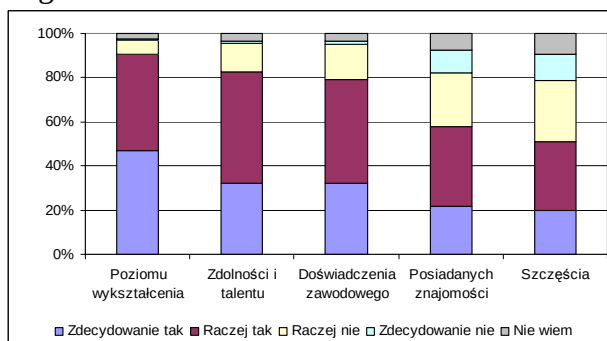
Szkoły ponadgimnazjalne

Szkoły wyższe

Ogółem

Pozycja absolwentów na zachodniopomorskim rynku pracy jest oceniana przez respondentów nieco lepiej niż na lokalnym (powiatowym) rynku pracy. Ogólnie jednak tylko około 23% badanych uważa, że pozycja ta jest dobra lub raczej dobra. Prawie połowa ocenia ją, jako średnią. Największymi pesymistami wydają się być studenci, którzy w 18% oceniają, swoją pozycję na wojewódzkim rynku pracy, jako złą lub bardzo złą, a w 22% jako złą lub bardzo złą na lokalnych rynkach pracy. W przypadku gimnazjalistów prawie 30% z nich nie miało zdania na ten temat. Ocena rynku pracy i szans, jakie mają młodzi pracownicy na znalezienie dobrej i zgodnej z wykształceniem lub zainteresowaniami pracy jest zadaniem zbyt trudnym dla wielu gimnazjalistów.

Tabela 51. Jak oceniasz ogólną pozycję absolwentów na zachodniopomorskim rynku pracy?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Bardzo dobrze	8	34	20	62	7,1	3,4	1,8	2,8	7,1	3,4	1,8	2,8
Raczej dobrze	27	211	210	448	23,9	21,0	19,1	20,2	23,9	21,1	19,1	20,2
Średnio	35	502	510	1047	31,0	49,9	46,3	47,2	31,0	50,1	46,4	47,3
Raczej źle	10	123	168	301	8,8	12,2	15,3	13,6	8,8	12,3	15,3	13,6
Zdecydowanie źle	4	20	25	49	3,5	2,0	2,3	2,2	3,5	2,0	2,3	2,2
Nie wiem	29	111	167	307	25,7	11,0	15,2	13,8	25,7	11,1	15,2	13,9
puste	0	5	1	6	0,0	0,5	0,1	0,3				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1001	1100	2214					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 33. Jak oceniasz ogólną pozycję absolwentów na zachodniopomorskim rynku pracy?

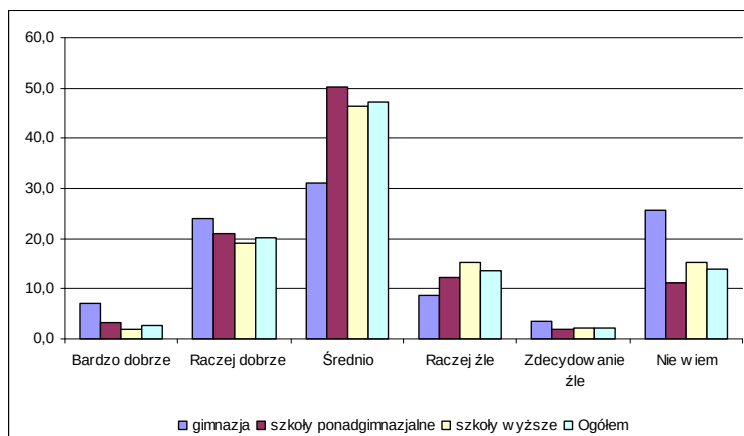
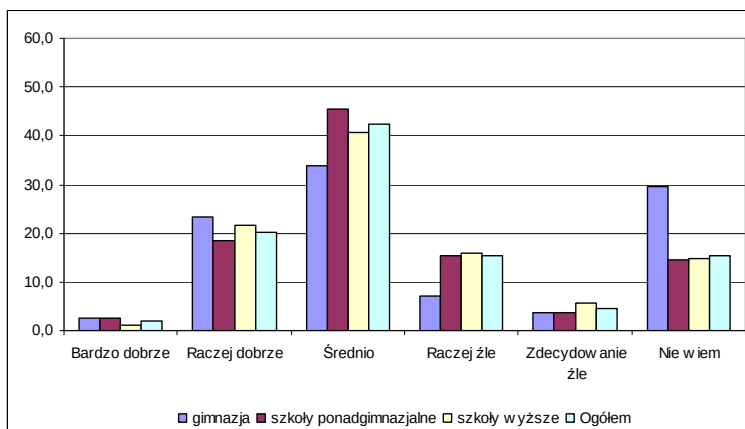

Tabela 52. Jak oceniasz ogólną pozycję absolwentów na lokalnym rynku pracy?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Bardzo dobrze	3	26	13	42	2,7	2,6	1,2	1,9	2,7	2,6	1,2	1,9
Raczej dobrze	26	185	238	449	23,0	18,4	21,6	20,2	23,2	18,5	21,7	20,3
Średnio	38	453	448	939	33,6	45,0	40,7	42,3	33,9	45,4	40,8	42,5
Raczej źle	8	153	176	337	7,1	15,2	16,0	15,2	7,1	15,3	16,0	15,3
Zdecydowanie źle	4	36	62	102	3,5	3,6	5,6	4,6	3,6	3,6	5,6	4,6
Nie wiem	33	145	162	340	29,2	14,4	14,7	15,3	29,5	14,5	14,7	15,4
puste	1	8	2	11	0,9	0,8	0,2	0,5				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	998	1099	2209					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 34. Jak oceniasz ogólną pozycję absolwentów na lokalnym rynku pracy?

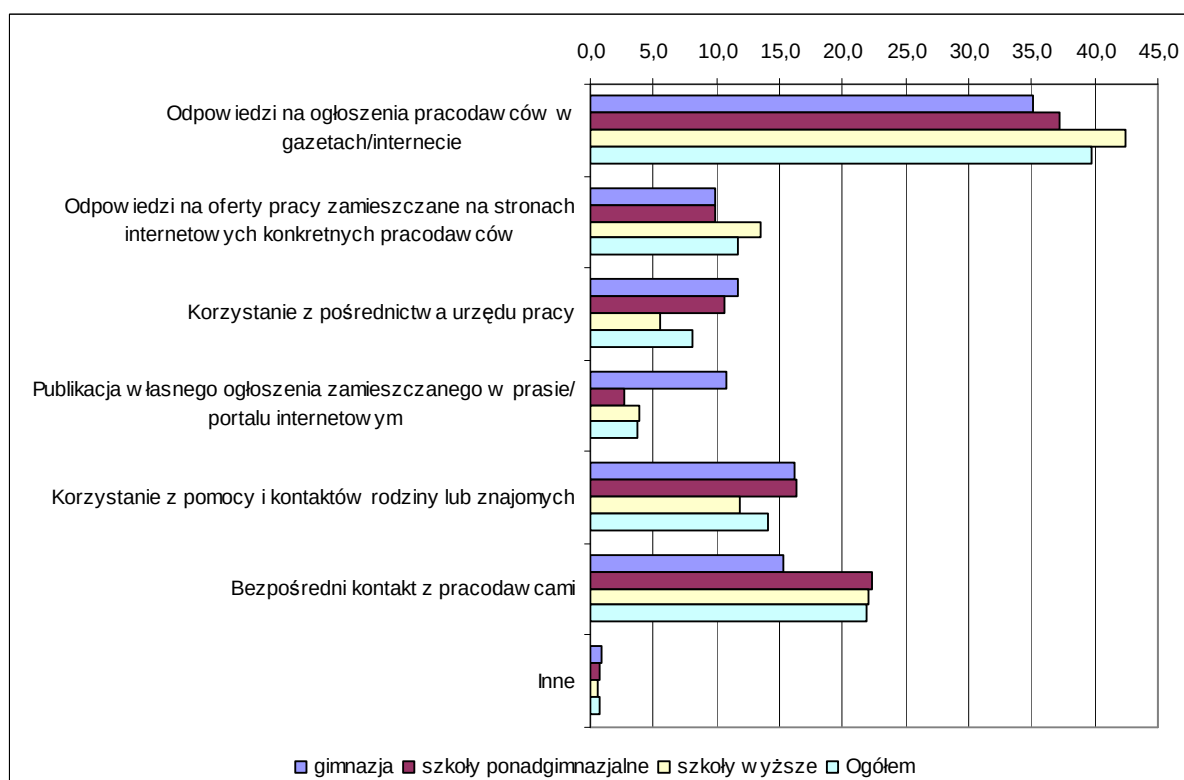
Najpopularniejszym sposobem poszukiwania pracy jest wyszukiwanie ogłoszeń w internecie na portalach związanych z pracą. Średnio dla 40% respondentów jest to główna metoda znajdowania ogłoszeń o wolnych stanowiskach pracy. Na drugim miejscu wśród możliwości poszukiwania pracy znalazł się bezpośredni kontakt z pracodawcą (ze wskazaniem 22% badanych). Ta forma kontaktu deklarowana była przede wszystkim przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów, którzy mają większe niż gimnazjaliści możliwości uczestnictwa w różnego rodzaju praktykach pracy, stażach pracowniczych, praktykach zawodowych. Około 14% respondentów za główną metodę poszukiwania pracy uznało wykorzystywanie kontaktów i znajomości. Ta forma jest bardziej popularna wśród uczniów niż studentów, co może wynikać z tego, że praca dla uczniów wymaga mniejszych kwalifikacji, więc potencjalnych pracodawców jest na rynku więcej. Większe wymagania, co do miejsca pracy i w związku z tym mniejsza liczba potencjalnych pracodawców skutkuje tym, że dla studentów trzecim najważniejszym sposobem poszukiwania ofert pracy jest przeglądanie stron internetowych konkretnych pracodawców. Ta forma jest z kolei mniej popularna wśród uczniów. Zaskakująco dużo gimnazjalistów - 11,7% deklaruje, że w poszukiwaniu pracy w pierwszej kolejności zwróci się do urzędów pracy lub opublikuje w Internecie własne ogłoszenie (10,8%).

Tabela 53. W jaki sposób zamierzasz w pierwszej kolejności sama/sam poszukiwać pracy (lub, jeżeli pracujesz jak poszukiwałaś/eś pracy)?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjaln	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjaln	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjaln	szkoły wyższe	Ogółem
Odpowiedzi na ogłoszenia pracodawców w gazetach/internecie	39	371	467	877	34,5	36,9	42,4	39,5	35,1	37,2	42,5	39,8
Odpowiedzi na oferty pracy zamieszczane na stronach internetowych konkretnych pracodawców	11	98	149	258	9,7	9,7	13,5	11,6	9,9	9,8	13,6	11,7
Korzystanie z pośrednictwa urzędu pracy	13	106	61	180	11,5	10,5	5,5	8,1	11,7	10,6	5,6	8,2
Publikacja własnego ogłoszenia zamieszczonego w prasie/ portalu internetowym	12	27	43	82	10,6	2,7	3,9	3,7	10,8	2,7	3,9	3,7

Korzystanie z pomocy i kontaktów rodziny lub znajomych	18	163	130	311	15,9	16,2	11,8	14,0	16,2	16,4	11,8	14,1
Bezpośredni kontakt z pracodawcami	17	223	242	482	15,0	22,2	22,0	21,7	15,3	22,4	22,0	21,8
Inne	1	8	7	16	0,9	0,8	0,6	0,7	0,9	0,8	0,6	0,7
puste	2	10	2	14	1,8	1,0	0,2	0,6				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	111	996	1099	2206					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 35. W jaki sposób zamierzasz w pierwszej kolejności sama/sam poszukiwać pracy (lub, jeżeli pracujesz jak poszukiwałaś/eś pracy)?

Wiedza o alternatywnych i elastycznych formach zatrudnienia wśród badanej grupy uczniów i studentów jest ograniczona. Większości z nich deklaruje, że zna podstawowe typy zatrudnienia, a więc: umowa o pracę, umowa zlecenie, umowa o dzieło i podstawowe formy- tzn.: umowa na czas określony i nieokreślony, samozatrudnienie, praca w niepełnym wymiarze godzin, praca tymczasowa. Stosunkowo wysoki udział badanych (około 60%) stwierdził, że wie o możliwości telepracy, a ponad 50% wie o możliwości pracy na wezwanie, z kolei między 40% a 50% twierdzi, że wie o możliwości pracy na zastępstwo i wypożyczaniu pracowników. Najmniej popularne okazały się być formy pracy w ramach umowy o pracę nakładczą oraz tzw. Job-sharing. Należy wziąć pod uwagę, że deklaracje odnośnie znajomości danej formy nie pokrywają się z rzeczywistością

wiedzą na temat praw i obowiązków wynikających z poszczególnych umów i typów pracy. Wysoki udział gimnazjalistów deklarujących znajomość różnych form zatrudnienia, przewyższający udział studentów, wydaje się być potwierdzeniem tej tezy.

Tabela 54. Czy wiesz o możliwości zatrudnienia pracownika w następujących formach?

	Umowa o pracę	Umowa o dzieło	Umowa zlecenie	Umowa zastępstwa	Umowa o pracę nakładczą	Umowa na czas określony	Telepraca	Job-sharing	Praca na wezwanie	Wypożyczenie pracowników	Praca w niepełnym	Praca tymczasowa	Samozatrudnienie	Inne
GIMNAZJUM														
Tak	96	59	82	54	37	68	61	24	65	37	74	70	66	2
Nie	12	44	25	50	66	36	43	77	39	65	31	34	38	
puste	5	10	6	9	10	9	9	12	9	11	8	9	9	-111
razem	113	113	113	113	113	113	113	113	113	113	113	113	113	2
razem ważnych	108	103	107	104	103	104	104	101	104	102	105	104	104	113
Udział znających	88,9	57,3	76,6	51,9	35,9	65,4	58,7	23,8	62,5	36,3	70,5	67,3	63,5	1,8
PONAD GIMNAZJALNE														
Tak	884	617	737	414	257	729	454	177	492	390	649	676	597	19
Nie	87	332	204	517	669	214	474	748	443	541	288	256	327	
puste	35	57	65	75	80	63	78	81	71	75	69	74	82	-987
razem	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	19
razem ważnych	971	949	941	931	926	943	928	925	935	931	937	932	924	1006
udział znających	91,0	65,0	78,3	44,5	27,8	77,3	48,9	19,1	52,6	41,9	69,3	72,5	64,6	1,9
SZKOŁY WYŻSZE														
Tak	1024	841	907	504	319	881	724	230	583	477	861	847	791	1
Nie	52	225	156	553	737	183	337	824	472	577	202	212	268	
puste	25	35	38	44	45	37	40	47	46	47	38	42	42	-1100
razem	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1
razem ważnych	1076	1066	1063	1057	1056	1064	1061	1054	1055	1054	1063	1059	1059	1101
udział znających	95,2	78,9	85,3	47,7	30,2	82,8	68,2	21,8	55,3	45,3	81,0	80,0	74,7	0,1
OGÓŁEM														
Tak	2004	1517	1726	972	613	1678	1239	431	1140	904	1584	1593	1454	22
Nie	151	601	385	1120	1472	433	854	1649	954	1183	521	502	633	
puste	65	102	109	128	135	109	127	140	126	133	115	125	133	-2198
razem	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	22
razem ważnych	2155	2118	2111	2092	2085	2111	2093	2080	2094	2087	2105	2095	2087	2220
udział znających	93,0	71,6	81,8	46,5	29,4	79,5	59,2	20,7	54,4	43,3	75,2	76,0	69,7	1,0

Konsekwencją braku znajomości różnych alternatywnych form zatrudnienia oraz rodzajów umów jest deklaracja o chęci podjęcia pracy przede wszystkim w podstawowych modelach - przede wszystkim na mocy umowy o pracę (83%), umowy zlecenia (51%) i umowy o dzieło (44%). 47% respondentów dopuszcza możliwość samozatrudnienia i tyle samo pracy na czas określony. Chętnych do telepracy jest około 20%, tyle samo, co do pracy w zastępstwie lub pracy na

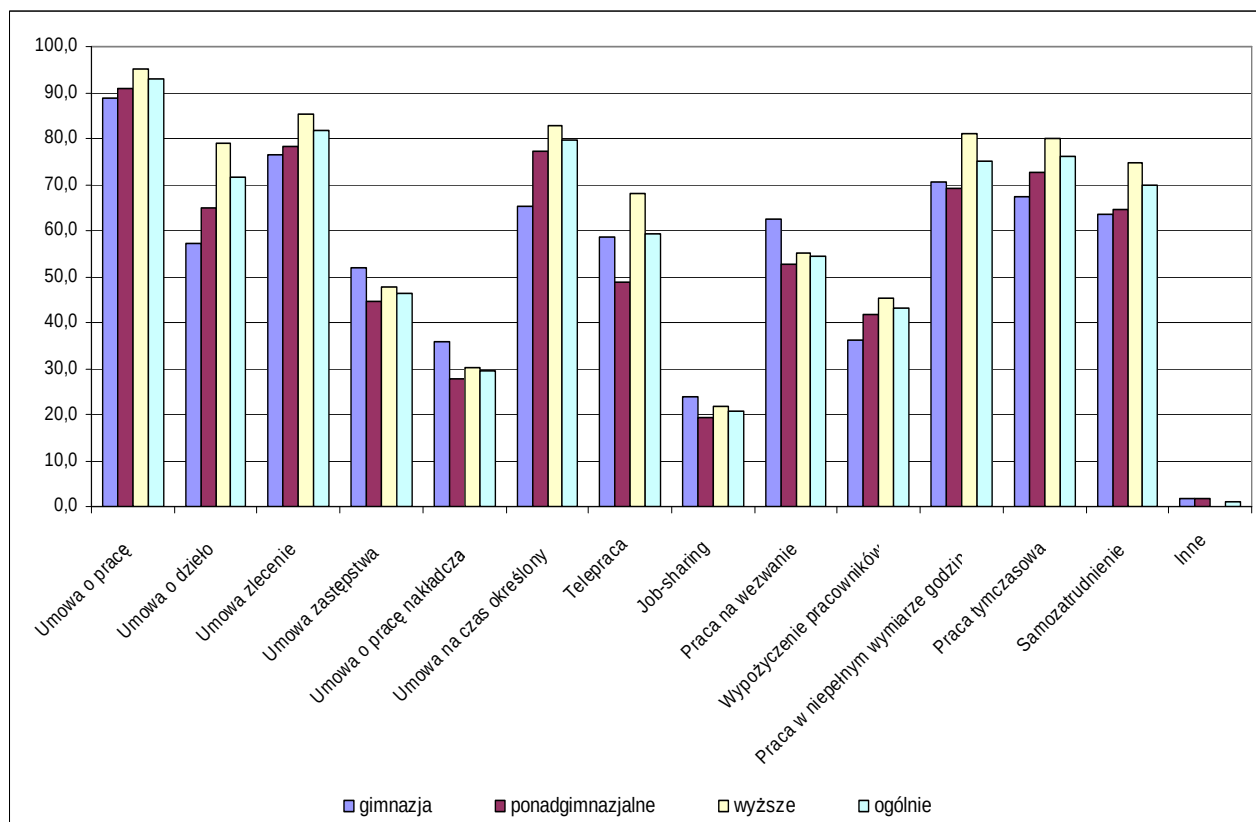
wezwanie. Około 38% zgodziłoby się pracować w niepełnym wymiarze godzin. Zdecydowanie najmniej popularną formą pracy jest dzielenie stanowiska (Job-sharing). Wynika to na pewno z braku wiedzy o takich możliwościach pracy.

Tabela 55. Czy chciałbyś pracować w następujących formach?

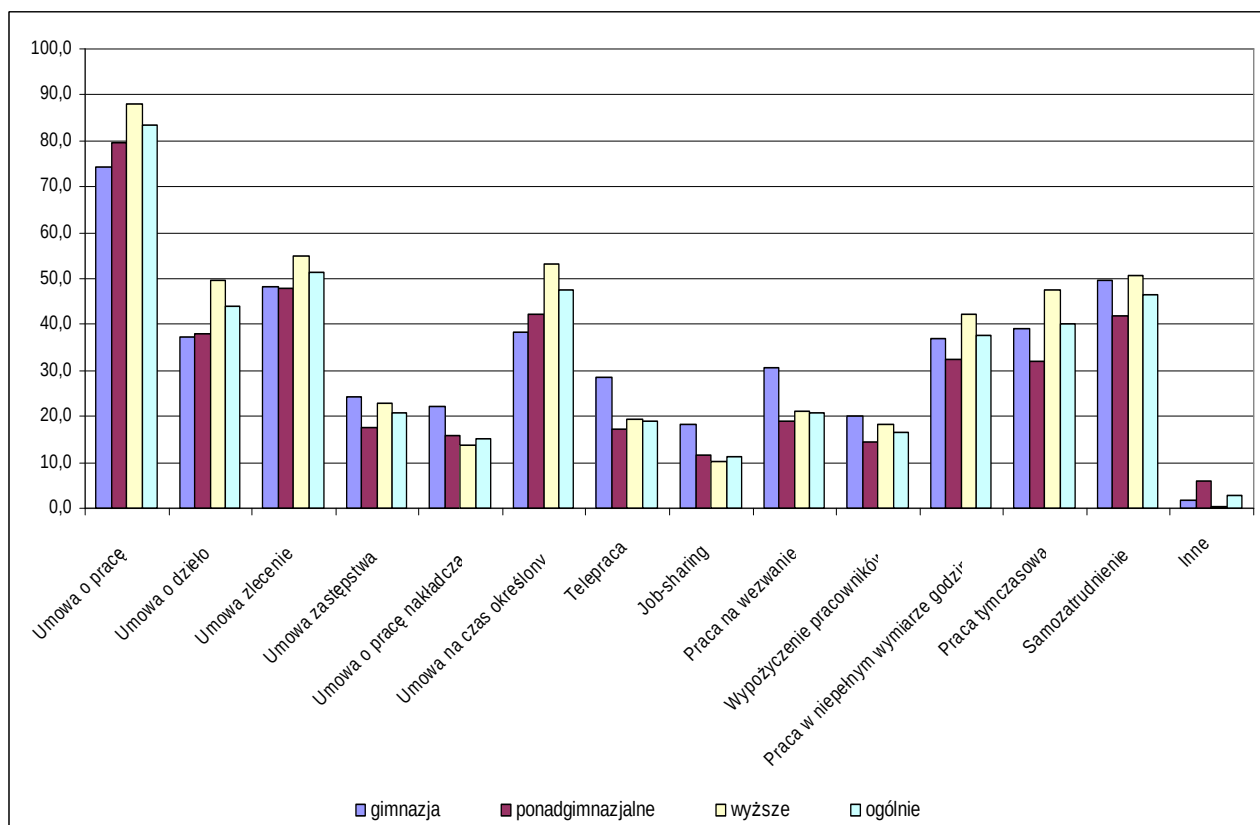
	Umowa o pracę	Umowa o dzieło	Umowa zlecenie	Umowa zastępstwa	Umowa o pracę nakładczą	Umowa na czas określony	Telepraca	Job-sharing	Praca na wezwanie	Wypożyczenie pracowników	Praca w niepełnym	Praca tymczasowa	Samozatrudnienie	Inne
GIMNAZJA														
Nie	7	27	27	41	29	27	40	30	43	43	35	39	17	
Tak	81	40	51	25	23	40	30	19	32	21	39	41	51	2
Nie wiem	21	40	28	37	52	37	35	54	30	40	31	25	35	
puste	4	6	7	10	9	9	8	10	8	9	8	8	10	-111
razem	113	113	113	113	113	113	113	113	113	113	113	113	113	2
razem ważnych	109	107	106	103	104	104	105	103	105	104	105	105	103	113
Udział chcących	74,3	37,4	48,1	24,3	22,1	38,5	28,6	18,4	30,5	20,2	37,1	39,0	49,5	1,8
Udział nie chcących	6,4	25,2	25,5	39,8	27,9	26,0	38,1	29,1	41,0	41,3	33,3	37,1	16,5	0,0
Udział niezdecydowanych	19,3	37,4	26,4	35,9	50,0	35,6	33,3	52,4	28,6	38,5	29,5	23,8	34,0	0,0
SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE														
Nie	45	225	210	339	309	265	420	321	404	410	304	340	202	
Tak	749	347	440	162	144	389	159	106	173	130	297	296	384	59
Nie wiem	146	344	267	413	454	268	335	482	339	362	318	286	334	
puste	66	90	89	92	99	84	92	97	90	104	87	84	86	-947
razem	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	1006	59
razem ważnych	940	916	917	914	907	922	914	909	916	902	919	922	920	1006
Udział chcących	79,7	37,9	48,0	17,7	15,9	42,2	17,4	11,7	18,9	14,4	32,3	32,1	41,7	5,9
Udział nie chcących	4,8	24,6	22,9	37,1	34,1	28,7	46,0	35,3	44,1	45,5	33,1	36,9	22,0	0,0
Udział niezdecydowanych	15,5	37,6	29,1	45,2	50,1	29,1	36,7	53,0	37,0	40,1	34,6	31,0	36,3	0,0
SZKOŁY WYŻSZE														
Nie	26	272	260	394	358	244	501	321	424	418	332	315	215	
Tak	941	525	580	243	145	562	206	106	224	193	447	503	536	3
Nie wiem	103	258	216	419	547	249	349	627	408	443	278	239	309	
puste	31	46	45	45	51	46	45	47	45	47	44	44	41	-
razem	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1101	1098
razem ważnych	1070	1055	1056	1056	1050	1055	1056	1054	1056	1054	1057	1057	1060	3
Udział chcących	87,9	49,8	54,9	23,0	13,8	53,3	19,5	10,1	21,2	18,3	42,3	47,6	50,6	0,3
Udział nie chcących	2,4	25,8	24,6	37,3	34,1	23,1	47,4	30,5	40,2	39,7	31,4	29,8	20,3	0,0
Udział niezdecydowanych	9,6	24,5	20,5	39,7	52,1	23,6	33,0	59,5	38,6	42,0	26,3	22,6	29,2	0,0

OGÓŁEM														
Nie	78	524	497	774	696	536	961	672	871	871	671	694	434	
Tak	1771	912	1071	430	312	991	395	231	429	344	783	840	971	64
Nie wiem	270	642	511	869	1053	554	719	1163	777	845	627	550	678	
puste	101	142	141	147	159	139	145	154	143	160	139	136	137	2156
razem	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	2220	64
razem ważnych	2119	2078	2079	2073	2061	2081	2075	2066	2077	2060	2081	2084	2083	2220
Udział chcących	83,6	43,9	51,5	20,7	15,1	47,6	19,0	11,2	20,7	16,7	37,6	40,3	46,6	2,9
Udział nie chcących	3,7	25,2	23,9	37,3	33,8	25,8	46,3	32,5	41,9	42,3	32,2	33,3	20,8	0,0
Udział niezdecydowanych	12,7	30,9	24,6	41,9	51,1	26,6	34,7	56,3	37,4	41,0	30,1	26,4	32,5	0,0

Wykres 36. Wiedza o możliwości zatrudnienia pracownika w następujących formach

Wykres 37. Chęć pracy w następujących formach

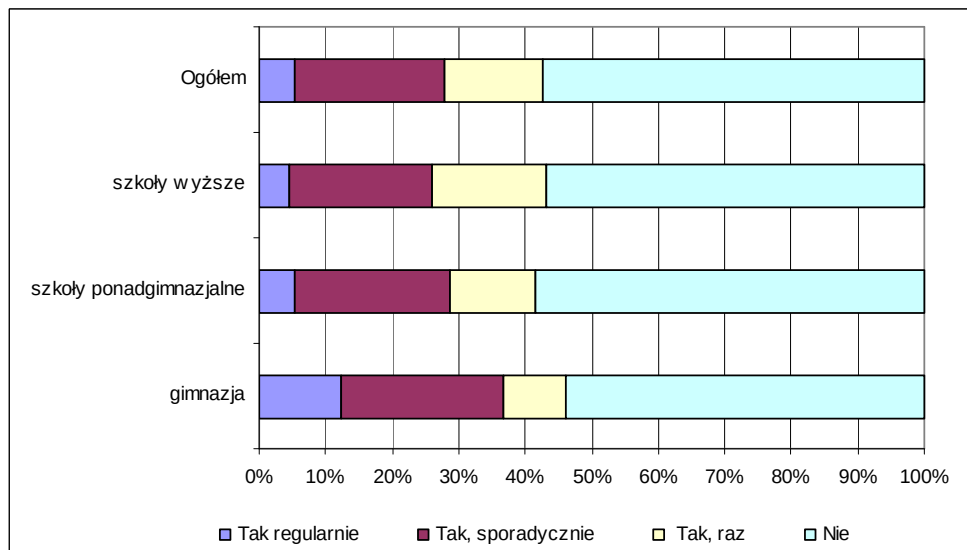
3.2.3 Kwalifikacje i postawy przyszłych absolwentów

Tylko około 5% badanych osób udziela się w sposób stały i regularny w akcjach charytatywnych lub jako wolontariusz. Zdecydowanie największą aktywnością wykazują się na tym polu gimnazjaliści, którzy w 12% przypadków działają regularnie w tym zakresie. Około ¼ wszystkich badanych przyznaje, że bierze udział w różnych akcjach charytatywnych sporadycznie. Odsetek ten nieznacznie maleje wraz z wiekiem respondentów. Około 15% badanych osób brało udział tylko raz. W tym przypadku studenci najczęściej stwierdzili, że zaangażowali się w jakieś akcje dobroczynne tylko jednorazowo. W sumie brak aktywności na polu działań wolontariackich lub charytatywnych wykazała ponad połowa badanych osób.

Tabela 56. Czy udzielasz się jako wolontariusz lub bierzesz udział w akcjach charytatywnych?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak regularnie	13	52	50	115	11,5	5,2	4,5	5,2	12,3	5,4	4,6	5,3
Tak, sporadycznie	26	226	236	488	23,0	22,5	21,4	22,0	24,5	23,3	21,5	22,5
Tak, raz	10	125	188	323	8,8	12,4	17,1	14,5	9,4	12,9	17,1	14,9
Nie	57	565	624	1246	50,4	56,2	56,7	56,1	53,8	58,4	56,8	57,4
puste	7	38	3	48	6,2	3,8	0,3	2,2				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	106	968	1098	2172					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 38. Czy udzielasz się jako wolontariusz lub bierzesz udział w akcjach charytatywnych?

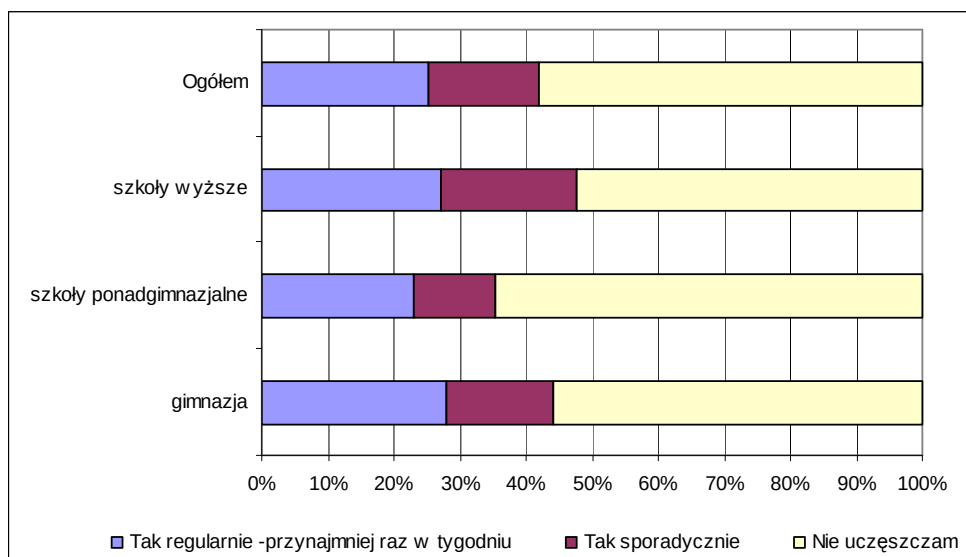

Jedną z bardziej popularnych form zajęć pozalekcyjnych są kursy językowe. Uczęszcza na nie w sumie około 42% respondentów, z tym, że w formie regularnych cotygodniowych zajęć tylko 25%. Na dodatkowe zajęcia językowe nie uczęszcza aż 65% uczniów szkół ponadgimnazjalnych, 56% gimnazjalistów i 52% studentów. ¼ deklaruje jednak, że uczęszcza w sposób regularny na kursy językowe. Największy odsetek tego typu odpowiedzi zanotowano exequo w grupie gimnazjalistów i studentów. 20% studentów dodatkowo uczy się języków obcych sporadycznie.

Tabela 57. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -kursy językowe?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak regularnie - przynajmniej raz w tygodniu	31	227	296	554	27,4	22,6	26,9	25,0	27,9	22,9	27,1	25,3
Tak sporadycznie	18	124	224	366	15,9	12,3	20,3	16,5	16,2	12,5	20,5	16,7
Nie uczęszczam	62	639	571	1272	54,9	63,5	51,9	57,3	55,9	64,5	52,3	58,0
puste	2	16	10	28	1,8	1,6	0,9	1,3				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	111	990	1091	2192					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 39. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -kursy językowe?

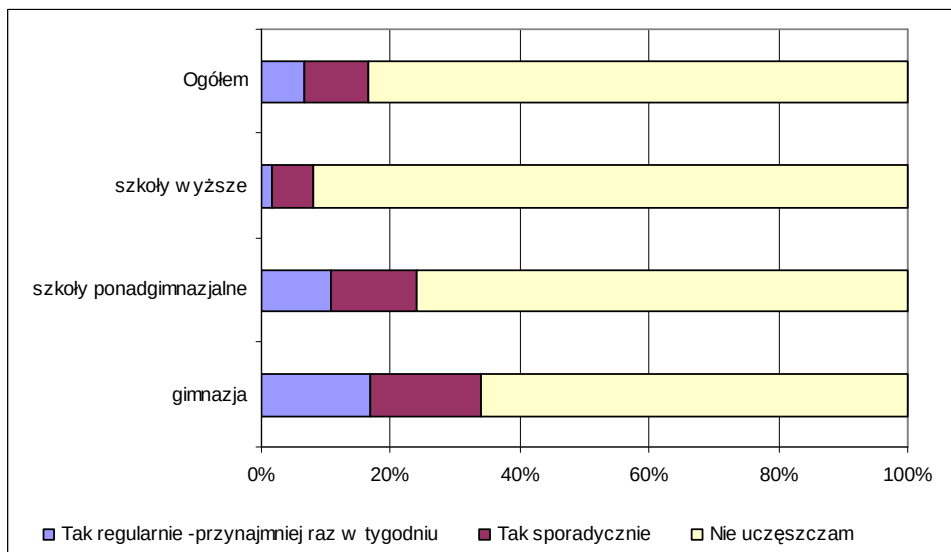

35% uczniów gimnazjów, w tym połowa regularnie i 24% uczniów szkół ponadgimnazjalnych uczęszcza na dodatkowe zajęcia z przedmiotów ścisłych. Większość tego typu zajęć to zapewne korepetycje mające na celu lepsze przygotowanie uczniów do egzaminów. Wśród studentów udział tego typu zajęć wynosi 8% i zdecydowana większość z nich odbywa się w sposób sporadyczny.

Tabela 58. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -kursy doszkalające z przedmiotów ścisłych?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak regularnie - przynajmniej raz w tygodniu	19	106	18	143	16,8	10,5	1,6	6,4	17,0	10,8	1,7	6,6
Tak sporadycznie	19	131	68	218	16,8	13,0	6,2	9,8	17,0	13,3	6,3	10,0
Nie uczęszczam	74	748	997	1819	65,5	74,4	90,6	81,9	66,1	75,9	92,1	83,4
puste	1	21	18	40	0,9	2,1	1,6	1,8				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	985	1083	2180					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 40. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -kursy doszkalające z przedmiotów ścisłych?

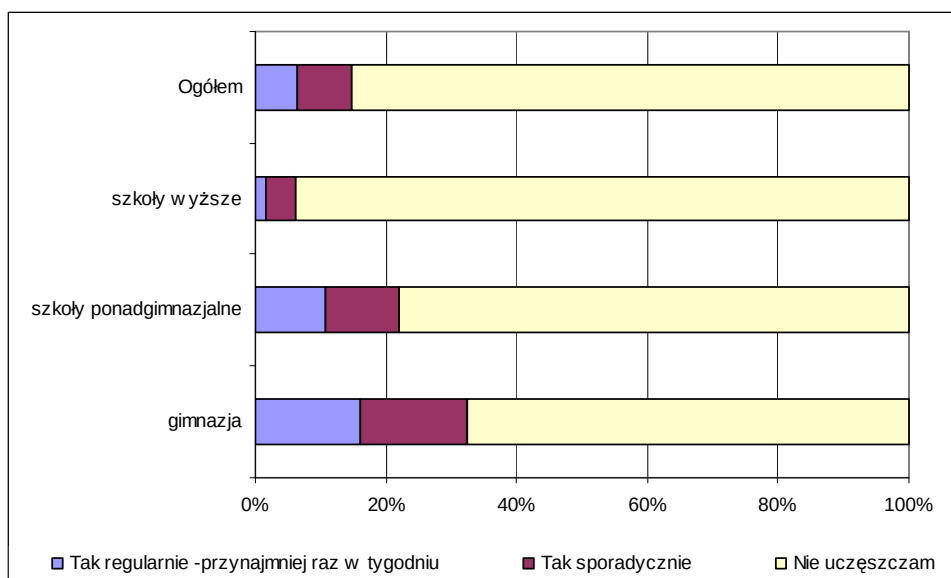

Dodatkowe lekcje z przedmiotów innych, niż ścisłe są nieco mniej popularne, chociaż wśród gimnazjalistów uczęszcza na nie około 32% uczniów, z czego połowa regularnie przynajmniej raz w tygodniu. Wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych odsetek ten wynosi 22%. Także i w tym przypadku około połowy uczniów korzysta w sposób regularny. Jedynie około 5% studentów uczęszcza na tego typu zajęcia, większość sporadycznie

Tabela 59. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -kursy doszkalające z innych przedmiotów szkolnych?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak regularnie - przynajmniej raz w tygodniu	18	105	17	140	15,9	10,4	1,5	6,3	16,2	10,7	1,6	6,4
Tak sporadycznie	18	111	51	180	15,9	11,0	4,6	8,1	16,2	11,3	4,7	8,3
Nie uczęszczam	75	766	1018	1859	66,4	76,1	92,5	83,7	67,6	78,0	93,7	85,3
puste	2	24	15	41	1,8	2,4	1,4	1,8				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	111	982	1086	2179					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 41. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -kursy doszkalające z innych przedmiotów szkolnych?

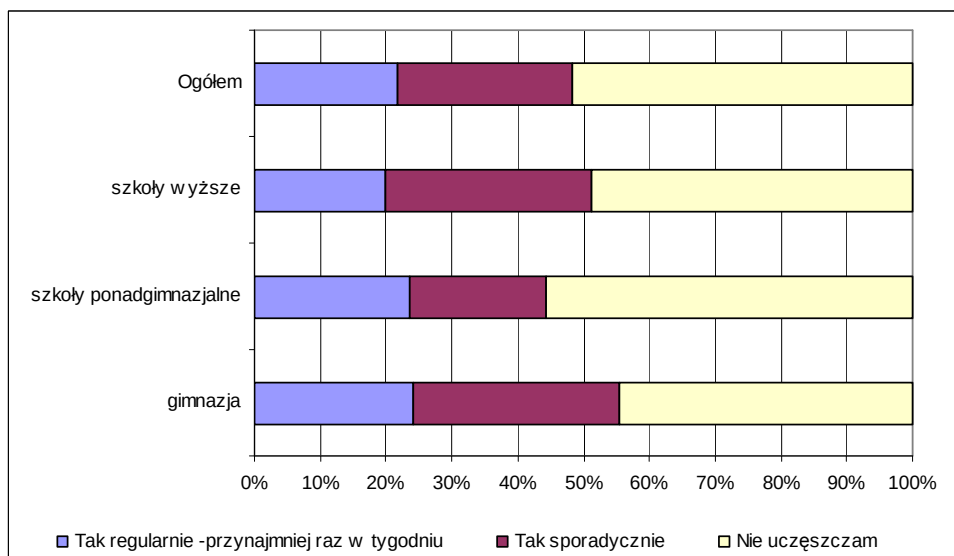
Zajęcia sportowe obok zajęć językowych są najbardziej popularną formą zajęć pozalekcyjnych w grupie badanych uczniów i studentów. 52% przyznaje, że nie uczestniczy w ogóle w tego typu formach spędzania czasu poza lekcjami lub wykładami. Największy odsetek takich osób notowany jest wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych - 56%, mniejszy wśród studentów - 49% i najmniejszy wśród gimnazjalistów 45%. Gimnazjaliści oraz uczniowie szkół ponadgimnazjalnych najczęściej biorą udział w zajęciach sportowych regularnie - przynajmniej raz

w tygodniu. Takich osób jest około 24% w obu tych grupach. Wśród studentów regularną aktywnością sportową może pochwalić się 20% badanych.

Tabela 60. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -zajęcia sportowe?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak regularnie - przynajmniej raz w tygodniu	27	235	218	480	23,9	23,4	19,8	21,6	24,1	23,7	19,9	21,8
Tak sporadycznie	35	205	342	582	31,0	20,4	31,1	26,2	31,3	20,6	31,3	26,5
Nie uczęszczam	50	553	533	1136	44,2	55,0	48,4	51,2	44,6	55,7	48,8	51,7
puste	1	13	8	22	0,9	1,3	0,7	1,0				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	993	1093	2198					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 42. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -zajęcia sportowe?

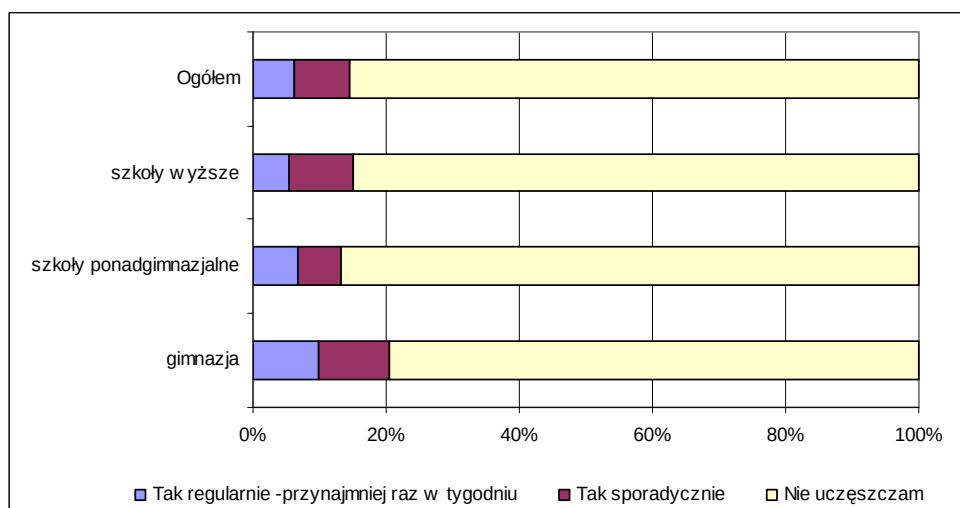

W zajęciach o charakterze artystycznym uczestniczy w sumie około 15% badanych. Znowu największą aktywnością wykazują się gimnazjaliści, wśród których 20% bierze udział w tego typu zajęciach dodatkowych. Połowa z nich robi to regularnie. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz studenci biorą udział w tego typu zajęciach rzadziej. W obu przypadkach tylko po około 15% z nich zajmuje się w wolnym czasie zajęciami artystycznymi.

Tabela 61. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -zajęcia artystyczne?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak regularnie - przynajmniej raz w tygodniu	11	66	58	135	9,7	6,6	5,3	6,1	9,8	6,7	5,3	6,2
Tak sporadycznie	12	65	106	183	10,6	6,5	9,6	8,2	10,7	6,6	9,8	8,4
Nie uczęszczam	89	855	922	1866	78,8	85,0	83,7	84,1	79,5	86,7	84,9	85,4
puste	1	20	15	36	0,9	2,0	1,4	1,6				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	986	1086	2184					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 43. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -zajęcia artystyczne?

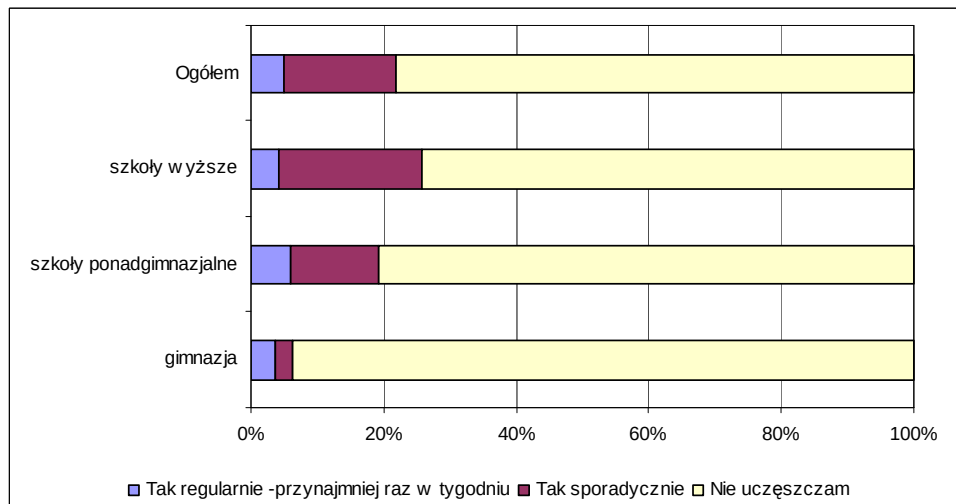

Ponad 20% badanych uczestnicy, głównie w sposób nieregularny, w różnych zajęciach związanych ze szkoleniami zawodowymi, podnoszeniem kwalifikacji zawodowych. Ta forma zajęć jest najbardziej rozpowszechniona w grupie studentów (25%), nieco mniej wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych (19%) i mało popularna wśród gimnazjalistów (6%). Większość zajęć mających na celu podniesienie kwalifikacji odbywa się sporadycznie. Tylko około 5% badanych uczestniczy w takiej formie zajęć regularnie - przynajmniej raz w tygodniu.

Tabela 62. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -szkolenia zawodowe?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak regularnie - przynajmniej raz w tygodniu	4	60	44	108	3,5	6,0	4,0	4,9	3,6	6,1	4,1	5,0
Tak sporadycznie	3	129	235	367	2,7	12,8	21,3	16,5	2,7	13,1	21,6	16,8
Nie uczęszczam	104	794	807	1705	92,0	78,9	73,3	76,8	93,7	80,8	74,3	78,2
puste	2	23	15	40	1,8	2,3	1,4	1,8				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	111	983	1086	2180					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 44. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -szkolenia zawodowe?

Nieznaczna liczba respondentów - w sumie 37 zadeklarowało, że uczestniczą w innych formach zajęć pozaszkolnych. Wśród wymienionych znalazły się m.in. działalność w kołach naukowych lub organizacjach studenckich, działalność polityczna, wolontariat lub zajęcia samodzielne w domu.

Tabela 63. Jak często uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami -inne?

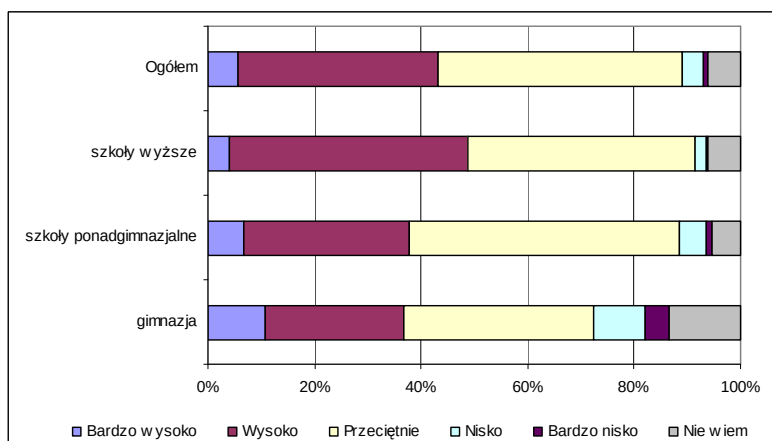
	Licznik			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak regularnie - przynajmniej raz w tygodniu	1	14	9	24
Tak sporadycznie		8	5	13
Razem	1	22	14	37

Badani respondenci poproszeni o ogólną ocenę własnych umiejętności zawodowych umożliwiających im podjęcie pracy wyrażali zróżnicowane opinie. Tylko 5, 6% ocenia swoje umiejętności bardzo wysoko. Co ciekawe, odsetek ten zmniejsza się razem z wiekiem respondentów. Wydaje się, że uczniowie są mniej krytyczni w ocenie swojej osoby niż studenci. Jako wysokie swoje umiejętności ocenia już znacznie więcej studentów niż przedstawiciele innych badanych grup. W tym przypadku odsetek wśród studentów wyniósł 44%, podczas gdy wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych 31%, a gimnazjalistów 26%. Połowa uczniów szkół ponadgimnazjalnych ocenia swoje umiejętności jako przeciętne. Najwięcej negatywnych opinii na temat swoich umiejętności wyrażają gimnazjaliści, wśród których 10% ocenia je nisko, a kolejne 4,5% bardzo nisko. Najmniej negatywnych opinii mają studenci, którzy w sumie, jako niskie lub bardzo niskie ocenili własne kwalifikacje w 2,5% przypadków. (Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w 6%)

Tabela 64. Jak ogólnie oceniasz własne umiejętności zawodowe, umożliwiające podjęcie pracy?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Bardzo wysoko	12	67	45	124	10,6	6,7	4,1	5,6	10,7	6,7	4,1	5,6
Wysoko	29	311	490	830	25,7	30,9	44,5	37,4	25,9	31,1	44,7	37,6
Przeciętnie	40	507	467	1014	35,4	50,4	42,4	45,7	35,7	50,6	42,6	45,9
Nisko	11	52	24	87	9,7	5,2	2,2	3,9	9,8	5,2	2,2	3,9
Bardzo nisko	5	9	3	17	4,4	0,9	0,3	0,8	4,5	0,9	0,3	0,8
Nie wiem	15	55	68	138	13,3	5,5	6,2	6,2	13,4	5,5	6,2	6,2
puste	1	5	4	10	0,9	0,5	0,4	0,5				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	1001	1097	2210					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 45. Jak ogólnie oceniasz własne umiejętności zawodowe, umożliwiające podjęcie pracy?

Badani uczniowie i studenci w przeważającej mierze są w stanie pracować z podstawowymi typami programów komputerowych. Najbardziej popularnym i wykorzystywanym programem jest edytor tekstu, z którym do czynienia miało blisko 100% badanych, na dalszych miejscach znalazły się: program statystyczny - prawie 95% i edytor prezentacji multimedialnych - 96% badanych. Stosunkowo najmniej osób umie posługiwać się arkuszami kalkulacyjnymi. Zaawansowanie znajomości danych typów programów rośnie ma ogół wraz z wiekiem badanych. Wyjątkiem są arkusze kalkulacyjne, w przypadku, których udział osób ze szkół ponadgimnazjalnych potrafiących się posługiwać nimi w stopniu zaawansowanym lub średnim jest największy. Interesujące jest też to, że bardzo dużo najmłodszych badanych - gimnazjalistów posługuje się w stopniu zaawansowanym edytorami prezentacji multimedialnych.

Tabela 65. Czy potrafisz korzystać z następujących typów programów komputerowych. W jakim zakresie? - edytor tekstu

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak w stopniu podstawowym	26	224	198	448	23,0	22,3	18,0	20,2	23,2	22,4	18,0	20,3
Tak w stopniu średnim	54	398	416	868	47,8	39,6	37,8	39,1	48,2	39,8	37,9	39,3
Tak w stopniu zaawansowanym	31	352	480	863	27,4	35,0	43,6	38,9	27,7	35,2	43,7	39,0
Nie umiem	1	26	5	32	0,9	2,6	0,5	1,4	0,9	2,6	0,5	1,4
puste	1	6	2	9	0,9	0,6	0,2	0,4				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	1000	1099	2211					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 46. Czy potrafisz korzystać z następujących typów programów komputerowych. W jakim zakresie? - edytor tekstu

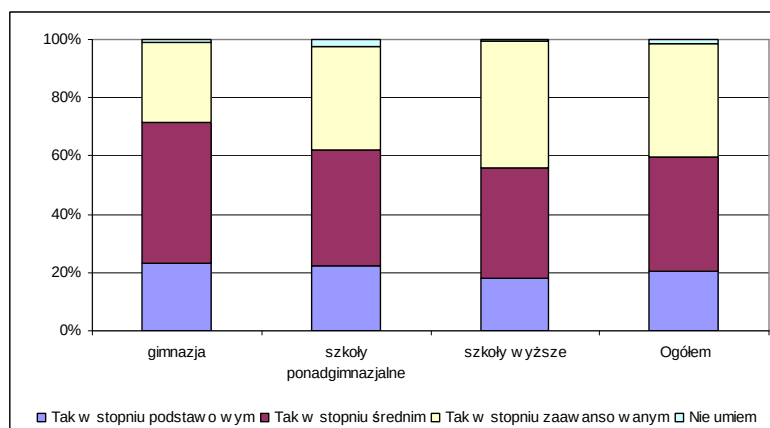

Tabela 66. Czy potrafisz korzystać z następujących typów programów komputerowych. W jakim zakresie? - program statystyczny

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak w stopniu podstawowym	38	276	327	641	33,6	27,4	29,7	28,9	34,2	27,7	29,8	29,1
Tak w stopniu średnim	46	452	463	961	40,7	44,9	42,1	43,3	41,4	45,4	42,2	43,6
Tak w stopniu zaawansowanym	17	210	257	484	15,0	20,9	23,3	21,8	15,3	21,1	23,4	22,0
Nie umiem	10	57	51	118	8,8	5,7	4,6	5,3	9,0	5,7	4,6	5,4
puste	2	11	3	16	1,8	1,1	0,3	99,3				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	111	995	1098	2204					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 47. Czy potrafisz korzystać z następujących typów programów komputerowych. W jakim zakresie? - program statystyczny

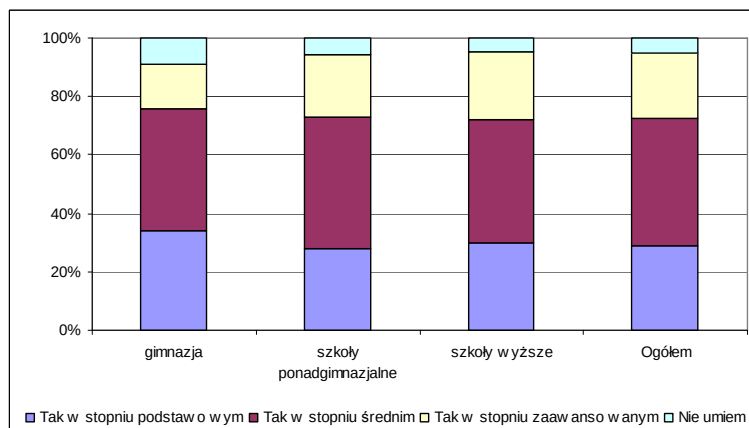

Tabela 67. Czy potrafisz korzystać z następujących typów programów komputerowych. W jakim zakresie? - arkusz kalkulacyjny

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak w stopniu podstawowym	32	342	414	788	28,3	34,0	37,6	35,5	28,8	34,4	37,8	35,8
Tak w stopniu średnim	34	335	298	667	30,1	33,3	27,1	30,0	30,6	33,7	27,2	30,3

Tak w stopniu zaawansowanym	14	143	142	299	12,4	14,2	12,9	13,5	12,6	14,4	13,0	13,6
Nie umiem	31	175	240	446	27,4	17,4	21,8	20,1	27,9	17,6	21,9	20,3
puste	2	11	7	20	1,8	1,1	0,6	0,9				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	111	995	1094	2200					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 48. Czy potrafisz korzystać z następujących typów programów komputerowych. W jakim zakresie? - arkusz kalkulacyjny

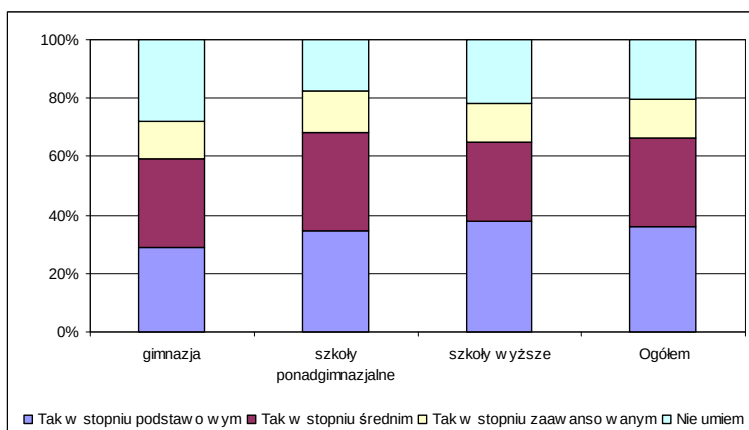
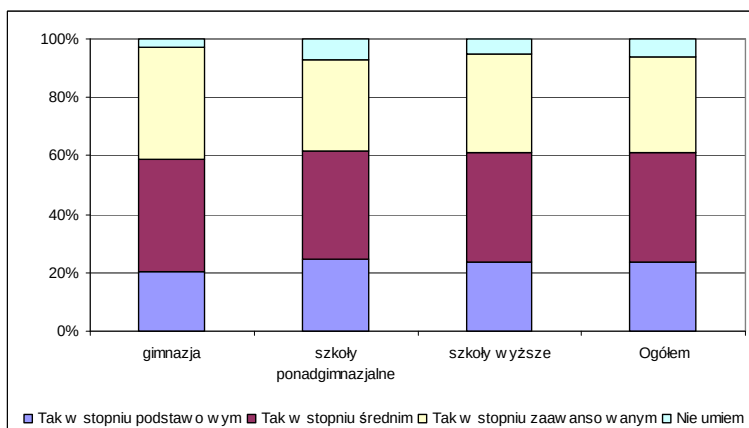

Tabela 68. Czy potrafisz korzystać z następujących typów programów komputerowych. W jakim zakresie? - edytor prezentacji multimedialnych

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak w stopniu podstawowym	23	243	259	525	20,4	24,2	23,5	23,6	20,5	24,4	23,7	23,9
Tak w stopniu średnim	43	368	409	820	38,1	36,6	37,1	36,9	38,4	37,0	37,4	37,3
Tak w stopniu zaawansowanym	43	312	367	722	38,1	31,0	33,3	32,5	38,4	31,4	33,6	32,8
Nie umiem	3	71	58	132	2,7	7,1	5,3	5,9	2,7	7,1	5,3	6,0
puste	1	12	8	21	0,9	1,2	0,7	0,9				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	994	1093	2199					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 49. Czy potrafisz korzystać z następujących typów programów komputerowych. W jakim zakresie? - edytor prezentacji multimedialnych

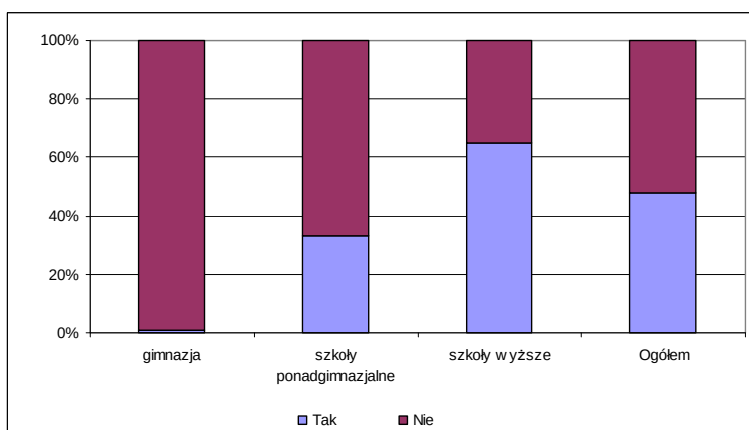

Uczniowie gimnazjów, z racji wieku, nie posiadają prawa jazdy. Wśród uczniów szkół średnich 1/3 zdobyła już uprawnienia do kierowania samochodami, a w przypadku studentów prawo jazdy ma 65% badanych osób.

Tabela 69. Czy posiadasz prawo jazdy?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak	1	309	707	1017	0,9	30,7	64,2	45,8	0,9	33,1	64,9	47,7
Nie	106	625	383	1114	93,8	62,1	34,8	50,2	99,1	66,9	35,1	52,3
puste	6	72	11	89	5,3	7,2	1,0	4,0				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	107	934	1090	2131					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 50. Czy posiadasz prawo jazdy?

Respondenci biorący udział w badaniu znają przed wszystkim język angielski. 92% deklaruje, że zna ten język na tyle, aby porozumieć się w pracy, z tym, że zaledwie 28% w stopniu zaawansowanym, a 30% w stopniu podstawowym. Największe umiejętności językowe w zakresie języka angielskiego posiadają studenci. Wśród nich 40% zna angielski w stopniu zaawansowanym, 35% w średnim, a 20% w podstawowym. W grupie gimnazjalistów w stopniu zaawansowanym angielskim posługuje się 12% uczniów, w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych -16%. Wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych obserwowany jest także największy odsetek osób, które w ogóle nie znają tego języka - 13%.

Znajomość języka niemieckiego deklaruje około 70% badanych. W znacznie mniejszym stopniu niż w przypadku języka angielskiego jest to znajomość w stopniu zaawansowanym. Tylko niecałe 10% badanych może porozumieć się po niemiecku płynnie, a 36% w stopniu podstawowym. Podobnie jak w poprzednim przypadku język znają najlepiej studenci.

Trzeci w kolejności jest język rosyjski, którego znajomość zadeklarowało około 16% wszystkich badanych. Znajomość rosyjskiego jest przed wszystkim na poziomie podstawowym w grupie studentów. Biegłe rosyjskim posługuje się około 2% badanych, a w stopniu średnim kolejne 2,5%.

Około 11% badanych osób posługuje się językiem francuskim. Ponad 7,5% zna tylko podstawy, a biegłą znajomością legitymuje się niecałe 2% badanych osób. Podobny udział respondentów przyznał, że zna język hiszpański. W tym przypadku również niecały 2% jest w stanie porozumiewać się w tym języku biegle, pozostali znają tylko podstawy.

Tabela 70. Czy byłąbyś/byłbyś w stanie porozumieć się w pracy w języku obcym? Jeżeli tak to, w jakim zakresie?

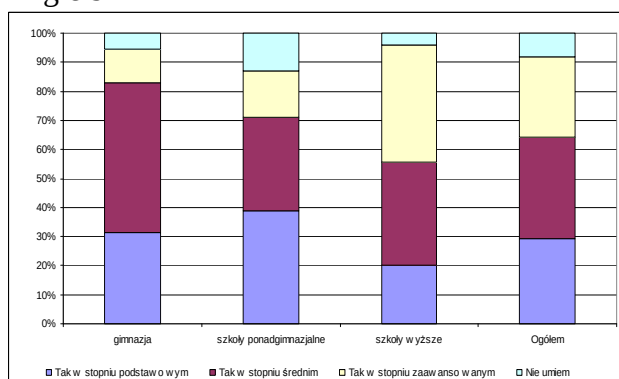
typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
ANGIELSKI												
Tak w stopniu podstawowym	35	387	219	641	31,0	38,5	19,9	28,9	31,5	38,9	20,1	29,2
Tak w stopniu średnim	57	321	386	764	50,4	31,9	35,1	34,4	51,4	32,3	35,4	34,8
Tak w stopniu zaawansowanym	13	159	441	613	11,5	15,8	40,1	27,6	11,7	16,0	40,5	27,9
Nie umiem	6	128	43	177	5,3	12,7	3,9	8,0	5,4	12,9	3,9	8,1
puste	2	11	12	25	1,8	1,1	1,1	1,1				

razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	111	995	1089	2195					100,0	100,0	100,0	100,0
NIEMIECKI												
Tak w stopniu podstawo wym	38	416	342	796	33,6	41,4	31,1	35,9	34,5	42,4	31,5	36,5
Tak w stopniu średnim	26	180	294	500	23,0	17,9	26,7	22,5	23,6	18,3	27,0	22,9
Tak w stopniu zaawanso wany	6	61	143	210	5,3	6,1	13,0	9,5	5,5	6,2	13,2	9,6
Nie umiem	40	325	308	673	35,4	32,3	28,0	30,3	36,4	33,1	28,3	30,9
puste	3	24	14	41	2,7	2,4	1,3	1,8				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	110	982	1087	2179					100,0	100,0	100,0	100,0
FRANCUSKI												
Tak w stopniu podstawo wym	6	49	107	162	5,3	4,9	9,7	7,3	5,6	5,1	10,0	7,6
Tak w stopniu średnim	3	12	23	38	2,7	1,2	2,1	1,7	2,8	1,2	2,1	1,8
Tak w stopniu zaawanso wany	2	23	16	41	1,8	2,3	1,5	1,8	1,9	2,4	1,5	1,9
Nie umiem	96	879	929	1904	85,0	87,4	84,4	85,8	89,7	91,3	86,4	88,8
puste	6	43	26	75	5,3	4,3	2,4	3,4				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	107	963	1075	2145					100,0	100,0	100,0	100,0
HISZPAŃSKI												
Tak w stopniu podstawo wym	6	36	73	115	5,3	3,6	6,6	5,2	5,6	3,7	6,8	5,4
Tak w stopniu średnim	3	10	18	31	2,7	1,0	1,6	1,4	2,8	1,0	1,7	1,4
Tak w stopniu zaawanso wany	2	30	7	39	1,8	3,0	0,6	1,8	1,9	3,1	0,7	1,8
Nie umiem	97	886	976	1959	85,8	88,1	88,6	88,2	89,8	92,1	90,9	91,4
puste	5	44	27	76	4,4	4,4	2,5	3,4				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	108	962	1074	2144					100,0	100,0	100,0	100,0
ROSYJSKI												
Tak w stopniu podstawo wym	2	87	159	248	1,8	8,6	14,4	11,2	1,9	9,0	14,7	11,5
Tak w stopniu średnim	1	22	33	56	0,9	2,2	3,0	2,5	0,9	2,3	3,1	2,6
Tak w stopniu zaawanso wany	3	28	10	41	2,7	2,8	0,9	1,8	2,8	2,9	0,9	1,9
Nie umiem	102	830	879	1811	90,3	82,5	79,8	81,6	94,4	85,8	81,3	84,0
puste	5	39	20	64	4,4	3,9	1,8	2,9				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	108	967	1081	2156					100,0	100,0	100,0	100,0
INNY JĘZYK												
Tak w stopniu podstawo wym	0	19	35	54	0,0	1,9	3,2	2,4	0,0	1,9	3,2	2,4

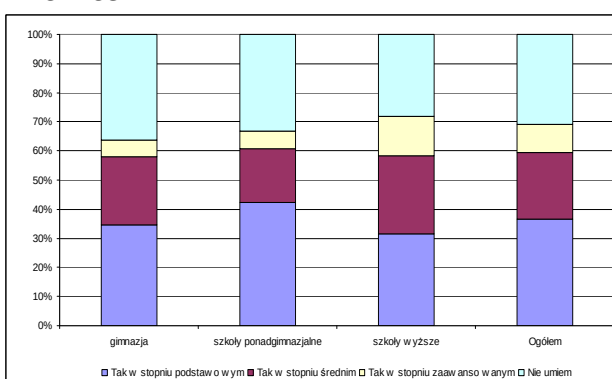
Tak w stopniu średnim	0	10	13	23	0,0	1,0	1,2	1,0	0,0	1,0	1,2	1,0
Tak w stopniu zaawansowanym	0	18	2	20	0,0	1,8	0,2	0,9	0,0	1,8	0,2	0,9
puste	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1006	1101	2220					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 51. Czy byłabyś/byłbyś w stanie porozumieć się w pracy w języku obcym? Jeżeli tak to, w jakim zakresie?

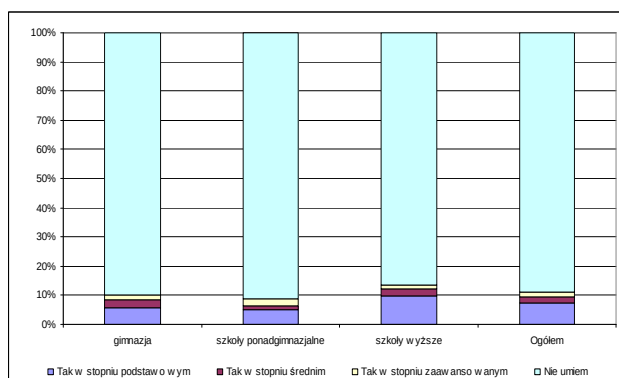
Angielski

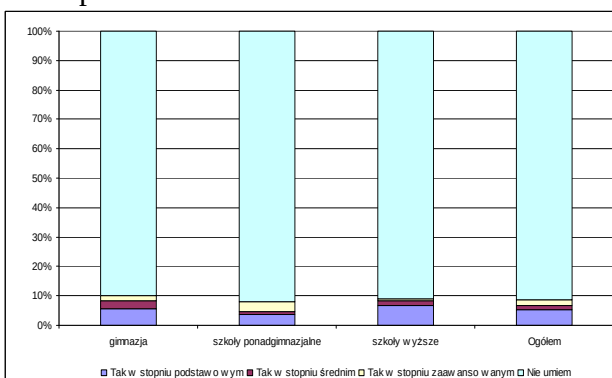
Niemiecki

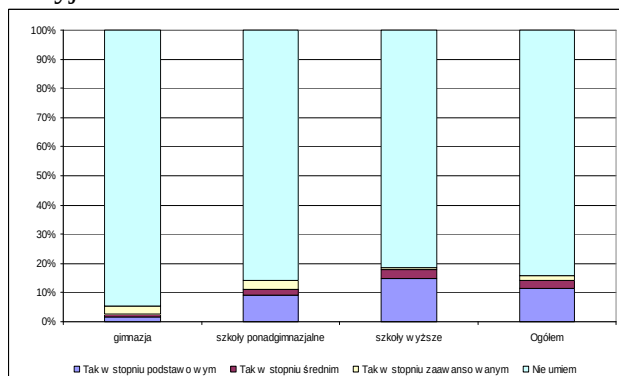
Francuski

Hiszpański

Rosyjski

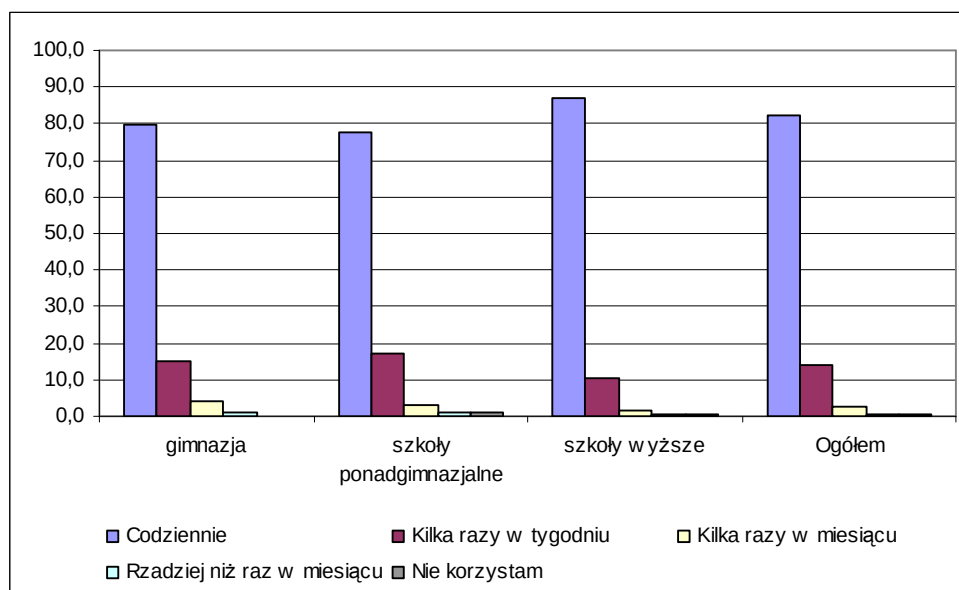
Respondenci na co dzień korzystają z komputerów. Zdecydowana większość (82%) używa ich codziennie, a dalsze 14% kilka razy w tygodniu. Najczęstszymi użytkownikami komputerów są studenci - 96,5% posługuje się komputerem codziennie lub kilka razy w tygodniu. Uczniowie szkół

gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w większym stopniu niż studenci korzystają z komputerów kilka razy w tygodniu. W ogóle z komputera nie korzysta 0, 8% osób biorących udział w badaniu, a 0,6% korzysta rzadziej niż raz w miesiącu. Wyniki tego pytania jednoznacznie wskazują na to, że komputer jest stałym i powszechnym elementem życia młodych osób.

Tabela 71. Jak często korzystasz z komputera?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Codziennie	90	775	956	1821	79,6	77,0	86,8	82,0	79,6	77,4	86,9	82,2
Kilka razy w tygodniu	17	173	117	307	15,0	17,2	10,6	13,8	15,0	17,3	10,6	13,9
Kilka razy w miesiącu	5	32	18	55	4,4	3,2	1,6	2,5	4,4	3,2	1,6	2,5
Rzadziej niż raz w miesiącu	1	10	3	14	0,9	1,0	0,3	0,6	0,9	1,0	0,3	0,6
Nie korzystam		11	6	17	0,0	1,1	0,5	0,8	0,0	1,1	0,5	0,8
puste	0	5	1	6	0,0	0,5	0,1	0,3				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	1001	1100	2214					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 52. Jak często korzystasz z komputera?

Duży odsetek respondentów korzysta także z internetu w sposób stały. 57% badanych ma codzienny dostęp do internetu przewodowego, a 36% do internetu bezprzewodowego. Z internetu

przewodowego korzysta przynajmniej kilka razy w tygodniu 15% badanych, z internetu bezprzewodowego 11%. Dostęp do internetu bezprzewodowego jest częstszy wśród studentów, do przewodowego z kolei wśród uczniów. W sumie z internetu nie korzysta nie więcej niż 10% badanych.

Tabela 72. Jak często korzystasz z Internetu przewodowego?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Codziennie	73	566	623	1262	64,6	56,3	56,6	56,8	64,6	57,3	56,8	57,4
Kilka razy w tygodniu	15	178	140	333	13,3	17,7	12,7	15,0	13,3	18,0	12,8	15,2
Kilka razy w miesiącu	5	55	80	140	4,4	5,5	7,3	6,3	4,4	5,6	7,3	6,4
Rzadziej niż raz w miesiącu	2	25	56	83	1,8	2,5	5,1	3,7	1,8	2,5	5,1	3,8
Nie korzystam	18	164	197	379	15,9	16,3	17,9	17,1	15,9	16,6	18,0	17,3
puste	0	18	5	23	0,0	1,8	0,5	1,0				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	988	1096	2197					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 53. Jak często korzystasz z Internetu przewodowego?

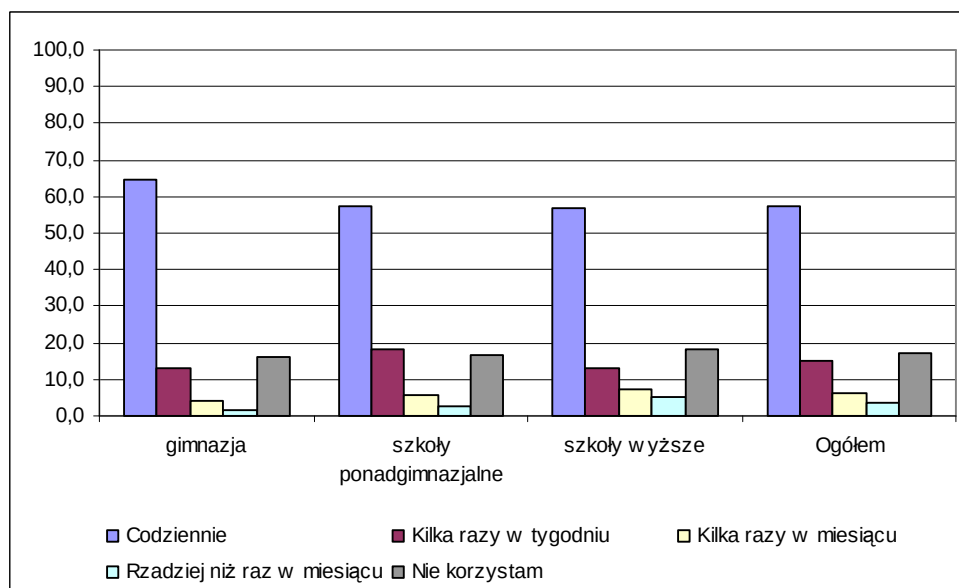
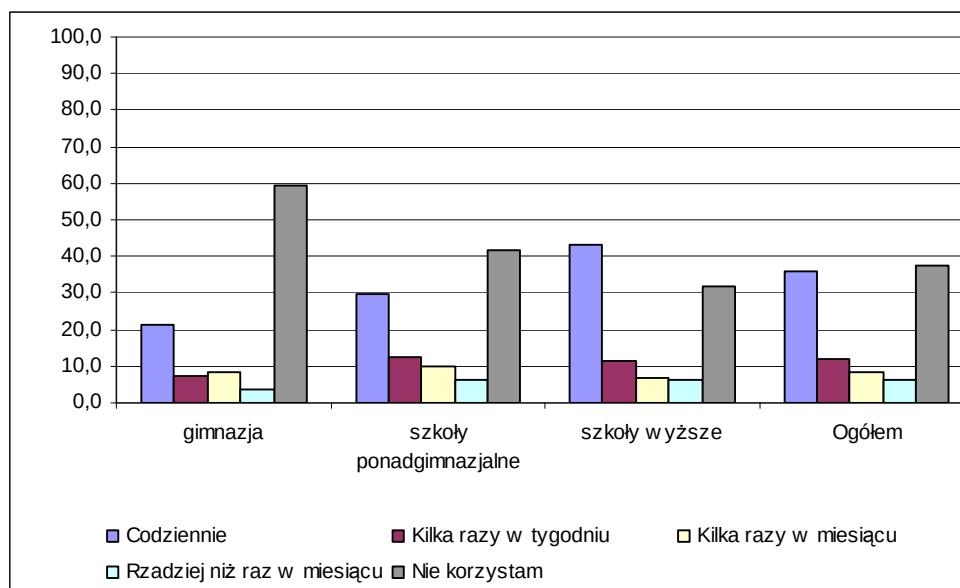

Tabela 73. Jak często korzystasz z Internetu bezprzewodowego?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Codziennie	23	288	467	778	20,4	28,6	42,4	35,0	21,3	29,7	43,2	36,0
Kilka razy w tygodniu	8	120	126	254	7,1	11,9	11,4	11,4	7,4	12,4	11,7	11,8
Kilka razy w miesiącu	9	98	73	180	8,0	9,7	6,6	8,1	8,3	10,1	6,8	8,3
Rzadziej niż raz w miesiącu	4	60	69	133	3,5	6,0	6,3	6,0	3,7	6,2	6,4	6,2
Nie korzystam	64	405	345	814	56,6	40,3	31,3	36,7	59,3	41,7	31,9	37,7
puste	5	35	21	61	4,4	3,5	1,9	2,7				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	108	971	1080	2159					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 54. Jak często korzystasz z Internetu bezprzewodowego?

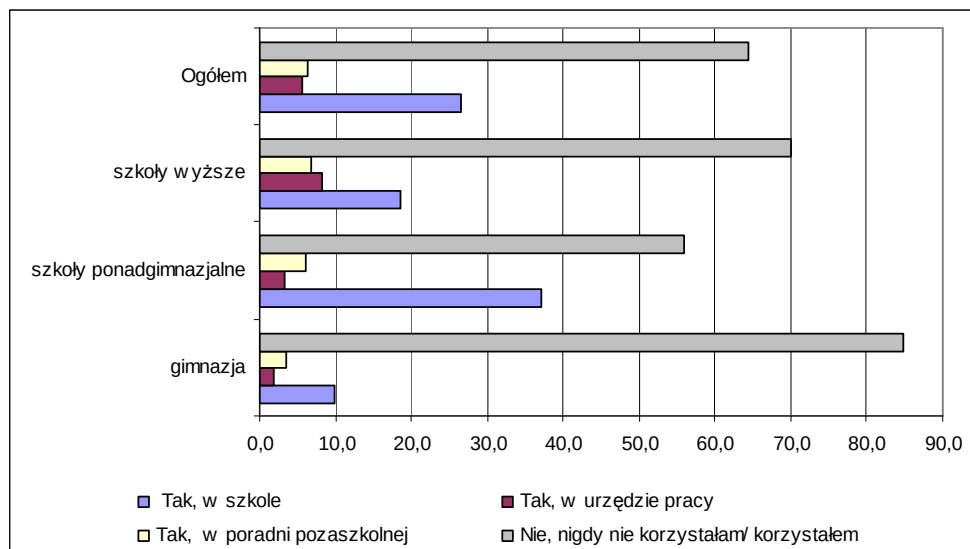
3.3.4 Znajomość instytucji zajmujących się doradztwem i pośrednictwem pracy

Badani uczniowie i studenci w przeważającej liczbie nie korzystali nigdy z usług doradców zawodowych lub innych instytucji świadczących pomoc w znalezieniu pracy. Najwięcej osób, które miało styczność z tego typu usługami to uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Aż 37% z nich miało styczność ze szkolnymi doradcami zawodowymi, dodatkowe 6% korzystało z poradni zawodowych poza szkołą. Z doradcami szkolnymi lub akademickimi miało także do czynienia 10% gimnazjalistów i około 18% studentów. Z usług urzędów pracy korzystają na ogół studenci, rzadko uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz gimnazjaliści. Ci ostatni w 85% przypadków nie mieli jak na razie styku z tego typu instytucjami.

Tabela 74. Czy kiedykolwiek korzystałaś/korzystałeś z usług doradców zawodowych lub innych osób świadczących pomoc przy wyborze kierunku kształcenia lub pracy?

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Tak, w szkole	11	371	205	587	9,7	36,9	18,6	26,4	9,8	37,1	18,6	26,5
Tak, w urzędzie pracy	2	34	90	126	1,8	3,4	8,2	5,7	1,8	3,4	8,2	5,7
Tak, w poradni pozaszkolnej	4	61	75	140	3,5	6,1	6,8	6,3	3,6	6,1	6,8	6,3
Nie, nigdy nie korzystałam/korzystałem	95	558	769	1422	84,1	55,5	69,8	64,1	84,8	55,9	69,9	64,3
puste	1	7	1	9	0,9	0,7	0,1	0,4				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	999	1100	2211					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 55. Czy kiedykolwiek korzystałaś/korzystałeś z usług doradców zawodowych lub innych osób świadczących pomoc przy wyborze kierunku kształcenia lub pracy?

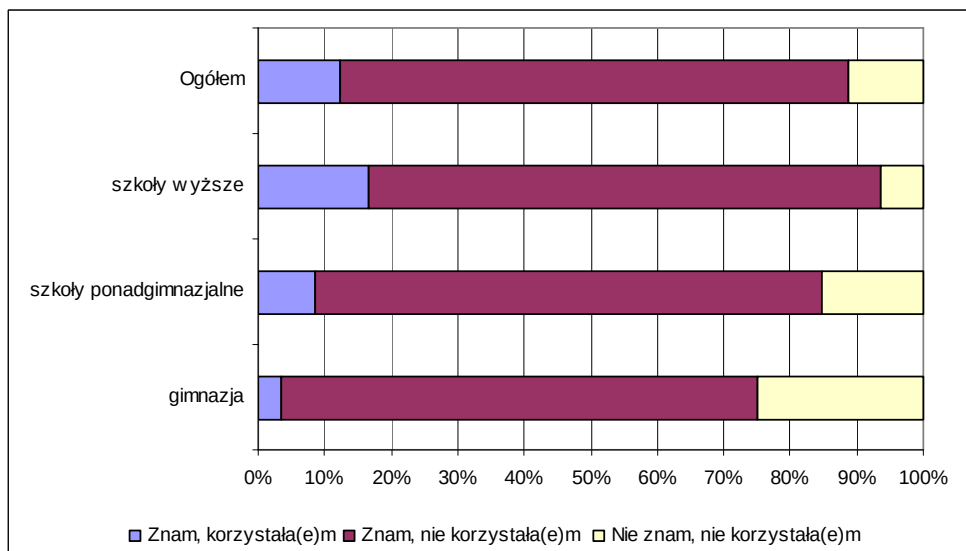
Wartości nie sumują się do 100, gdyż respondent mógł wskazać więcej niż jedna odpowiedź

Najpopularniejszą instytucją rynku pracy jest urząd pracy. O ich istnieniu wie ponad 90% respondentów, a z ich usług korzystało już około 12%. Byli to przede wszystkim studenci. Wśród gimnazjalistów ¼ nie słyszała o urzędach pracy i nie zna funkcji, jakie one pełnią.

Tabela 75. Czy znasz następujące Instytucje Rynku Pracy i czy kiedykolwiek korzystałaś/korzystałeś z tej instytucji? - Urząd Pracy

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Znam, korzystała(e)m	4	85	183	272	3,5	8,4	16,6	12,3	3,6	8,5	16,6	12,3
Znam, nie korzystała(e)m	80	759	846	1685	70,8	75,4	76,8	75,9	71,4	76,2	76,9	76,3
Nie znam, nie korzystała(e)m	28	152	71	251	24,8	15,1	6,4	11,3	25,0	15,3	6,5	11,4
puste	1	10	1	12	0,9	1,0	0,1	0,5				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	996	1100	2208					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 56. Czy znasz następujące Instytucje Rynku Pracy i czy kiedykolwiek korzystałaś/korzystałeś z tej instytucji? - Urząd Pracy

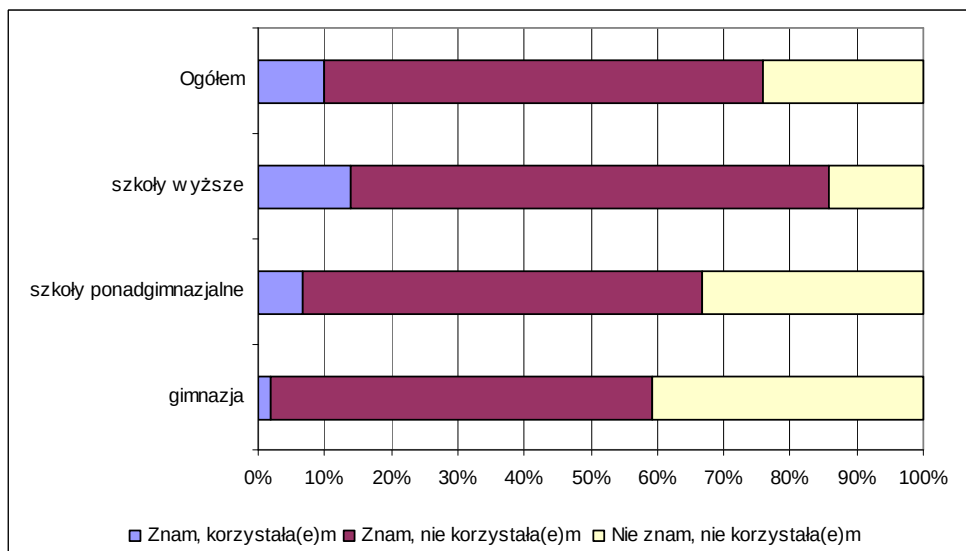

Druga w kolejności instytucja rynku pracy, pod względem popularności, to agencje pośrednictwa pracy. O ich istnieniu wie 3/4 ankietowanych, a z usług korzystało do tej pory 10%. Największą wiedzę o agencjach pośrednictwa pracy mają studenci - 85% zna te instytucje. Najmniejszą wiedzą dysponują gimnazjaliści. W tej grupie 40% nie zna takich instytucji

Tabela 76. Czy znasz następujące Instytucje Rynku Pracy i czy kiedykolwiek korzystałaś/korzystałeś z tej instytucji? - Agencje pośrednictwa pracy

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Znam, korzystała(e)m	2	65	152	219	1,8	6,5	13,8	9,9	1,8	6,6	13,8	10,0
Znam, nie korzystała(e)m	65	594	790	1449	57,5	59,0	71,8	65,3	57,5	60,2	71,9	65,9
Nie znam, nie korzystała(e)m	46	328	156	530	40,7	32,6	14,2	23,9	40,7	33,2	14,2	24,1
puste	0	19	3	22	0,0	1,9	0,3	1,0				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	113	987	1098	2198					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 57. Czy znasz następujące Instytucje Rynku Pracy i czy kiedykolwiek korzystałaś/korzystałeś z tej instytucji? - Agencje pośrednictwa pracy

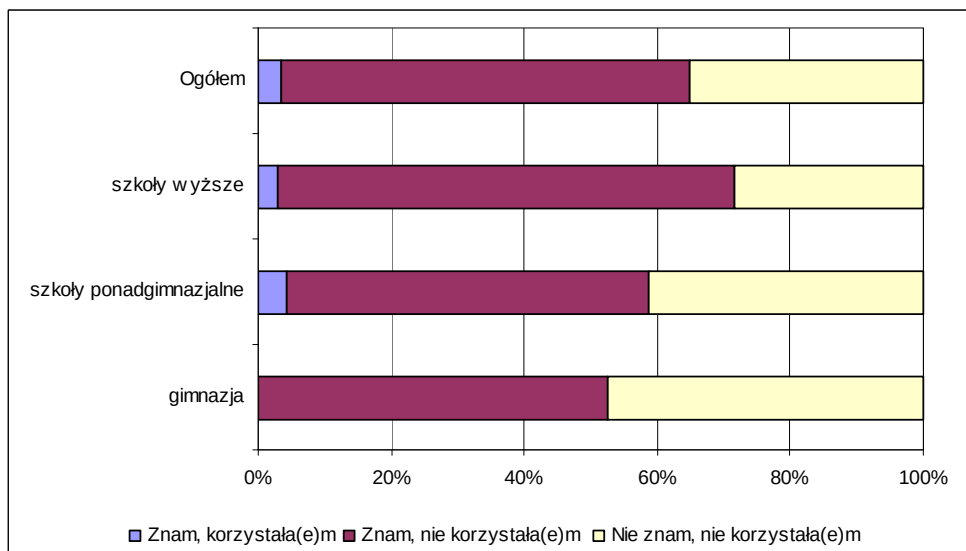

O istnieniu Ochotniczych Hufców Pracy wie około 65% badanych uczniów i studentów. Podobnie jak w poprzednich przypadkach najwięcej studentów - około 71,5% - ma świadomość, że takie instytucje funkcjonują. Tylko 52% gimnazjalistów i 59% uczniów szkół ponadgimnazjalnych wie o istnieniu OHP. Z ich usług korzysta jednak stosunkowo mało osób. W grupie badanej było to zaledwie 3,4%.

Tabela 77. Czy znasz następujące Instytucje Rynku Pracy i czy kiedykolwiek korzystałaś/korzystałeś z tej instytucji? - Ochotnicze Hufce Pracy

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Znam, korzystała(e)m		43	32	75	0,0	4,3	2,9	3,4	0,0	4,4	2,9	3,4
Znam, nie korzystała(e)m	59	537	751	1347	52,2	53,4	68,2	60,7	52,7	54,5	68,7	61,5
Nie znam, nie korzystała(e)m	53	406	310	769	46,9	40,4	28,2	34,6	47,3	41,2	28,4	35,1
puste	1	20	8	29	0,9	2,0	0,7	1,3				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	986	1093	2191					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 58. Czy znasz następujące Instytucje Rynku Pacy i czy kiedykolwiek korzystałaś/korzystałeś z tej instytucji? - Ochotnicze Hufce Pracy

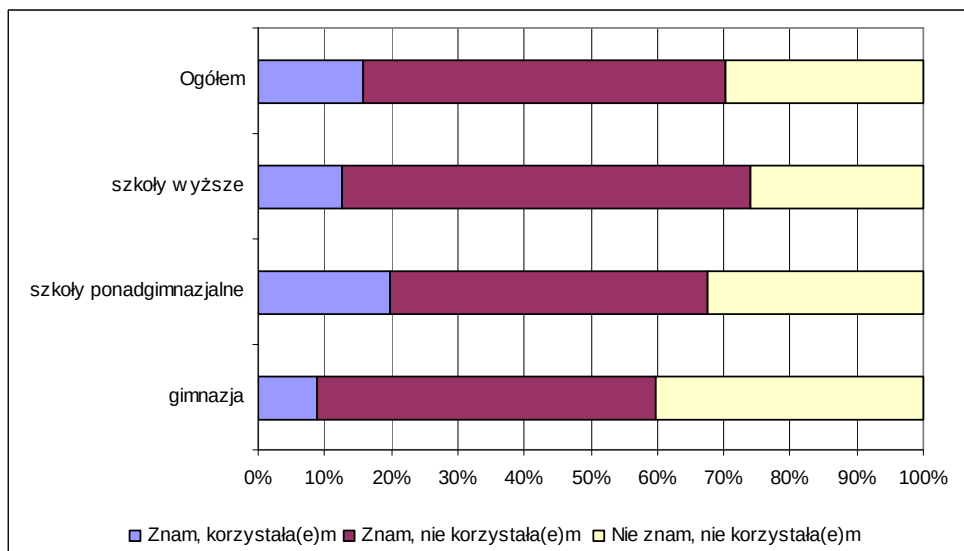

Szkolni doradcy zawodowi są popularni przede wszystkim wśród uczniów. Z ich usług korzystało około 20% badanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych i 9% gimnazjalistów. Mimo stosunkowo wysokich udziałów korzystania z usług tych osób, nadal wielu uczniów nie wie o ich istnieniu. W grupie gimnazjalistów jest to około 60%, a w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych 67%.

Tabela 78. Czy znasz następujące Instytucje Rynku Pacy i czy kiedykolwiek korzystałaś/korzystałeś z tej instytucji? - Szkolny Doradca Zawodowy

typ	Licznik Ogółem				Udział ogółem				Udział ważnych			
	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne	szkoły wyższe	Ogółem
Znam, korzystała(e)m	10	195	138	343	8,8	19,4	12,5	15,5	8,9	19,8	12,6	15,7
Znam, nie korzystała(e)m	57	468	669	1194	50,4	46,5	60,8	53,8	50,9	47,6	61,3	54,6
Nie znam, nie korzystała(e)m	45	320	284	649	39,8	31,8	25,8	29,2	40,2	32,6	26,0	29,7
puste	1	23	10	34	0,9	2,3	0,9	1,5				
razem	113	1006	1101	2220	100,0	100,0	100,0	100,0				
razem ważnych	112	983	1091	2186					100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 59. Czy znasz następujące Instytucje Rynku Pracy i czy kiedykolwiek korzystałaś/korzystałeś z tej instytucji? - Szkolny Doradca Zawodowy

3.3 Analiza danych wtórnych

1. Czy i w jakim stopniu młodzież ostatnich klas szkół średnich i wyższych orientuje się w sytuacji na lokalnym rynku pracy?

Znajomość sytuacji na rynku pracy związana jest z wiekiem badanych respondentów i okresem, jaki dzieli ich od podjęcia pracy zawodowej. Im młodsze osoby, tym ta znajomość jest mniejsza. Wyraźnym dowodem jest m.in. udział tych, którzy w ogóle nie są zainteresowani tym, co dzieje się na rynku pracy w ich powiecie lub województwie. Wśród gimnazjalistów odsetek ten wynosi ponad 50%, wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych ponad 35%, a studentów – 26%. Ma to swoje odzwierciedlenie w konkretnej wiedzy dotyczącej m.in. rzeczywistej stopy bezrobocia lub możliwych form zatrudnienia. We wszystkich przypadkach wśród studentów wiedza ta jest najpełniejsza, nie oznacza to jednak, że powszechna. Tylko około ¼ studentów zna realne rozmiary bezrobocia, a mniej niż 50% skłonna byłaby do pracy w innej formie niż umowa o pracę. Oba wskaźniki są na jeszcze niższym poziomie w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjów. Warto zaznaczyć, że w przypadku znajomości wskaźnika bezrobocia większą wiedzę posiadają uczniowie szkół zawodowych niż technicznych.

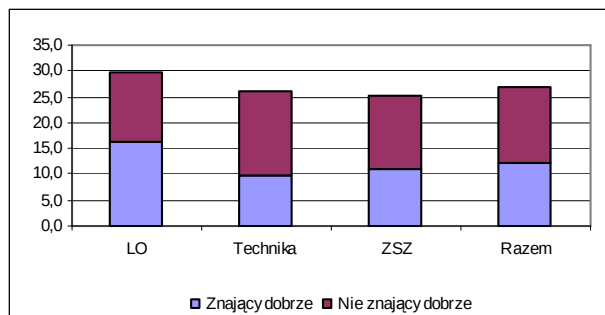
Tabela 79. Znajomość wskaźnika bezrobocie w Polsce i województwie zachodniopomorskim wg typów szkół ponadgimnazjalnych

Wskaźnik bezrobocia w Polsce	Liczebność				Udział			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Znający dobrze	54	33	36	123	16,1	9,7	10,9	12,2
Nie znający dobrze	46	56	47	149	13,7	16,5	14,2	14,8
Deklarujący znajomość	100	89	83	272	29,9	26,2	25,1	27,0
Liczebność próby	335	340	331	1006	100,0	100,0	100,0	100,0

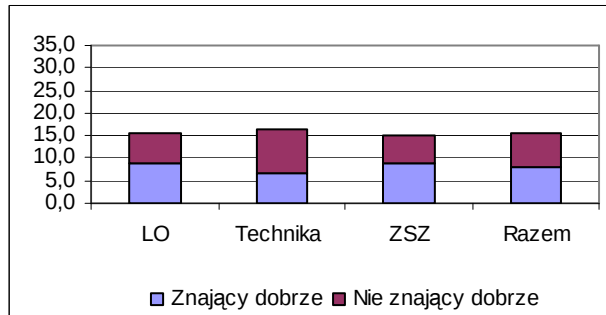
Wskaźnik bezrobocia w województwie	liczebność				udział			
	LO	technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Znający dobrze	30	22	29	81	9,0	6,5	8,8	8,1
Nie znający dobrze	22	34	21	77	6,6	10,0	6,3	7,7
Deklarujący znajomość	52	57	50	159	15,5	16,8	15,1	15,8
Liczebność próby	335	340	331	1006	100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 60. Znajomość wskaźnika bezrobocie w Polsce i województwie zachodniopomorskim wg typów szkół ponadgimnazjalnych

Polska

województwo zachodniopomorskie

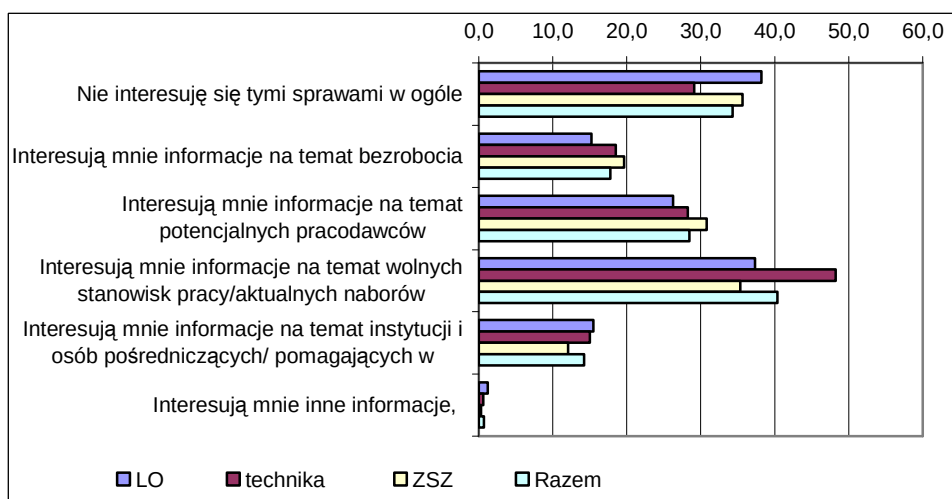
Teza o tym, że osoby, które zbliżają się do momentu, w którym podejmą pracę zawodową są bardziej zainteresowane sytuacją na rynku pracy znajduje także swoje odzwierciedlenie, jeśli przypatrzymy się różnicom między poszczególnymi typami szkół ponadgimnazjalnych. W tym przypadku wyraźnie większy odsetek uczniów szkół technicznych i zawodowych poszukuje informacji na temat możliwości zatrudnienia, pracodawców, naborów na wolne stanowiska pracy, podczas gdy licealiści w większym stopniu deklarują, że te sprawy nie interesują ich w ogóle.

Tabela 80. Zainteresowanie sytuacją na rynku pracy w swoim powiecie wg typów szkół ponadgimnazjalnych

	Liczebność				Udział			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Nie interesuję się tymi sprawami w ogóle	128	99	118	345	38,2	29,1	35,6	34,3
Interesują mnie informacje na temat bezrobocia	51	63	65	179	15,2	18,5	19,6	17,8

Interesują mnie informacje na temat potencjalnych pracodawców	88	96	102	286	26,3	28,2	30,8	28,4
Interesują mnie informacje na temat wolnych stanowisk pracy/aktualnych naborów pracowników	125	164	117	406	37,3	48,2	35,3	40,4
Interesują mnie informacje na temat instytucji i osób pośredniczących/pomagających w wyborze i znalezieniu pracy	52	51	40	143	15,5	15,0	12,1	14,2
Interesują mnie inne informacje	4	2	1	7	1,2	0,6	0,3	0,7
Razem	448	475	443	1366				
Liczebność próby	335	340	331	1006	100,0	100,0	100,0	100,0

Wykres 61. W. Zainteresowanie sytuacją na rynku pracy w swoim powiecie wg typów szkół ponadgimnazjalnych

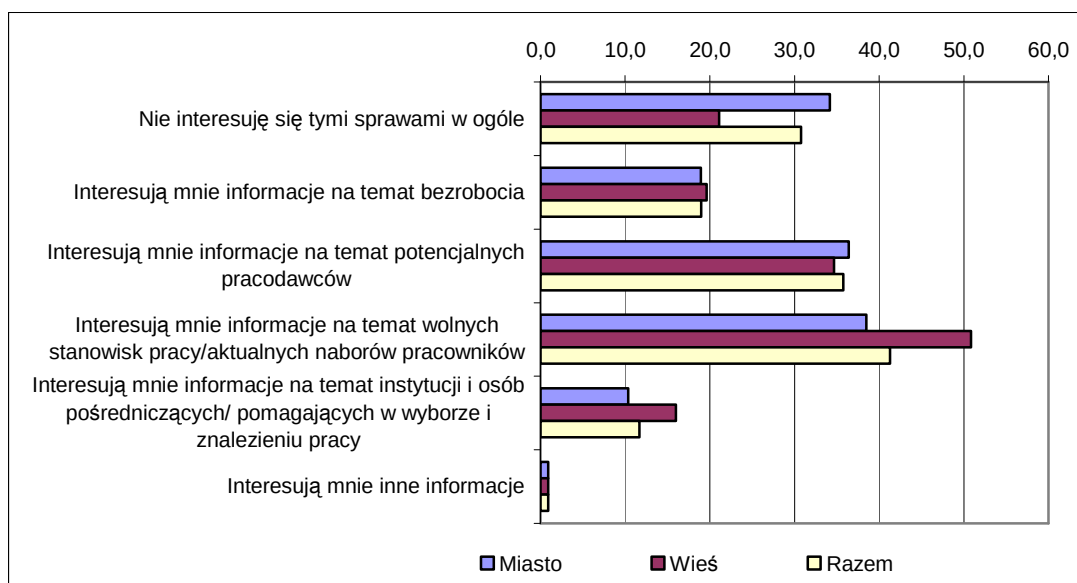
Młodzi ludzie kończący szkoły ponadgimnazjalne oraz studia wyższe patrzą dosyć optymistycznie w przyszłość, wierząc, że sytuacja na rynku pracy w najbliższym czasie (roku) poprawi się (w obu typach szkół po około 1/3 respondentów) lub przynajmniej nie zmieni (także po około 1/3 respondentów). Studenci jednak w większym stopniu niż uczniowie szkół ponadgimnazjalnych obawiają się pogorszenia sytuacji. Przedstawiciele drugiej grupy częściej nie mają zdania w tym temacie. Ciekawym spostrzeżeniem jest to, że najmłodsi uczniowie są większymi optymistami niż osoby, które wkrótce będą poszukiwać pracy. Jest to zapewne efekt ich mniejszego rozeznania i zrozumienia mechanizmów rynkowych.

Ciekawie przedstawia się także porównanie sytuacji w zakresie zainteresowania sprawami rynku pracy między osobami ze wsi i z miast. Ci pierwsi rzadziej twierdzą, że nie interesują się tym w ogóle (tylko ok. 20%, przy 35% respondentów z miasta). Znacznie częściej szukają też informacji o wolnych miejscach pracy - ponad połowa osób ze wsi. Ta grupa częściej też poszukuje informacji na temat instytucji lub osób, które mogą im pomóc lub pośredniczyć w znalezieniu pracy.

Tabela 81. Zainteresowanie sytuacją na rynku pracy w swoim powiecie wg pochodzenia respondenta

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Nie interesuję się tymi sprawami w ogóle	568	115	683	34,20	21,10	30,77
Interesują mnie informacje na temat bezrobocia	314	107	421	18,90	19,63	18,96
Interesują mnie informacje na temat potencjalnych pracodawców	605	189	794	36,42	34,68	35,77
Interesują mnie informacje na temat wolnych stanowisk pracy/aktualnych naborów pracowników	639	277	916	38,47	50,83	41,26
Interesują mnie informacje na temat instytucji i osób pośredniczących/ pomagających w wyborze i znalezieniu pracy	172	87	259	10,36	15,96	11,67
Interesują mnie inne informacje	15	5	20	0,90	0,92	0,90
puste						
razem	2313	780	3093			
liczebność próby	1661	545	2220			

Wykres 62. Zainteresowanie sytuacją na rynku pracy w swoim powiecie wg pochodzenia respondenta

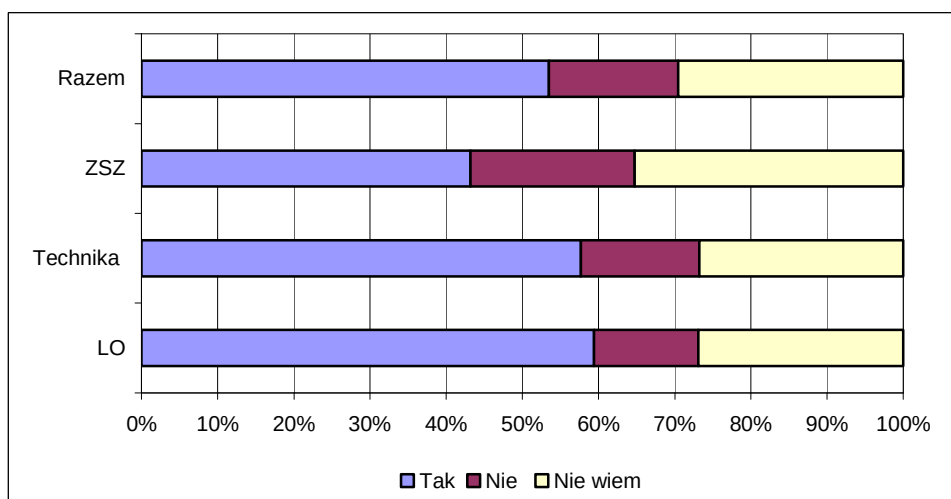
2. Czy młodzież posiada sprecyzowane ścieżki kontynuacji nauki/ pracy?

Wśród badanych wszystkich grup uczniów i studentów dominują ci, którzy twierdzą, że na obecnym etapie nauki planują swoją zawodową przyszłość. Największy udział w tej grupie – 80% - stanowią, zgodnie z przewidywaniami, studenci ostatnich lat szkół wyższych. Wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych odsetek ten jest niższy o około 10 punktów procentowych. Interesujące jest to, że ponad połowa respondentów szkół ponadgimnazjalnych, po zakończeniu obecnej szkoły chce łączyć dalszą naukę z pracą zawodową. W większości chęć taką wyrazili uczniowie liceów. Warty podkreślenia jest też wysoki odsetek uczniów kończących szkołę zawodową, którzy chcą dalej uzupełnić wykształcenie i jednocześnie pracować.

Tabela 82. Chęć kontynuacji nauki i równoczesnej pracy wg typów szkół ponadgimnazjalnych

	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Tak	199	196	142	537	59,4	57,6	43,2	53,5
Nie	46	53	71	170	13,7	15,6	21,6	16,9
Nie wiem	90	91	116	297	26,9	26,8	35,3	29,6
puste	0	0	2	2				
razem	335	340	329	1004	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

Wykres 63. Chęć kontynuacji nauki i równoczesnej pracy wg typów szkół ponadgimnazjalnych

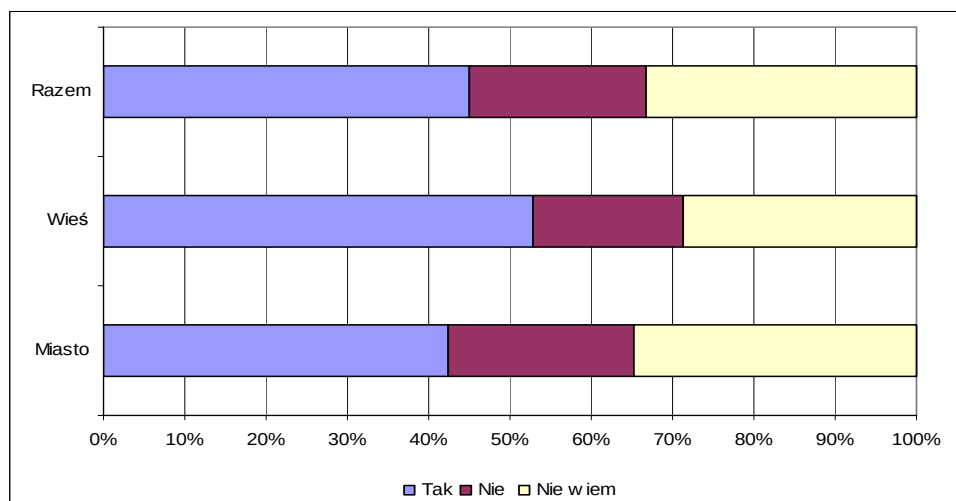
Większy udział osób, które zamierzają łączyć naukę i pracę obserwowany jest wśród respondentów pochodzących ze wsi. Ponad połowa z nich ma takie plany, podczas gdy osoby z

miasta deklaracje taką złożyły w 42% przypadków. Respondenci z miasta częściej także twierdzili, że nie będą pracować i uczyć się jednocześnie.

Tabela 83. Chęć kontynuacji nauki i równoczesnej pracy wg pochodzenia respondentów

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Tak	704	288	992	42,4	52,8	45,0
Nie	378	101	479	22,8	18,5	21,7
Nie wiem	577	156	733	34,8	28,6	33,3
puste	2	0	2			
razem	1659	545	2204	100	100	100
Liczebność próby	1661	545	2206			

Wykres 64. Chęć kontynuacji nauki i równoczesnej pracy wg pochodzenia respondentów

Stosunkowo wysoki jest też odsetek studentów, którzy chcą pracować i uczyć się dalej. W tym przypadku wyjaśnieniem może być fakt, iż około 40% badanych studentów kończy w tym roku studia licencjackie. Mogą oni, zatem kontynuować naukę na studiach uzupełniających i jednocześnie zacząć pracę.

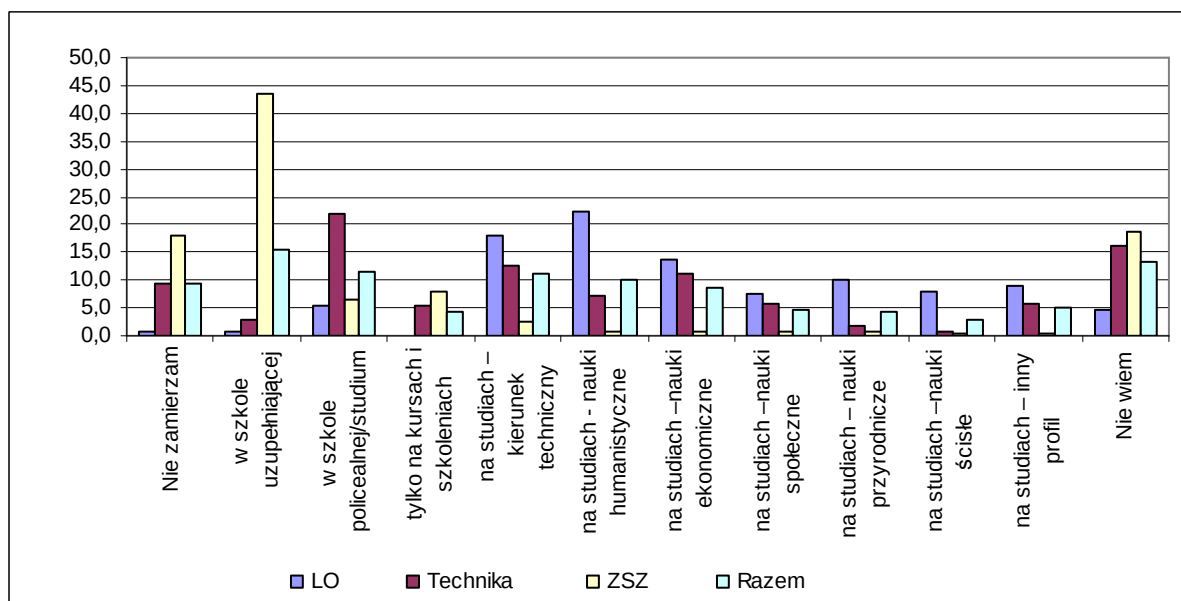
Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w przeważającej mierze będą kontynuować swoją naukę. Tylko 9% uczniów szkół technicznych lub liceów profilowanych oraz 18% uczniów szkół zawodowych nie zamierza tego robić. Połowa uczniów wybiera się na studia. Wśród najpopularniejszych kierunków znalazły się techniczne oraz humanistyczne. Prawie połowa z uczniów szkół zasadniczych chce ukończyć szkoły uzupełniające, dające prawo do przystąpienia do matury. Większość osób wybierających studia to uczniowie liceów. Zdecydowanie większy odsetek absolwentów techników i liceów profilowanych niż liceów ogólnokształcących wybiera szkoły

policealne lub studium. Jeżeli już wybierają oni studia wyższe to przede wszystkim kierunki techniczne i ekonomiczne.

Tabela 84. Plany kontynuacji nauki po szkole ponadgimnazjalnej wg typów szkół ponadgimnazjalnych

	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Nie zamierzam	2	31	59	92	0,6	9,2	18,0	9,2
w szkole uzupełniającej	2	10	142	154	0,6	3,0	43,4	15,4
w szkole policealnej/studium	18	74	21	113	5,4	22,0	6,4	11,3
tylko na kursach i szkoleniach		18	26	44	0,0	5,4	8,0	4,4
na studiach – kierunek techniczny	60	42	8	110	18,0	12,5	2,4	11,0
na studiach - nauki humanistyczne	75	24	2	101	22,5	7,1	0,6	10,1
na studiach –nauki ekonomiczne	46	37	2	85	13,8	11,0	0,6	8,5
na studiach –nauki społeczne	25	19	2	46	7,5	5,7	0,6	4,6
na studiach – nauki przyrodnicze	34	6	2	42	10,2	1,8	0,6	4,2
na studiach –nauki ścisłe	26	2	1	29	7,8	0,6	0,3	2,9
na studiach – inny profil	30	19	1	50	9,0	5,7	0,3	5,0
Nie wiem	16	54	61	131	4,8	16,1	18,7	13,1
puste	1	4	4	9				
razem	334	336	327	997	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

Wykres 65. Plany kontynuacji nauki po szkole ponadgimnazjalnej wg typów szkół ponadgimnazjalnych

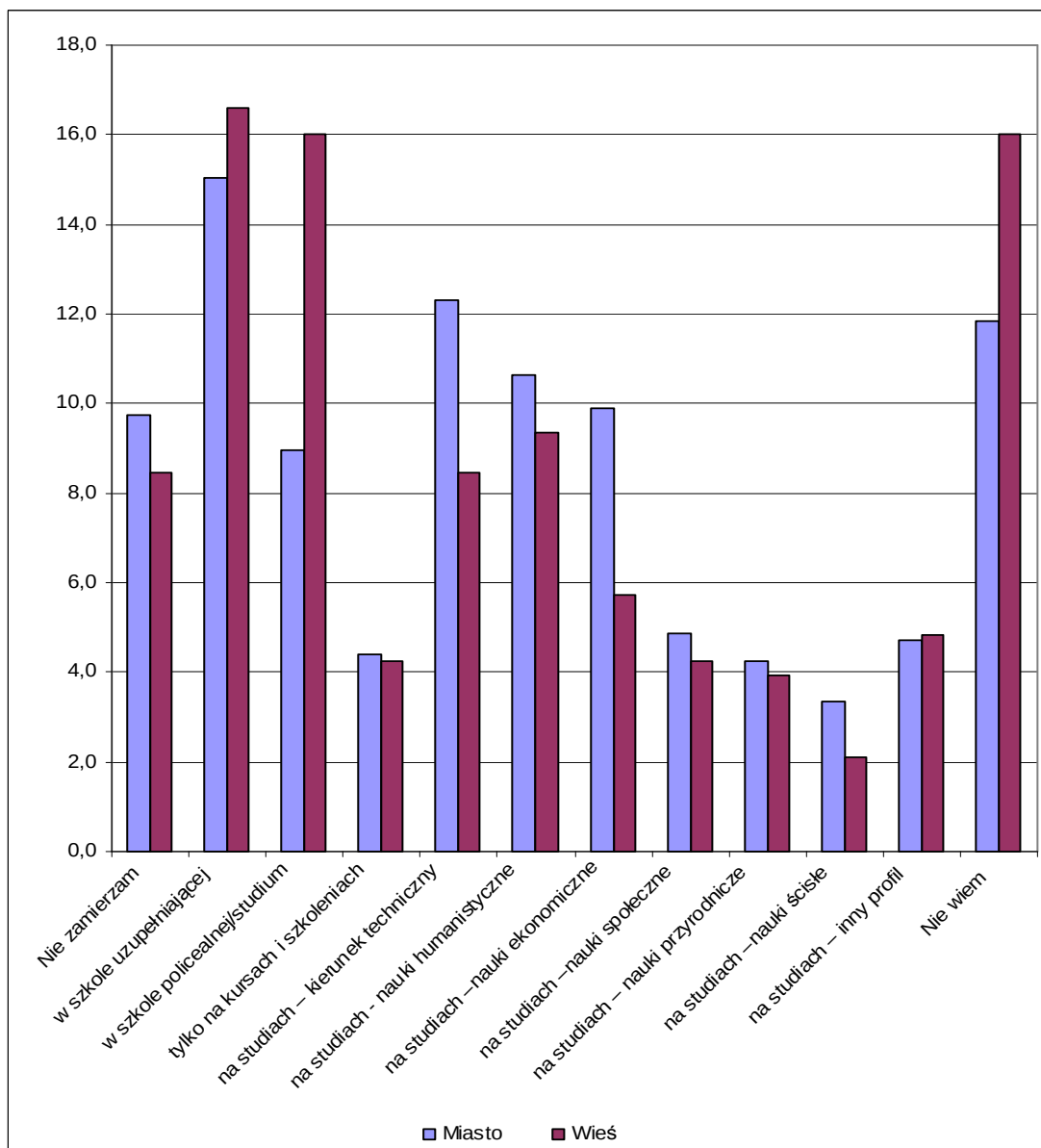

W przypadku wyboru dalszej drogi kształcenia wyraźnie zaznaczają się różnice między uczniami z miast i wsi. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych pochodzący ze wsi dwa razy częściej niż ci z miasta będą uczyć się dalej w szkołach policealnych lub studium, dodatkowo więcej z nich nie ma skonkretyzowanych dalszych planów kształcenia. Uczniowie z miast częściej deklarowali chęć podjęcia studiów wyższych. W przypadku każdego typu studiów wyższych odsetek uczniów pochodzących z miasta i deklarujących chęć studiowania na danym kierunku przeważa nad uczniami pochodzącymi ze wsi.

Tabela 85. Plany kontynuacji nauki po szkole ponadgimnazjalnej wg pochodzenia respondentów

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Nie zamierzam	64	28	92	9,7	8,5	9,2
w szkole uzupełniającej	99	55	154	15,0	16,6	15,4
w szkole policealnej/studium	59	53	112	9,0	16,0	11,2
tylko na kursach i szkoleniach	29	14	43	4,4	4,2	4,3
na studiach – kierunek techniczny	81	28	109	12,3	8,5	10,9
na studiach - nauki humanistyczne	70	31	101	10,6	9,4	10,1
na studiach –nauki ekonomiczne	65	19	84	9,9	5,7	8,4
na studiach –nauki społeczne	32	14	46	4,9	4,2	4,6
na studiach – nauki przyrodnicze	28	13	41	4,3	3,9	4,1
na studiach –nauki ścisłe	22	7	29	3,3	2,1	2,9
na studiach – inny profil	31	16	47	4,7	4,8	4,7
Nie wiem	78	53	131	11,9	16,0	13,1
puste			8			
razem	658	331	997	100	100	100
Liczebność próby			997			

Wykres 66. Plany kontynuacji nauki po szkole ponadgimnazjalnej wg pochodzenia respondentów

3. Co wpływa na określone wybory odnośnie przyszłej ścieżki nauki lub pracy?

Motywy wyboru szkoły lub uczelni różnią się znacznie pomiędzy poszczególnymi poziomami nauki. Im wyższy poziom, tym bardziej racjonalne powody wyboru kierunku kształcenia. W przypadku gimnazjalistów najczęściej decydującym czynnikiem jest lokalizacja danej szkoły i przynależność do rejonu. W ogromnej mierze, przy wyborze konkretnej klasy i profilu brane są pod uwagę także znajomości oraz zainteresowania uczniów. Wśród uczniów szkół wyższego szczebla nadal istotny jest czynnik lokalizacyjny, ale najważniejszym są zainteresowania. Jako istotna składowa brana pod uwagę, pojawia się także perspektywa znalezienia pracy w

określonym zawodzie lub sprawy związane z prestiżem i renomą danej szkoły. Aspekt zainteresowania oraz perspektyw przyszłej pracy jest z kolei najbardziej ważny przy decyzjach związanych z wyborem kierunku studiów. Interesujące jest to, że około 13% wybrało dane studia bez żadnych istotnych powodów, a kolejne 10% ze względu na znajomych.

Przy wyborze miejsca pracy przez absolwentów brane są pod uwagę przede wszystkim trzy czynniki: posiadane wykształcenie i doświadczenie zawodowe, zainteresowania, a także perspektywa uzyskania określonych zarobków (wszystkie czynniki wymienione były przez więcej niż połowę respondentów). Dwa pierwsze aspekty wymieniane były mniej więcej z taką samą częstotliwością w przypadku wszystkich głównych trzech grup ankietowanych, a zarobki nieco rzadziej przez gimnazjalistów. Na dalszym miejscu, z udziałem około 1/3 odpowiedzi, znajduje się perspektywa rozwoju zawodowego i awansu. Warto zwrócić także uwagę na fakt, iż mniej więcej po 17% studentów, jako istotne czynniki wpływające na decyzję o wyborze miejsca pracy wskazało lokalizację pracodawcy oraz przypadek

4. Czy młodzież korzysta z pomocy zewnętrznej przy podejmowaniu decyzji o wyborze kierunku uczelni wyższej?

Część młodzieży korzysta z porad rodziny, znajomych oraz doradców zawodowych przy wyborze dalszego kierunku szkoły lub uczelni. Udział ten maleje wraz z poziomem edukacji i wiekiem respondentów. Ogólnie przy wyborze typu szkoły/uczelni 10% badanej młodzieży kierowała się opiniami i poradami innych osób, przede wszystkim rodziny i w 2% doradców zawodowych. Rola doradców, choć minimalna, jest zauważalna przede wszystkim wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Rola rodziny lub znajomych kształtuje się z kolei na poziomie od ok. 12% wśród gimnazjalistów do ok. 7% wśród studentów.

W późniejszym etapie – przy wyborze miejsca pracy rola doradców, zarówno osób z rodziny, jak i osób zawodowo zajmujących się poradnictwem lub pośrednictwem zawodowym wzrasta. Aż 15% studentów twierdzi bowiem, że rady znajomych i rodziny to czynnik przede wszystkim wpływający na decyzje absolwentów odnośnie pracy. Jeżeli doliczymy do tego 10% odpowiedzi wskazujących na ogólnie głoszone opinie o pracodawcy oraz 5% osób, dla których głównym czynnikiem determinującym wybór są rady doradców zawodowych, to okaże się, że prawie 1/3 absolwentów studiów wyższych polega na radach i opiniach innych osób w kwestii wyboru przyszłego miejsca pracy. W przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych odsetek ten jest nieco niższy – w sumie około 28% z tym, że nieco ważniejsze niż rady rodziny są opinie o

pracodawcy. Gimnazjaliści mają w tej kwestii odmienne zdanie. Wynika to jednak prawdopodobnie przede wszystkim z małego doświadczenia w ubieganiu się o stałą pracę. W ich przypadku rady rodziny uzyskały 19,5% wskazań, rady doradców 18%, a opinie o pracodawcy 11,5%.

5. Czy młodzież wie o istnieniu i uczestniczy w zajęciach doradztwa i poradnictwa zawodowego?

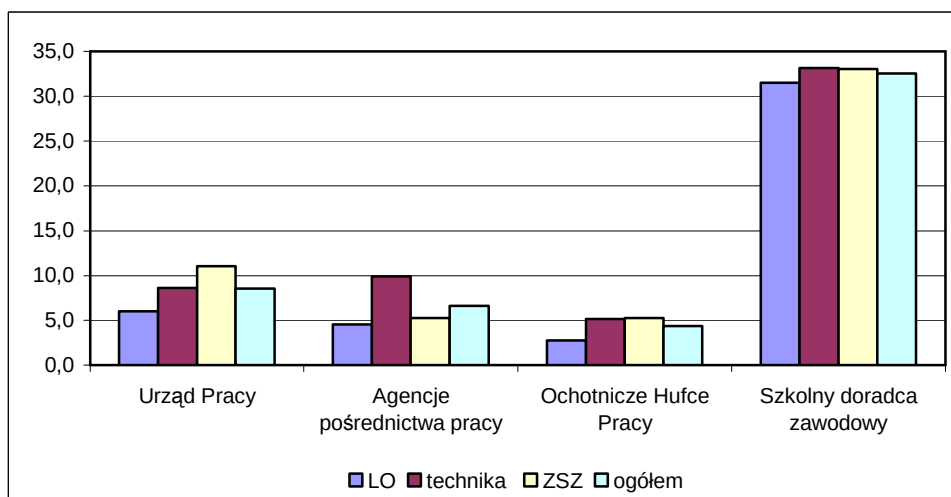
Młodzi ludzie na ogół wiedzą o istnieniu podstawowych instytucji rynku pracy, chociaż rzadko z nich korzystają. Najbardziej popularną instytucją jest szkolny doradca zawodowy. Najwięcej osób korzystających z tej formy doradztwa to uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Ponad 1/3 z nich przyznaje, że przy wyborze kierunku szkoły konsultowali się z doradcami szkolnymi, dodatkowo 6% miała styczność z doradcami poza szkołą. W sumie 13% uczniów gimnazjów także miała styczność z doradcami. Wśród studentów odsetek ten wyniósł 25%.

W przypadku innych instytucji wiedza o ich istnieniu i pełnionych funkcjach wzrasta wraz z wiekiem. Większość studentów wie o urzędach pracy, prywatnych agencjach pośrednictwa pracy, nieco mniej o OHP i szkolnych doradcach zawodowych. W przypadku urzędów pracy i agencji pośrednictwa pracy około 15% badanych studentów korzystało z usług każdej z nich. Z usług obu instytucji korzystają także młodsi - uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Ich udział nie przekracza jednak kilku procent. Warte podkreślenia jest to, że klientami urzędów pracy jest więcej uczniów szkół zawodowych, z kolei klientami agencji pośrednictwa pracy - uczniów szkół technicznych i liceów profilowanych. Stosunkowo najmniej znanymi i najrzadziej uczęszczanymi są ochotnicze hufce pracy. Ich klientami w największym stopniu byli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, a wśród nich uczniowie techników oraz szkół zawodowych. Ogólnie uczniowie liceów korzystają znacznie rzadziej z pomocy instytucji rynku pracy. Wiąże się to z planami dalszej nauki i odłożeniem okresu rozpoczęcia pracy zawodowej.

Tabela 86. Korzystanie z instytucji rynku pracy wg typów szkół ponadgimnazjalnych

	Urząd Pracy	Agencje pośrednictwa pracy	Ochotnicze Hufce Pracy	Szkolny doradca zawodowy
Korzystanie z usług				
LO	6,0	4,5	2,7	31,5
technika	8,6	9,9	5,1	33,1
ZSZ	11,1	5,2	5,2	33,0
ogółem	8,5	6,6	4,4	32,6

Wykres 67. Korzystanie z instytucji rynku pracy wg typów szkół ponadgimnazjalnych

Nie zaobserwowane zostały natomiast istotne różnice w stopniu znajomości i częstości korzystania z poszczególnych typów instytucji, jeżeli weźmie się pod uwagę pochodzenie respondentów z miasta lub ze wsi (tabele w aneksie)

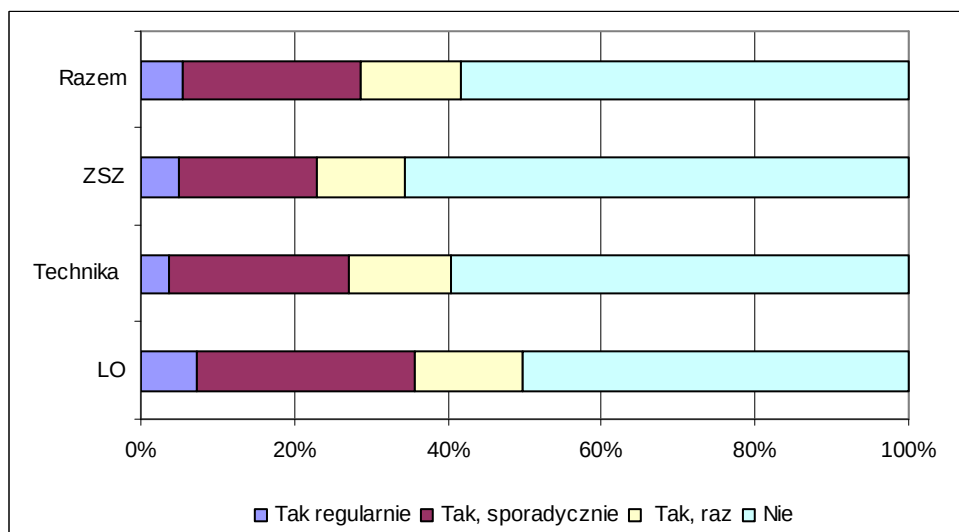
6. W jakim stopniu młodzież udziela się w wolontariacie i innych formach aktywności społecznej?

Młodzi ludzie biorący udział w badaniu rzadko angażują się w działalność wolontariacką lub charytatywną. Tylko około 5% robi to regularnie, ale już około 1/4 sporadycznie przy okazji jakiś większych akcji. Najbardziej aktywnymi na tym polu są najmłodsi, a więc gimnazjaliści, wśród których 12% deklaruje regularną działalność jako wolontariusz. Blisko 60% uczniów i studentów nie angażuje się jednak w wolontariat i akcje charytatywne w ogóle. Wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych najlepiej statystycznie prezentują się licealiści, najgorzej uczniowie szkół zasadniczych zawodowych.

Tabela 87. Udział w wolontariacie lub akcjach charytatywnych wg typów szkół ponadgimnazjalnych

	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Tak regularnie	24	12	16	52	7,3	3,7	5,0	5,4
Tak, sporadycznie	93	76	57	226	28,4	23,5	18,0	23,3
Tak, raz	46	43	36	125	14,1	13,3	11,4	12,9
Nie	164	193	208	565	50,2	59,6	65,6	58,4
Puste	8	16	14	38	2,4	4,9	4,4	3,9
Razem	327	324	317	968	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006	102,4	104,9	104,4	103,9

Wykres 68. Udział w wolontariacie lub akcjach charytatywnych wg typów szkół ponadgimnazjalnych

Nie zaobserwowano natomiast w tej kwestii większych różnic pomiędzy osobami pochodzącymi ze wsi i z miasta. Tym niemniej należy podkreślić, że nieco większy odsetek uczniów i studentów pochodzących z terenów wiejskich bierze udział w akcjach społecznych regularnie. Z drugiej strony ogółem więcej osób ze wsi nie bierze w nich udziału w ogóle (tabele w aneksie)

Mimo małego zaangażowania w wolontariat młodzież ze szkół i uczelni zachodniopomorskich uczęszcza na zajęcia pozaszkolne. Największy odsetek badanych – ponad 42% uczy się języków obcych, w tym ponad połowa regularnie. Udział uczniów i studentów trzech głównych badanych grup jest na zbliżonym poziomie, tym niemniej nieco więcej uczących się języków jest wśród gimnazjalistów i studentów niż uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Należy jednak wziąć pod uwagę, że zajęcia językowe to przede wszystkim inwestycja w przyszłość, możliwość znalezienia lepszej pracy i pewien wymóg dzisiejszych czasów, a nie samo hobby i potrzeba wewnętrzna własnej samorealizacji.

Podobny charakter mają zajęcia dodatkowe z zakresu przedmiotów szkolnych. Na tego typu lekcje z przedmiotów ścisłych uczęszcza prawie 1/3 badanych gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych, a na lekcje z pozostałych przedmiotów szkolnych około 1/4 uczniów. Są to w przeważającej mierze korepetycje mające na celu przygotowanie uczniów do zdania egzaminów gimnazjalnych lub maturalnych. Należy podkreślić, że z korepetycji w największym stopniu korzystają uczniowie gimnazjów, a więc najmłodsi badani respondenci.

Wśród studentów korepetycje zastąpiły kursy i szkolenia zawodowe. W sumie $\frac{1}{4}$ brała lub bierze udział w tego typu formach przygotowujących do pracy. Ta forma zajęć jest też stosunkowo popularna wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych (20% uczniów)

Zajęcia pozaszkolne, które uznać można za typowo dobrowolne i odpowiadające tylko i wyłącznie potrzebom i zainteresowaniom uczniów i studentów to zajęcia sportowe i artystyczne. Te pierwsze cieszą się znacznie większym zainteresowaniem. – około 50% badanych bierze w nich udział, chociaż tylko nieco ponad 20% regularnie. Na zajęcia o charakterze artystycznym uczęszcza tylko 15%, z czego 6% regularnie. Najczęstszymi uczestnikami obu typów zajęć są uczniowie gimnazjów, dalej studenci i w najmniejszym stopniu uczniowie szkół ponadgimnazjalnych.

7. Jakiego typu pracą są zainteresowani młodzi ludzie kończący szkoły średnie i wyższe (pożądanym sektor/rodzaj przyszłego miejsca pracy.)?

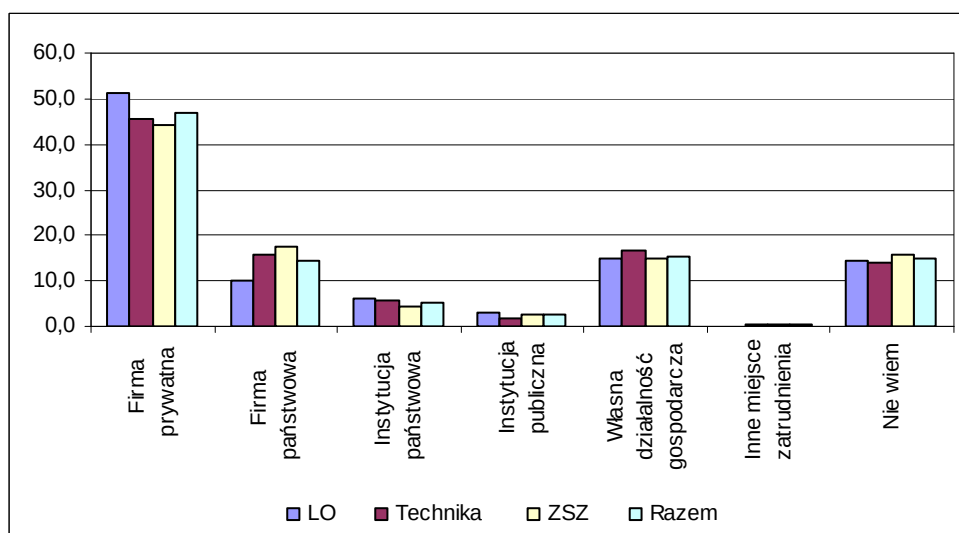
Młodzi ludzie wchodzący na rynek pracy są przekonani, że praca, która da im satysfakcję to praca zgodna z zainteresowaniami i dobrze płatna. Dwa razy mniej osób jest przekonanych do tego, że satysfakcjonująca będzie praca zgodna z wykształceniem i posiadanymi kwalifikacjami. A tylko około 20% uważa, że satysfakcjonująca będzie praca dająca możliwości rozwoju zawodowego. Tyle samo osób jest skłonnych do stwierdzenia, iż uzależnione jest to od podjęcia się pracy na własny rachunek. Jeżeli jednak zadać pytanie - jakiego typu miejsce pracy jest najlepsze dla młodego pracownika, to udział odpowiedzi wskazujących na własną firmę maleje do 14%. Najbardziej pożądanym miejscem pracy jeszatem ogólnie firma prywatna – 44% wskazań, na drugim miejscu, ale ze znaczną stratą, ulokowała się firma państwowa 15%. Pewne różnice zauważalne są między absolwentami liceów ogólnokształcących a absolwentami szkół technicznych i zawodowych. Ci pierwsi chętniej niż pozostali podjęliby pracę w prywatnej firmie, drudzy w większym stopniu natomiast niż licealiści w firmach państwowych.

Tabela 88. Miejsce pracy najbardziej sprzyjające młodym pracownikom wg typów szkół ponadgimnazjalnych

	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Firma prywatna	171	155	146	472	51,0	45,6	44,1	46,9
Firma państwowa	34	54	58	146	10,1	15,9	17,5	14,5
Instytucja państwowa	20	20	15	55	6,0	5,9	4,5	5,5

Instytucja publiczna	11	6	9	26	3,3	1,8	2,7	2,6
Własna działalność gospodarcza	50	57	49	156	14,9	16,8	14,8	15,5
Inne miejsce zatrudnienia		1	2	3	0,0	0,3	0,6	0,3
Nie wiem	49	47	52	148	14,6	13,8	15,7	14,7
puste	0	0	0	0				
razem	335	340	331	1006	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

Wykres 69. Miejsce pracy najbardziej sprzyjające młodym pracownikom wg typów szkół ponadgimnazjalnych

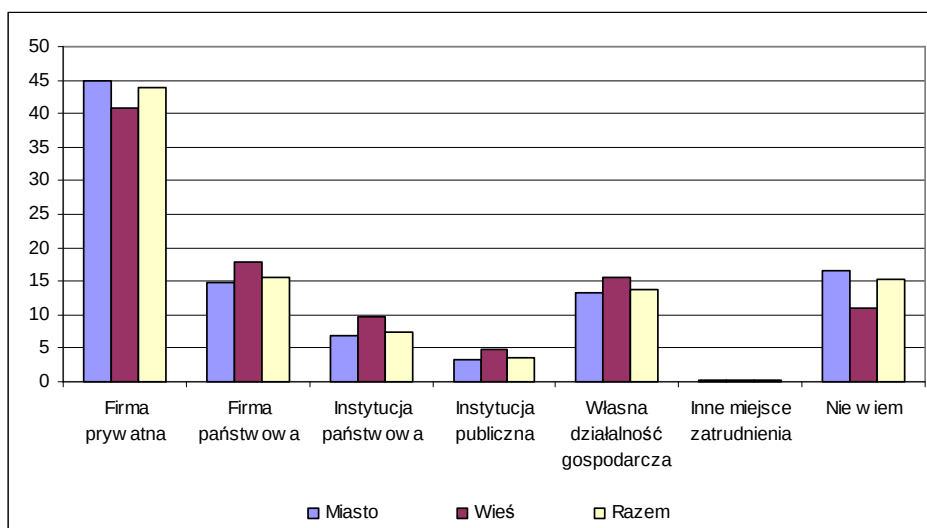
Nieco bardziej wyraźne różnice zaznaczają się w tej kwestii między osobami pochodzącymi z miasta i ze wsi. W tym przypadku mieszkańcy wsi są bardziej skłonni do podjęcia się pracy w firmach lub instytucjach państwowych lub innych instytucjach publicznych, z kolei osoby z miast w firmach prywatnych. Co więcej mieszkańcy wsi rzadziej nie mają zdania w tej kwestii. Prawie 17% uczniów i studentów z miasta nie potrafi wskazać takiego miejsca. Ciekawym jest także to, że mieszkańcy terenów wiejskich uważają częściej, że najlepszym miejscem pracy dla młodego człowieka jest własna firma.

Tabela 89. Miejsce pracy najbardziej sprzyjające młodym pracownikom wg pochodzenia respondentów

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Firma prywatna	747	222	969	44,97	40,73	43,93
Firma państwowa	247	97	344	14,87	17,8	15,59

Instytucja państwowa	113	53	166	6,803	9,725	7,525
Instytucja publiczna	53	26	79	3,191	4,771	3,581
Własna działalność gospodarcza	221	85	306	13,31	15,6	13,87
Inne miejsce zatrudnienia	5	2	7	0,301	0,367	0,317
Nie wiem	275	60	335	16,56	11,01	15,19
puste	0	0	0			
razem	1661	545	2206	100	100	100
Liczebość próby	1661	545	2206			

Wykres 70. Miejsce pracy najbardziej sprzyjające młodym pracownikom wg pochodzenia respondentów

Mniej zdecydowani są natomiast respondenci w przypadku preferencji, co do wielkości firmy, w której chcieliby podjąć pracę. Dla 1/3 respondentów nie ma to żadnego znaczenia. Kolejna 1/3 chciałaby pracować w firmie średniej. Może to oznaczać, że także wielkość firmy nie jest zbyt istotna dla tych osób, a odpowiedź – „firma średnia” wydała się respondentom najbardziej uniwersalna. Najmniejsze zainteresowanie wzbudzają wśród respondentów firmy małe – średnio 12% respondentów chciałoby w nich pracować. Może się wiązać to z obawą o brak stabilizacji zawodowej i brakiem perspektyw rozwoju takiej firmy. Najmniej chętni do pracy w tych firmach są absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, a najbardziej gimnazjaliści.

8. Jakie są oczekiwania młodzieży wobec przyszłego miejsca pracy i pracodawcy?

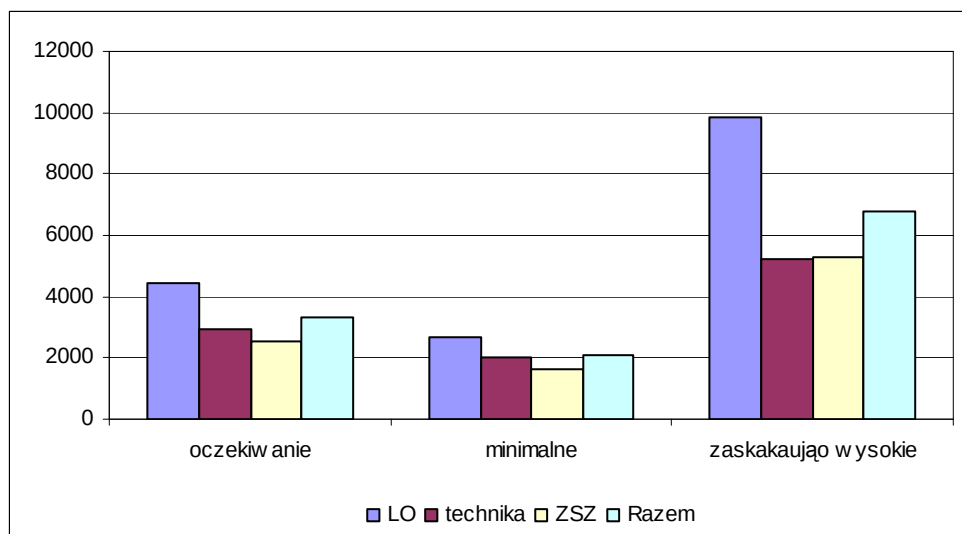
Młodzi ludzie podejmujący pierwszą pracę po studiach lub szkole oczekują przede wszystkim dobrych, wysokich zarobków. Ten aspekt jest priorytetem dla 90% uczniów szkół ponadgimnazjalnych, 85% studentów i 78% gimnazjalistów. Pojęcie satysfakcjonujących zarobków różni się bardzo w zależności od posiadanego wykształcenia, typu szkoły oraz pochodzenia respondentów. Zasadniczo wartość średnich oczekiwanych zarobków (ale także płacy minimalnej oraz zaskakująco wysokiej) wzrasta wraz z wiekiem i typem szkoły i wynosi dla gimnazjalistów 3115 zł, dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych 3314zł i dla studentów 3830 zł netto. Wartości te przekraczają, zatem w każdym przypadku wartość średniej pensji brutto w Polsce w minionych miesiącach. Minimalne wynagrodzenie, za jakie zgodziliby się pracować badani uczniowie i studenci wynosi natomiast odpowiednio 1881zł, 2113zł i 2304zł netto. Zaskakująco wysokim wynagrodzeniem dla respondentów byłoby otrzymanie kwoty ponad 6-7 tys. złotych na rękę.

Średnie wartości nie uwzględniają jednak zróżnicowań wewnątrz badanej grupy uczniów i studentów. Jeżeli przyjrzymy się oczekiwaniom uczniów różnych typów szkół ponadgimnazjalnych okaże się, że zdecydowanie wygórowane oczekiwania charakteryzują licealistów. Średnio chcieliby oni otrzymać około 1500zł więcej niż uczniowie techników lub szkół profilowanych i aż o 2000zł więcej niż uczniowie ZSZ. Za zaskakująco wysokie uczniowie liceów uznaliby zarobki o ponad 4500tys wyższe niż uczniowie szkół zawodowych.

Tabela 90. Oczekiwania odnośnie zarobków netto uczniów wg typów szkół ponadgimnazjalnych

Zarobki	Typ szkoły			
	LO	Technika	ZSZ	Razem
Oczekiwane	4461	2931	2538	3314
Minimalne	2677	2008	1646	2113
Zaskakująco wysokie	9818	5247	5292	6784

Wykres 71. Oczekiwania odnośnie zarobków netto uczniów wg typów szkół ponadgimnazjalnych

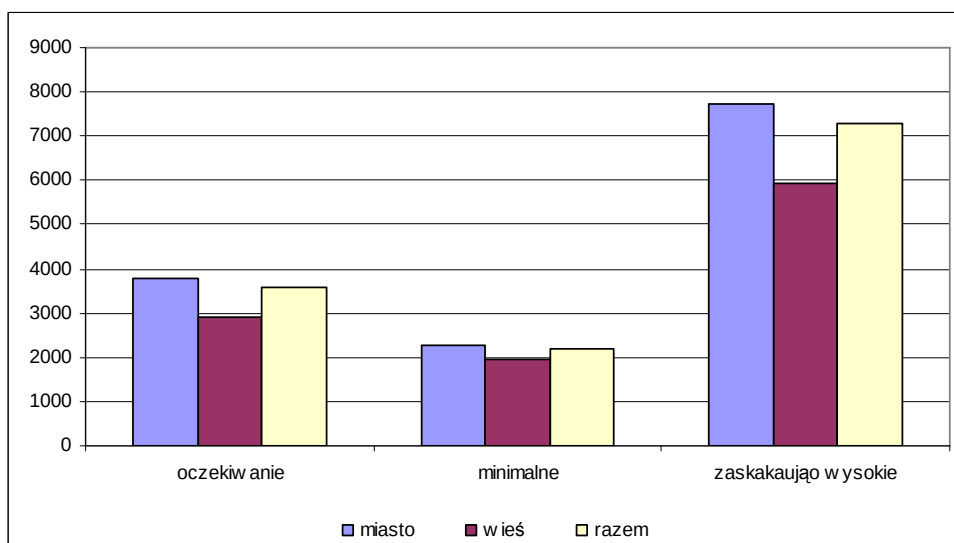

Wyższe oczekiwania mają także mieszkańcy miast. Tutaj różnica w przypadku zarobków uznanych za satysfakcjonujące sięga około 900zł. Różnice te nieco maleją w przypadku minimalnych płac, za jakie zgodziliby pracować się respondenci – 300 zł. Natomiast w przypadku zaskakująco wysokich zarobków różnica ta znowu wzrasta do około 1700zł na rękę.

Tabela 91. Oczekiwania odnośnie zarobków netto wg pochodzenia respondentów

Zarobki	Obszar		
	Miasto	Wieś	Razem
Oczekiwane	3785	2896	3568
Minimalne	2281	1939	2197
Zaskakująco wysokie	7734	5936	7294

Wykres 72. Oczekiwania odnośnie zarobków netto wg pochodzenia respondentów

Poza wysokimi zarobkami około połowa respondentów oczekuje dobrych warunków pracy (lokalowych, sprzętowych, zapewnienia wystarczającej liczby pracowników w danym dziale itp.). Jest to wyraźnie najważniejsze dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Istotnym spostrzeżeniem jest to, że studenci w znacznie większym stopniu niż pozostałe grupy chcą stabilności zatrudnienia. Wynika to zapewne z wieku badanych i ich chęci ustabilizowania nie tylko życia zawodowego, ale także rodzinnego. Nie chcą zatem pozwolić sobie na częste zmiany pracy. Wolą stabilność nawet kosztem perspektyw rozwoju i awansu oraz możliwości doszkalania i podnoszenia swoich kwalifikacji. W przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych relacja jest odwrotna – wolą oni pracę, która zapewni im możliwość doszkalania, podnoszenia umiejętności i w perspektywie rozwoju zawodowego niż stabilność miejsca pracy. (Szczegółowy rozkład odpowiedzi dotyczących czynników charakteryzujących dobrą pracę wg typu szkół, ponadgimnazjalnych oraz pochodzenia respondentów znajduje się w aneksie)

9. Jak oceniani są pracodawcy i możliwości rozwoju zawodowego (w tej grupie młodzieży, która podjęła już pracę)?

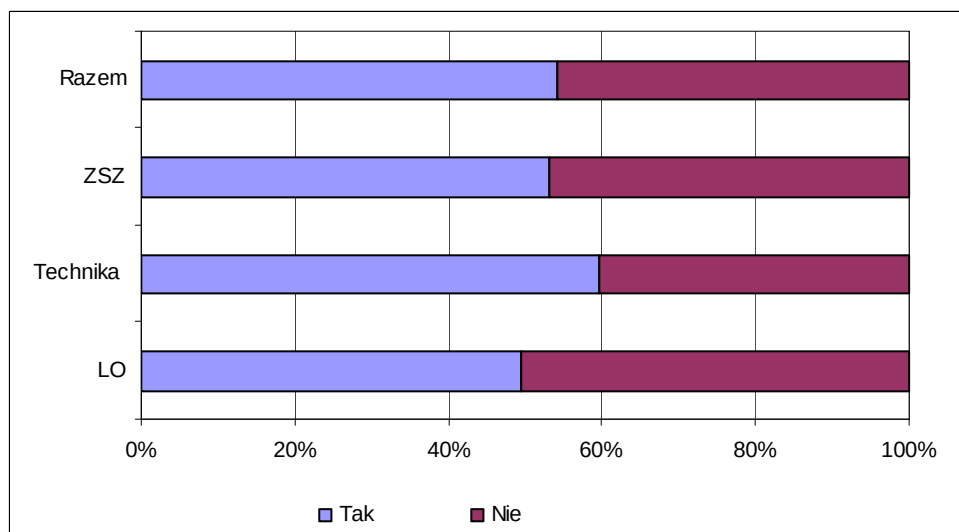
Około 60% badanych osób ma za sobą doświadczenia w pracy. Odsetek ten wzrasta, zgodnie z oczekiwaniami, wraz z wiekiem i poziomem edukacji i wynosi poczynając od gimnazjum – 30%, 55% i 67%. Doświadczenie zawodowe nie jest zależne od pochodzenia uczniów. Mniej więcej taki sam udział (59%) osób pochodzących ze wsi i z miasta pracowało już kiedyś zawodowo (tabele w aneksie).

Różnice widoczne są natomiast między uczniami różnych typów szkół ponadgimnazjalnych. Blisko 60% osób z techników i liceów profilowanych może poszczycić się doświadczeniem zawodowym, podczas gdy wśród licealistów odsetek ten wynosi 50%.

Tabela 92. Udział osób mających doświadczenie zawodowe wg typów szkół ponadgimnazjalnych

	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Tak	165	202	176	543	49,5	59,8	53,2	54,2
Nie	168	136	155	459	50,5	40,2	46,8	45,8
puste	2	2	0	4				
razem	333	338	331	1002	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

Wykres 73. Udział osób mających doświadczenie zawodowe wg typów szkół ponadgimnazjalnych

Struktura typu pracy wykonywanej przez poszczególne 3 grupy główne respondentów niniejszego badania różni się znacznie między sobą. Gimnazjaliści stosunkowo często pracują na stałe oraz dorywczo ale w czasie roku szkolnego. Tylko około połowa z pracujących wykonuje dorywcze zajęcia w czasie wolnym od zajęć. W przypadku uczniów szkół wyższego szczebla zdecydowanie dominuje praca dorywcza w trakcie wakacji lub ferii (ok. 67% respondentów). Prace stałą ma około 15% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wśród studentów także dominuje praca dorywcza, ale zarówno w czasie wakacji jak i roku akademickiego (w sumie ponad 60%). Najwięcej osób pracuje w tej grupie także w pełnym wymiarze godzin na stałe (22%).

Praca gimnazjalistów to zapewne najprostsze zajęcia, które nie wymagają żadnych specjalnych umiejętności i kwalifikacji. Wskazuje na to opinia samych uczniów gimnazjum, którzy często twierdzą, że dotychczasowe doświadczenie zawodowe nie pomoże im w znalezieniu lepszej pracy w przyszłości. Nieco inaczej wygląda ta sprawa w przypadku pozostałych respondentów, którzy w ponad 50% przypadków sądzą, że będzie to pomocne w poszukiwaniu pracy. Analogicznie do powyższych odpowiedzi respondenci nie spodziewają się, aby doświadczenie w dotychczasowej pracy przyczyniło się do szybszego awansu w nowej pracy, czy też do uzyskania wyższych zarobków. Tych, którzy wiążą swoje dotychczasowe doświadczenie z perspektywami awansu jest w grupie studentów i uczniów szkół wyższych po około 30%. Nieco więcej z nich, szczególnie w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych, sądzi, że wpłynie to pozytywnie na wysokość ich zarobków.

Dotychczasowa praca, nawet jeżeli zaliczała się do tych najprostszych, pozytywnie wpływa na satysfakcję wykonującego pracę i poczucie własnej wartości. Szczególnie zauważalne jest to

wśród najmłodszych badanych osób. Aż 57% gimnazjalistów dostrzega tego typu korzyści ze swojej pracy. Odsetek ten maleje co prawda wraz z wiekiem badanych i poziomem edukacji, co może wiązać się z wyższymi aspiracjami i oczekiwaniami co do atrakcyjnej i interesującej pracy. Tym niemniej poczucie satysfakcji, po aspekcie związanym z ułatwieniem znalezienia lepszej pracy, jest najważniejszym pozytywnym efektem zebranego dotychczas zebranego doświadczenia zawodowego młodych ludzi.

10. Czy młodzi ludzie, którzy posiadają plany zawodowe znają potencjalnych pracodawców, u których można lub chcieliby znaleźć pracę?

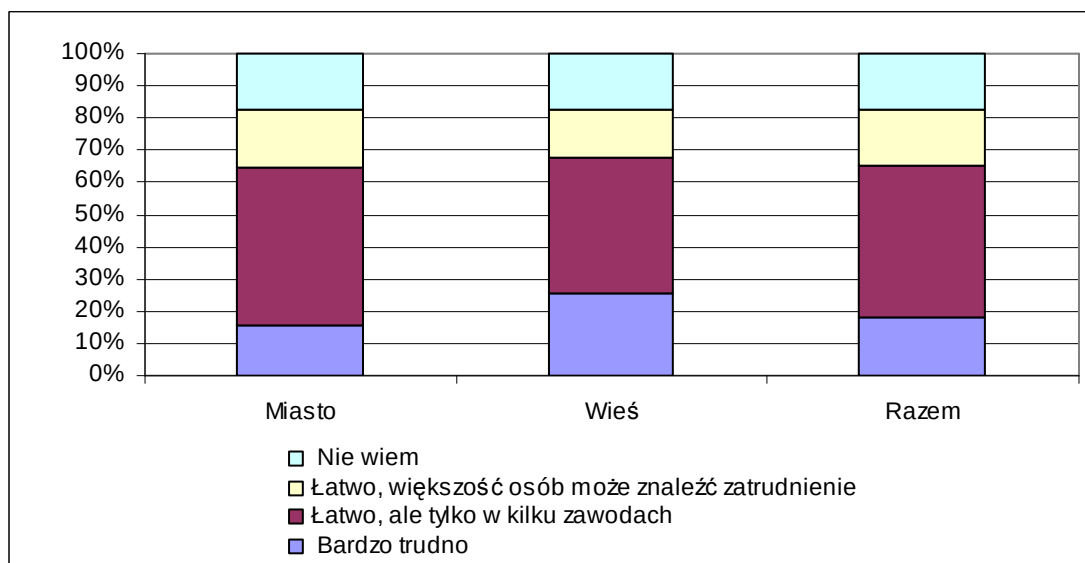
Znajomość pracodawców, u których można podjąć pracę zawodowa zgodną z własnymi kwalifikacjami i zainteresowaniami wiąże się z ogólną wiedzą na temat tego, co dzieje się w miejscu zamieszkania, w tym z wiedzą na temat sytuacji na rynku pracy. Jak wykazano wcześniej znajomość ta i zrozumienie procesów zachodzących na rynku pracy rośnie wraz z wiekiem i poziomem kształcenia. Należy to wziąć pod uwagę odczytując odpowiedzi młodych ludzi – szczególnie gimnazjalistów.

Zdecydowana większość badanych ogółem uważa, że w miejscu ich zamieszkania o pracę jest łatwo lub wręcz bardzo łatwo (17%). Na to, że o pracę jest bardzo trudno wskazuje jedynie 18% badanych, w tym największy udział mają uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Zdecydowanie większy odsetek osób mieszkających na terenach wiejskich jest tego zdania (1/4 badanych), przy 15% osób z terenów miejskich.

Tabela 93. Możliwość znalezienia pracy w miejscu zamieszkania wg pochodzenia respondentów

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Bardzo trudno	259	139	398	15,6	25,6	18,0
Łatwo, ale tylko w kilku zawodach	813	227	1040	49,1	41,8	47,1
Łatwo, większość osób może znaleźć zatrudnienie	298	82	380	18,0	15,1	17,2
Nie wiem	287	95	382	17,3	17,5	17,3
Puste	4	2	6			
Razem	1657	543	2206	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	1661	545	2206			

Wykres 74. Możliwość znalezienia pracy w miejscu zamieszkania wg pochodzenia respondentów

Wyniki odnośnie łatwości znalezienia pracy w miejscu zamieszkania idą w parze z przeświadczeniem o funkcjonowaniu pracodawców, u których respondenci będą mogli szukać pracy. Ponad 60% badanych uważa, bowiem, że tacy pracodawcy są lub raczej są, tam gdzie mieszkają. Największymi optymistami w tym zakresie są uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, dalej gimnazjów i na końcu studenci. Jest to uzasadnione, gdyż miejsca pracy wymagające jakiś specjalistycznych kwalifikacji i wyższego wykształcenia w największym stopniu są zlokalizowane w największych ośrodkach miejskich. Tylko około 10% badanych nie wie, czy tacy pracodawcy znajdują się miejscu ich zamieszkania.

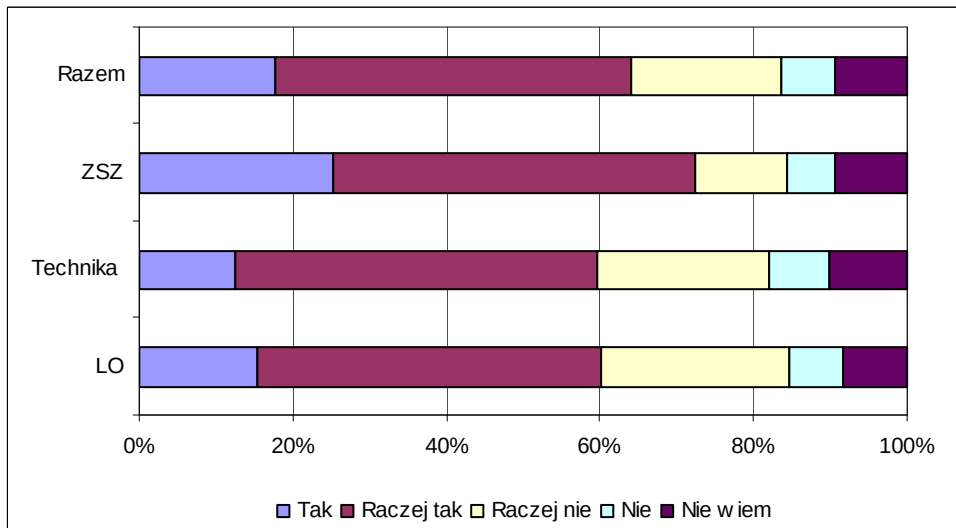
Pewne różnice obserwowalne są między uczniami różnych typów szkół ponadgimnazjalnych. Zdecydowanie najwięcej osób przeświadczonych o możliwości zatrudnienia w miejscu zamieszkania jest wśród uczniów szkół zawodowych – prawie $\frac{3}{4}$, w tym $\frac{1}{4}$ przekonana jest o tym zdecydowanie. W pozostałych typach szkół poziom jest podobny – po około 60% badanych uważa, że są odpowiedni pracodawcy, w tym 12-15% jest o tym zdecydowanie przekonanych.

Tabela 94. Znajomość pracodawców, u których można znaleźć pracę zgodną z kwalifikacjami wg typów szkół ponadgimnazjalnych

	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Tak	51	42	84	177	15,3	12,4	25,4	17,6
Raczej tak	150	160	156	466	44,9	47,2	47,1	46,4
Raczej nie	82	76	39	197	24,6	22,4	11,8	19,6
Nie	23	27	21	71	6,9	8,0	6,3	7,1
Nie wiem	28	34	31	93	8,4	10,0	9,4	9,3

puste	1	1	0	2				
razem	334	339	331	1004	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

Wykres 75. Znajomość pracodawców, u których można znaleźć pracę zgodną z kwalifikacjami wg typów szkół ponadgimnazjalnych

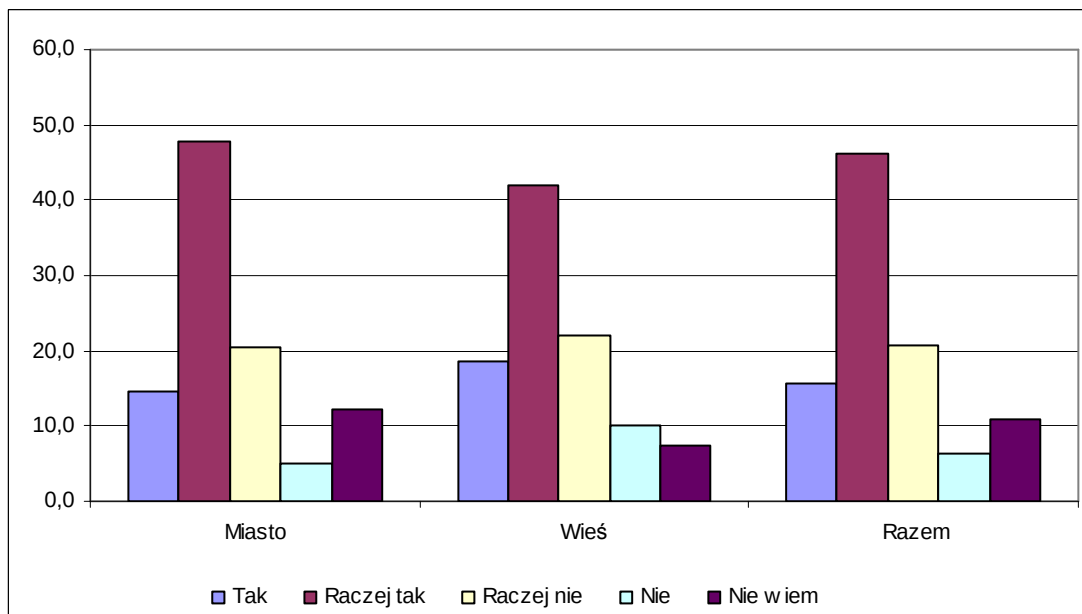

Wyniki tego pytania nie ujawniają jakiegokolwiek zdecydowanego różnic między osobami z terenów wiejskich i miejskich odnośnie poglądów na temat potencjalnych pracodawców miejscu zamieszkania. Mniej więcej taki sam jest udział tych, którzy sądzą, że znajdą na swoim terenie pracodawców (po ok. 60%). Na wsi odsetek osób pewnych tego jest jednak nieco wyższy. Dwukrotnie jest też wyższy odsetek tych, którzy są pewni, że takich pracodawców nie ma na terenach wiejskich (10% na wsi, 5% w miastach).

Tabela 95. Znajomość pracodawców, u których można znaleźć pracę zgodną z kwalifikacjami wg pochodzenia respondentów

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Tak	244	102	346	14,7	18,7	15,7
Raczej tak	791	228	1019	47,7	41,8	46,2
Raczej nie	338	120	458	20,4	22,0	20,8
Nie	85	55	140	5,1	10,1	6,4
Nie wiem	201	40	241	12,1	7,3	10,9
puste	2	0	2			
razem	1659	545	2204	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	1661	545	2206			

Tabela 96. Znajomość pracodawców, u których można znaleźć pracę zgodną z kwalifikacjami wg pochodzenia respondentów

Blisko 50% ogółu badanych deklaruje, że chciałaby pracować w konkretnych, „upatrzonych” firmach. Najwięcej takich osób to uczniowie szkół ponadgimnazjalnych.

11. Jakie kwalifikacje zawodowe posiadają młodzi ludzie wchodzący na rynek pracy?

Większość badanych uważa, że obecne szkoły dobrze przygotowują ich do podjęcia pracy zawodowej. Odsetek ten wzrasta wraz z typem szkoły i poziomem kształcenia. Wśród studentów przekonanie o bardzo dobrym przygotowaniu ogólnym posiada 11,5% badanych, a raczej o dobrym 56%. Analogiczne udziały są tylko nieco niższe w przypadku szkół ponadgimnazjalnych (odpowiednio 10% i 49,5%). Gorzej oceniane jest praktyczne przygotowanie do wykonywania zawodu. W tym aspekcie badani dostrzegają swojej braki ogółem w 37% przypadków. Odsetek ten maleje wraz z poziomem kształcenia i kształtuje się w następujący sposób –gimnazja 48%, szkoły ponadgimnazjalne 40% i szkoły wyższe 33%. (łącznie odpowiedzi, że szkoła „raczej nie” i „zdecydowanie nie” przygotowała do praktycznego wykonywania zawodu).

Ogólnie uczniowie i studenci sami oceniają swoje umiejętności zawodowe umożliwiające im podjęcie pracy, jako przeciętne. Tak uważa aż połowa uczniów szkół ponadgimnazjalnych i 43% szkół wyższych. Ci ostatni częściej oceniają swoje umiejętności jako wysokie - 45% lub wręcz bardzo wysokie – kolejne 4%. Najbardziej krytyczne opinie na temat własnych umiejętności

zawodowych mają oczywiście gimnazjaliści, ale jest to uzasadnione początkiem ich drogi w kierunku podjęcia pracy zawodowej. Oni potrzebują jeszcze czasu na to, aby zdobyć wiedzę i praktykę potrzebną w miejscu pracy.

12. W jakim stopniu młodzi ludzie znają języki obce i na ile jest to ważne w procesie poszukiwania zatrudnienia i na miejscu pracy?

Najbardziej popularnym i najczęściej znanym językiem obcym wśród młodzieży zachodniopomorskiej jest język angielski, dalej niemiecki. W sumie ponad 90% badanych twierdzi, że byłaby w stanie porozumieć się w pracy w tym języku. Znajomość ta w 1/3 przypadków jest znajomością podstaw, w dalszej 1/3 na poziomie średnim. Tylko 28% badanych zna angielski w stopniu zaawansowanym, a więc tak, aby bez problemu porozumieć się w każdej sprawie, w tym zawodowej z obcokrajowcem. Zakres znajomości języka wyraźnie rośnie wraz z wiekiem respondentów i tak wśród studentów w stopniu zaawansowanym znajomością angielskiego poszczycić się może około 40% osób, a dalsze 35% w stopniu średnim. Dobrym prognostyki na przyszłość jest to, że wśród gimnazjalistów znajomość angielskiego jest na wyższym poziomie i bardziej powszechna, niż w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Być może kolejne pokolenia uczniów będą w stanie porozumiewać się w tym języku w stopniu zaawansowanym w coraz młodszych wiekach.

Podobne zależności występują w przypadku znajomości języka niemieckiego. Tutaj także najwięcej osób posługujących się niemieckim, w tym w stopniu zaawansowanym, jest wśród studentów. Podobnie w przypadku gimnazjalistów i uczniów szkół średnich, w tej pierwszej grupie jest większy udział osób posługujących się niemieckim łącznie na poziomie średnim i zaawansowanym. Ogólnie niemiecki zna 70% młodych ludzi województwa zachodniopomorskiego, ale tylko niecałe 10% w stopniu zaawansowanym. O ile w przypadku angielskiego największy udział był tych, którzy znali język w stopniu średnim, to niemieckim najwięcej osób jest w stanie posługiwać się tylko w stopniu podstawowym.

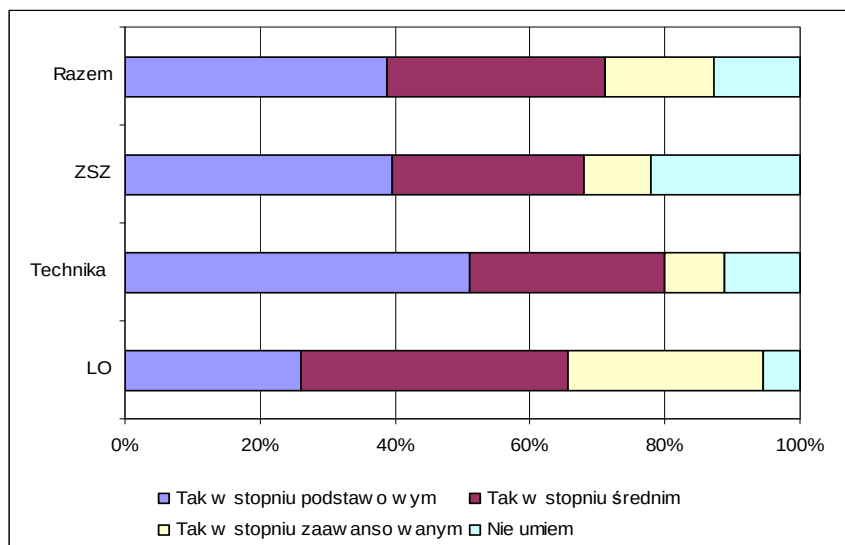
Znajomość angielskiego i niemieckiego, a więc dwu najbardziej popularnych języków obcych w Polsce i województwie zachodniopomorskim jest bardzo zróżnicowana w poszczególnych typach szkół ponadgimnazjalnych. Zdecydowanie najlepsza sytuacja w tym zakresie obserwowano jest w liceach ogólnokształcących, najgorsza zaś w ZSZ. W szkołach zawodowych aż 22% uczniów nie zna w ogóle angielskiego. W szkołach technicznych, mimo iż odsetek ni znających jest niższy, to zdecydowana większość posługuje się angielskim tylko w stopniu podstawowym. Podobnie wygląda sytuacja z językiem niemieckim.

Tabela 97. Znajomość języka angielskiego i niemieckiego wg typów szkół ponadgimnazjalnych

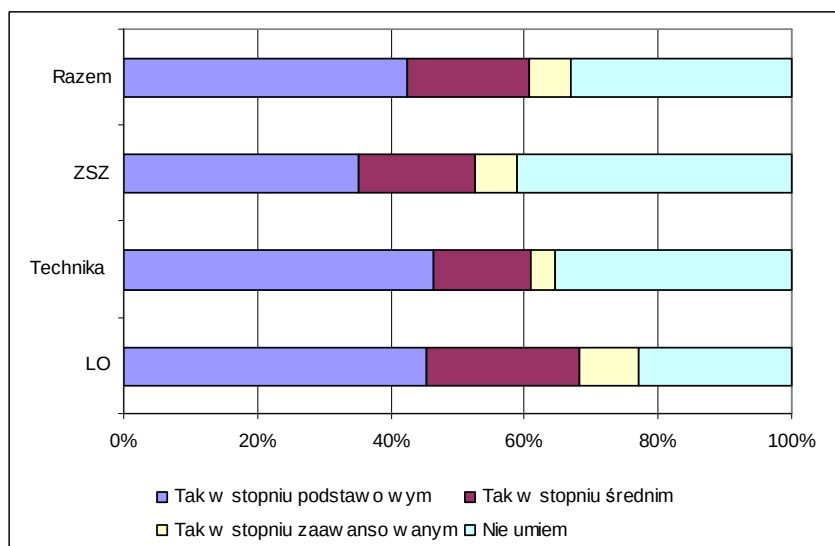
Język angielski	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Tak w stopniu podstawowym	87	172	128	387	26,0	51,0	39,5	38,9
Tak w stopniu średnim	132	97	92	321	39,5	28,8	28,4	32,3
Tak w stopniu zaawansowanym	97	30	32	159	29,0	8,9	9,9	16,0
Nie umiem	18	38	72	128	5,4	11,3	22,2	12,9
puste	1	3	7	11				
razem	334	337	324	995	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				
Język niemiecki	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Tak w stopniu podstawowym	150	153	113	416	44,9	45,4	34,9	41,8
Tak w stopniu średnim	76	48	56	180	22,8	14,2	17,3	18,1
Tak w stopniu zaawansowanym	29	12	20	61	8,7	3,6	6,2	6,1
Nie umiem	76	117	132	325	22,8	34,7	40,7	32,7
puste	1	3	7	11				
razem	334	337	324	995	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

Wykres 76. Znajomość języka angielskiego i niemieckiego wg typów szkół ponadgimnazjalnych

a) język angielski

b) język niemiecki

Głównym miejscem, gdzie młodzież uczy się języków obcych jest szkoła. Tylko około 40% badanych korzysta z dodatkowych zajęć pozaszkolnych w tym zakresie. Na dodatkowe zajęcia językowe, poza szkołą lub uczelnią nie uczęszcza w sumie aż 65% uczniów szkół ponadgimnazjalnych, 56% gimnazjalistów i 52% studentów. Aby opanować język obcy muszą wystarczyć im jedynie lekcje w szkołach. Większość uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy nie uczą się języków poza szkołą, to uczniowie szkół zawodowych. W tych szkołach lekcje językowe są często na niższym poziomie i rzadziej niż w pozostałych typach szkół ponadgimnazjalnych, co jeszcze bardziej pogłębia różnice między uczniami zawodówek i pozostałych typów szkół w zakresie kompetencji językowych.

Wśród pozostałych języków obcych najbardziej popularnym jest rosyjski, który zna około 16% badanych, z czego zdecydowana większość w stopniu podstawowym. Osoby te to na ogół studenci, którzy zapewne uczyli się jeszcze rosyjskiego w szkole podstawowej. Poza rosyjskim około 12% badanych zna francuski a 8% hiszpański. Analogicznie do rosyjskiego jest to przede wszystkim znajomość podstaw danego języka. Warte zauważenia jest to, że osobami, które posługują się biegle którymś z trzech wymienionych w tym akapicie języków, są głównie uczniowie szkół średnich. Tak więc można przypuszczać, że młodzież w wieku gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym zaczyna interesować się innymi językami niż angielski i niemiecki i chce się ich dodatkowo uczyć.

13. W jakim stopniu młodzi ludzie korzystają z nowoczesnych środków multimedialnych i na ile jest to ważne w procesie poszukiwania zatrudnienia i na miejscu pracy?

Komputer jest obecnie powszechnym narzędziem wykorzystywanym przez uczniów i studentów na co dzień. Tylko około 4% badanych korzysta z niego rzadziej niż kilka razy w tygodniu lub wcale. Należy, zatem przypuszczać, że większość badanych ma dostęp do komputera w domu lub ewentualnie swobodny dostęp w pracy albo szkole. Codzienne wykorzystanie komputera deklaruje aż 90% studentów i po około 80% uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Dodatkowo bardzo powszechny stał się dostęp do Internetu. Tylko 17% respondentów w ogóle nie korzysta z Internetu kablowego, a 38% z Internetu bezprzewodowego. Można przypuszczać, że w grupie tych, którzy nie korzystają z bardziej tradycyjnej formy – Internetu kablowego są ci, którzy mają dostęp bezprzewodowy. Z tego powodu udział osób bez dostępu do sieci jest na pewno mniejszy niż 17%. Większość badanych ma możliwość dostępu do Internetu co dzień lub kilka razy w tygodniu. Analogicznie jak w przypadku komputerów oznacza to albo posiadanie na własność łącza internetowego w domu, albo swobodny dostęp w pracy lub szkole. Warto podkreślić, że Internet bezprzewodowy znacznie częściej wykorzystywany jest przez studentów, niż inne badane grupy uczniów. Z kolei Internet przewodowy w największym udziale używany jest przez gimnazjalistów.

Dostęp do komputera i internetu nie gwarantuje jeszcze posiadania umiejętności praktycznego wykorzystania go do zajęć szkolnych i zadań w pracy. O tym między innymi przesądzają umiejętności wykorzystania możliwości podstawowych typów programów komputerowych takich jak: edytor tekstu, program statystyczny, arkusz kalkulacyjny, edytor prezentacji multimedialnych. W przypadku edytora tekstu i programu statystycznego typów w największym stopniu deklarującymi znajomość programu, w tym znajomość zaawansowaną byli studenci. W przypadku arkuszy kalkulacyjnych byli to uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, a edytorów prezentacji multimedialnych gimnazjaliści.

Ogólnie należy stwierdzić, że najpopularniejszym typem programów jest edytor tekstu, którym w jakimś stopniu posługuje się blisko 100% respondentów, z czego tylko 20% w stopniu podstawowym. Im wyższy poziom nauczania, tym zaawansowanie znajomości edytora tekstu rośnie. Programem statystycznym nie umie posługiwać się zaledwie 5,5% badanych, a 30% robi to tylko w stopniu podstawowym. Według deklaracji ¼ studentów posługuje się programami tego typu w stopniu zaawansowanym. Trochę na wyrost wydają się deklaracje gimnazjalistów, co do stopnia znajomości funkcji programów statystycznych, gdyż nie znając statystyki i wielu funkcji matematycznych, trudno mówić o pełnym wykorzystaniu programu. Interesujące są wyniki dotyczące

umiejętności korzystania z programów bazodanowych typu Access. W tym przypadku ogólnie umiejętność posługiwania się tego typu programem zadeklarowało 80% badanych, w stopniu podstawowym 35%. Największy udział znających oraz posługujących się w stopniu zaawansowanym tym programem odnotowano jednak wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Arkusze kalkulacyjne okazały się także najmniej popularnymi programami komputerowymi objętymi niniejszym badaniem. Bardzo wysoki odsetek osób – porównywalny do osób korzystających z edytora tekstu, posługuje się edytorami prezentacji multimedialnych. W sumie znajomość tego typu programów posiada 94% badanych, z czego w największy odsetek posługujących się w stopniu zaawansowanym występuje wśród gimnazjalistów. Tylko niecałe 3% z nich nie umie edytować prezentacji multimedialnych, a blisko 40% robi to w stopniu zaawansowanym. Oznacza to zapewne częstsze korzystanie z prezentacji podczas zajęć lekcyjnych i konieczność przygotowania własnych prezentacji (np. zamiast referatów pisemnych).

Jeżeli przyjrzymy się różnicom w stopniu wykorzystania poszczególnych typów programów komputerowych przez uczniów różnych typów szkół ponadgimnazjalnych, to okaże się, że zdecydowanie największe umiejętności w tym zakresie posiadają licealiści. Prawie wszyscy licealiści umieją korzystać z edytora tekstu, programu statystycznego, edytora prezentacji multimedialnych, a ponad 83% z arkusza kalkulacyjnego. Dla porównania wśród uczniów szkół zasadniczych zawodowych odsetki te kształtują się w następujący sposób – kolejno 93%, 88%, 83% i 78%. Znajomość programów wśród uczniów szkół technicznych i liceów profilowanych jest na podobną skalę, co w przypadku licealistów. Tu jednak znajomość jest na niższym poziomie. (tabele w aneksie)

14. Co przesądza o uzyskaniu zatrudnienia przez młodzież?

O możliwości uzyskania zatrudnienia przez młodych pracowników decyduje przed wszystkim wykształcenie. Tak sądzi ponad 90% badanych. Zdecydowaną zależność zauważa w tym przypadku 47% respondentów, a pozostałe 43,5% przyznaje, że wykształcenie raczej ma wpływ na możliwość zatrudnienia na satysfakcjonującym stanowisku. Związek między wykształceniem a zatrudnieniem na satysfakcjonującej pozycji dostrzegają w największym stopniu studenci. Im wyższy poziom edukacji, tym związek dostrzega więcej badanych uczniów i studentów.

Jako na drugi w kolejności czynnik przesadzający o możliwości dostania satysfakcjonującej pracy wskazano na zdolności i talent. W tym przypadku udział w poszczególnych grupach są na

zbliżonym poziomie, chociaż należy podkreślić, że najbardziej sceptycznymi w tym przypadku są studenci.

Kolejny aspekt – doświadczenie zawodowe doceniany jest w największym stopniu przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych a w najmniejszym przez najmłodszych badanych. Wysoki udział odpowiedzi wiążących doświadczenie z możliwością uzyskania zatrudnienia w zawodzie wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych ma na pewno związek z typem pracy poszukiwanej przez absolwentów szkół zawodowych i technicznych. W ich przypadku doświadczenie zawodowe w sposób szczególny przesądza o fachowości i jakości wykonywania zawodu. Bez praktyki niemożliwe jest osiągnięcie sukcesu w zawodzie i samodzielna praca.

Posiadanie znajomości to czynnik wymieniany na czwartym miejscu, jeśli chodzi o możliwość uzyskania zatrudnienia zgodnego z kompetencjami i preferencjami absolwenta. Ponad 60% studentów uważa że posiadanie odpowiednich znajomości może przesądzić o zdobyciu pracy, a tylko 15% neguje ten fakt. Grupa, która w największym stopniu neguje związek między posiadanymi znajomościami a możliwością zatrudnienia w firmie na pozycji, która satysfakcjonowałaby respondenta to gimnazjaliści

50% badanych dostrzega, także to, że o uzyskaniu wymarzonej pracy często decyduje przypadek. Tak uważa prawie 1/4 studentów. Studenci w największym stopniu postrzegają prawdopodobieństwo znalezienia pracy, która by ich satysfakcjonowała przez pryzmat przypadku i łut szczęścia. Być może przeświadczenie o ważnej roli szczęścia przy znalezieniu miejsca pracy wynika stąd, że dosyć duża grupa studentów jest pesymistycznie oceniającą pozycję absolwentów na zachodniopomorskim i lokalnym rynku pracy. 18% ocenia swoją pozycję na wojewódzkim rynku pracy jako złą lub bardzo złą, a 22% jako złą lub bardzo złą na lokalnych rynkach pracy.

15. Jakie są najskuteczniejsze sposoby/metody uzyskania pracy?

Badani przyszli absolwenci uznają że najskuteczniejszymi metodami poszukiwania pracy jest przeglądanie ogłoszeń w Internecie na tzw. portalach pracowych, gdzie można mieć wgląd w całą listę aktualnych ogłoszeń z danego terenu i możliwość sortowania ogłoszeń wg wybranych kryteriów. W ten sposób poszukiwało lub zamierza poszukiwać pracy około 40% badanych. Dodatkowo studenci uznają, że warto poświęcić czas na poszukiwania ogłoszeń przez Internet, ale na stronach konkretnych pracodawców, odpowiadających wykształceniu i kwalifikacjom posiadanym przez absolwenta. Studenci korzystają z tej formy częściej niż uczniowie, ponieważ liczba potencjalnych pracodawców jest w ich przypadku na ogół węższa i sprecyzowana. Studenci

kończący studia chcą na ogół pracować w swoim zawodzie i wykorzystywać wiedzę zdobytą podczas studiów. Przeglądanie ogłoszeń konkretnych pracodawców znajduje się ogółem na 4 miejscu skutecznych metod poszukiwania pracy, a wśród studentów na miejscu 3, po portalach dotyczących pracy i kontakcie z pracodawcami.

Starsi respondenci – uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz studenci cenią sobie także bezpośredni kontakt z pracodawcą. Mają oni większe niż gimnazjaliści możliwości uczestnictwa w tragach pracy, stażach pracowniczych, praktykach zawodowych. i dzięki temu mogą nawiązać kontakty z potencjalnymi pracodawcami i udowodnić im swoje kompetencje i przydatność dla firmy.

Duża grupa osób, w tym największy udział gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych uważają, że najskuteczniejsza metoda jest wykorzystanie kontaktów i znajomości. W ten sposób poszukuje lub poszukiwało pracy 14% respondentów. Wydaje się, że przy pracach mniej złożonych, w których nie jest konieczna wysoko wykwalifikowana wiedza i umiejętności łatwiej o zdobycie pracy z polecenia lub rekomendacji, szczególnie osobie bez doświadczenia. W przypadku stanowisk wyższych pracodawcy nie chcą ryzykować przyjęcia kogoś niesprawdzonego lub kogoś, do kogo nie mają pełnego przekonania. Z tego powodu absolwenci studiów wyższych muszą liczyć na swoją wiedzę, talent i, jak sami przyznali, łut szczęścia w większym stopniu niż inni absolwenci.

Za skuteczne metody zdobycia pracy uznano także pomoc instytucji rynku pracy, urzędów pracy. Ten sposób jest jednak brany pod uwagę przede wszystkim przez osoby z niższymi kwalifikacjami, absolwentów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Ciekawe jest również to, że aż 12% gimnazjalistów opublikowało lub zamierza opublikować własne ogłoszenie o poszukiwaniu pracy w gazecie lub w Internecie. Z doświadczeń wynika, że taka forma poszukiwania pracy jest prawie zupełnie nieskuteczna. Być może gimnazjaliści, jako osoby o stosunkowo najniższej wiedzy na temat zasad rynku pracy nie są świadome tego faktu.

16. W jakim stopniu młodzież zna i jest zainteresowania alternatywnymi -elastycznymi formami zatrudnienia (np. praca czasowa, telepraca itp.)?

Większości badanych deklaruje znajomość podstawowych typów zatrudnienia, a więc: umowa o pracę, umowa zlecenie, umowa o dzieło i podstawowe formy - tzn.: umowa na czas określony i nieokreślony, samozatrudnienie, praca w niepełnym wymiarze godzin, praca tymczasowa. Stosunkowo wysoki udział badanych (około 60%) stwierdził, że wie o możliwości

telepracy, a ponad 50% wie o możliwości pracy na wezwanie, z kolei między 40% a 50% twierdzi, że wie o możliwości pracy na zastępstwo i wypożyczaniu pracowników. Najmniej popularne okazały się być formy pracy w ramach umowy o pracę nakładczą oraz tzw Job-sharing. Wysoki udział gimnazjalistów deklarujących znajomość różnych form zatrudnienia, przewyższający niekiedy udział studentów, świadczy zapewne o tym, że deklaracje nie są tożsame z rzeczywistą wiedzą na temat zasad poszczególnych umów i praw oraz obowiązków, jakie nakładają one na pracownika i pracodawcę.

Bark rzetelnej wiedzy na ten temat przekłada się automatycznie na opinie odnośnie możliwości ewentualnych form zatrudnienia w przyszłości. Zdecydowanie dominuje tu umowa o pracę. Respondenci, którzy nie znają szczegółów innych typów umów nie będą raczej deklarować, że są skłonni pracować w innej formie niż wymieniona powyżej umowa o pracę. Możliwość podjęcia zatrudnienia w formach takich jak telepraca lub praca na zastępstwo dopuszcza np.: tylko 20% badanych, na podział pracy w ramach stanowiska zgodziłoby się natomiast tylko nieco ponad 11% badanych.

17. Jak liczna grupa i o jakich kwalifikacjach jest gotowa na wyjazd poza miejsce zamieszkania w celu podjęcia pracy?

Młodzi mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego wykazują się raczej wysokim stopniem mobilności deklarowanej. Tylko około 1/3 nie wyobraża sobie opuszczenia miejsca zamieszkania i wyjazdu za pracę poza obszar województwa. Znamienne jest to, że więcej osób byłoby skłonne wyjechać do pracy poza granice kraju - gdzieś do Europy (średnio 68%) niż do innych oddalonych województw w Polsce (nieco ponad połowa badanych). Tylko 15% badanych nie, wybraza sobie wyjazdu poza miejsce obecnego zamieszkania, nawet w obrębie województwa zachodniopomorskiego. Najmniej chętnie młodzież skłonna byłaby do opuszczenia granic Europy. Do dalekich wyjazdów najbardziej przekonani są młodzi ludzie- uczniowie gimnazjów.

Gotowość wyjazdu poza miejsce zamieszkania różni się znacznie w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Osoby uczęszczające obecnie do liceów ogólnokształcących w zdecydowanie większym stopniu są gotowe na przeprowadzki, w obrębie Polski. Różnice udziałów osób skłonnych do migracji do sąsiednich województw sięgają 20 punktów procentowych, a w przypadku migracji do dalej oddalonych województwa aż 30 punktów. Tylko 36% uczniów

techników i 44% szkół zawodowych zaakceptowałyby wyjazd do dalej położonych miejsc w Polsce.

Zupełnie inaczej przedstawia się sytuacja w przypadku skłonności do wyjazdów do Europy. W tym przypadku wskaźnik ogólnie wynosi 72%, Największy udział skłonnych do wyjazdu jest wśród osób z liceów - 75%, dalej z techników 73% i zasadniczych szkół zawodowych -67%. Różnice nie są jednak tak duże jak w przypadku poprzednio omawianych lokalizacji. Dwa razy więcej uczniów szkół technicznych lub liceów profilowanych dopuszcza, zatem możliwość wyjazdu za granice niż gdzieś w Polskę. Co ciekawe udział skłonnych do wyjazdu dalej - poza Europie jest wśród uczniów techników szkół zawodowych wyższy niż tych, którzy wyjechaliby w oddalone regiony kraju. Wyjazd poza Europę jest z kolei dla licealistów najmniej atrakcyjnym i najmniejszy udział z nich byłby w stanie podając się takiego wyjazdu

Tabela 98. Możliwość wyjazdu poza miejsce zamieszkania w celu podjęcia pracy zawodowej wg typów szkół ponadgimnazjalnych

W województwie zachodniopomorskim

	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Tak	287	297	279	863	86,4	88,7	87,2	87,4
Nie	45	38	41	124	13,6	11,3	12,8	12,6
puste	3	5	11	19				
razem	332	335	320	987	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

W którymś z sąsiadujących województw

	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Tak	246	183	170	599	74,5	55,5	53,6	61,3
Nie	84	147	147	378	25,5	44,5	46,4	38,7
puste	5	10	14	29				
razem	330	330	317	977	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

W bardziej oddalonych województwach

	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Tak	218	120	140	478	66,3	36,3	44,4	49,0
Nie	111	211	175	497	33,7	63,7	55,6	51,0
puste	6	9	16	31				
razem	329	331	315	975	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

W Europie

	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Tak	248	246	222	716	75,2	73,0	67,9	72,0

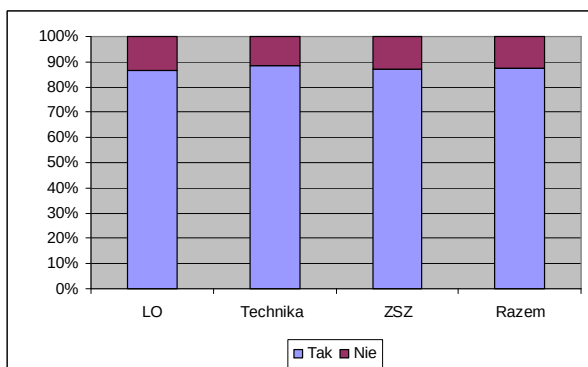
Nie	82	91	105	278	24,8	27,0	32,1	28,0
puste	5	3	4	12				
razem	330	337	327	994	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

W świecie

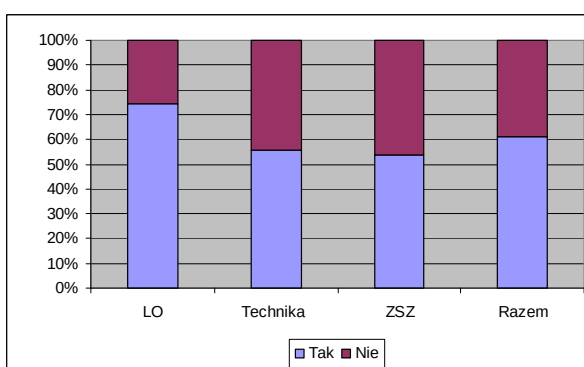
	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Tak	162	142	144	448	49,4	42,9	45,3	45,9
Nie	166	189	174	529	50,6	57,1	54,7	54,1
puste	7	9	13	29				
razem	328	331	318	977	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

Wykres 77. Możliwość wyjazdu poza miejsce zamieszkania w celu podjęcia pracy zawodowej wg typów szkół ponadgimnazjalnych

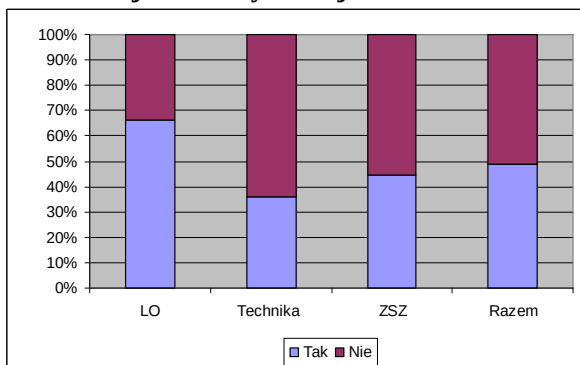
W województwie zachodniopomorskim

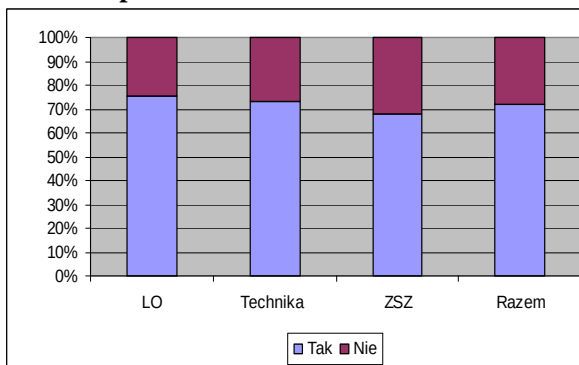
W którymś z sąsiadujących województw

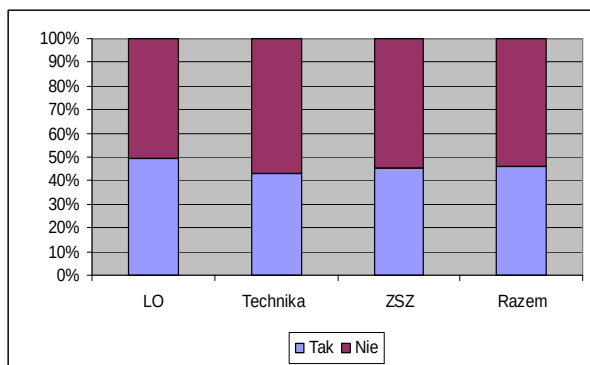
W bardziej oddalonych województwach

W Europie

W świetle

Nieco mniejsze, ale również widoczne są różnice w preferencjach i skłonnościach do wyjazdów do pracy między osobami pochodzącymi z terenów wiejskich i miejskich. Wyraźnie zaznacza się mniejsza skłonność do wyjazdów poza obszar województwa osób z terenów wiejskich. Jedynie w przypadku możliwości wyjazdu do pracy gdzieś w granicach własnego województwa udział chętnych ze wsi nieco wyższy niż osób z miasta i wynosi w sumie 88,5%. Jest to racjonalnie wytłumaczalne tym, że na wsi jest mniej miejsc pracy niż w miastach i część osób musi dojeżdżać do pracy do właśnie do miast. Podobnie jak w poprzednich przypadkach więcej osób zarówno ze wsi jak i miast jest skłonnych do wyjazdu za granicę - do Europy niż do bardziej oddalonych miejsc w kraju. Na wyjazd do Europy skłoniłoby się mniej więcej tyle samo osób, co na wyjazd do któregoś z sąsiednich województw. (Mniej niż 2/3 badanych). Najbardziej widoczne różnice między osobami ze wsi i miasta ujawniają się w przypadku skłonności do wyjazdu gdzieś do kraju oraz poza Europę (w obu przypadkach różnice około 10 punktów procentowych).

Tabela 99. Możliwość wyjazdu poza miejsce zamieszkania w celu podjęcia pracy zawodowej wg pochodzenia respondentów

W województwie zachodniopomorskim

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Tak	1344	470	1814	82,1	88,5	83,6
Nie	294	61	355	17,9	11,5	16,4
puste	23	14	37			
razem	1638	531	2169	100	100	100
Liczebność próby	1661	545	2206			

W którymś z sąsiadujących województw

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Tak	1073	338	1411	65,9	63,9	65,4
Nie	556	191	747	34,1	36,1	34,6
puste	32	16	48			
razem	1629	529	2158	100	100	100
Liczebność próby	1661	545	2206			

W bardziej oddalonych województwach

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Tak	896	231	1127	55,2	43,9	52,5
Nie	726	295	1021	44,8	56,1	47,5
puste	39	19	58			
razem	1622	526	2148	100	100	100
Liczebność próby	1661	545	2206			

W Europie

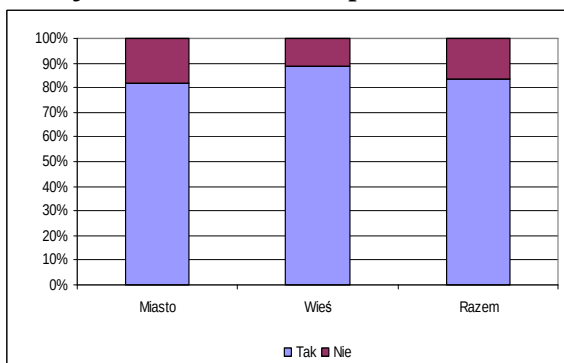
	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Tak	1127	353	1480	69,0	66,0	68,2
Nie	507	182	689	31,0	34,0	31,8
puste	27	10	37			
razem	1634	535	2169	100	100	100
Liczebność próby	1661	545	2206			

W świecie

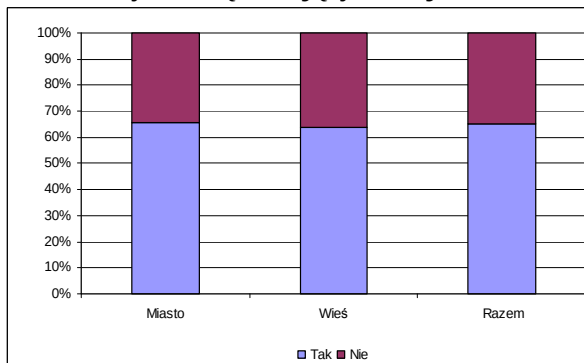
	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Tak	774	200	974	47,7	38,2	45,4
Nie	849	324	1173	52,3	61,8	54,6
puste	38	21	59			
razem	1623	524	2147	100	100	100
Liczebność próby	1661	545	2206			

Wykres 78. Możliwość wyjazdu poza miejsce zamieszkania w celu podjęcia pracy zawodowej wg pochodzenia respondentów

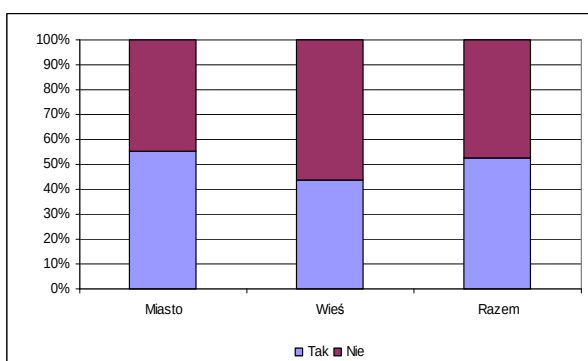
W województwie zachodniopomorskim

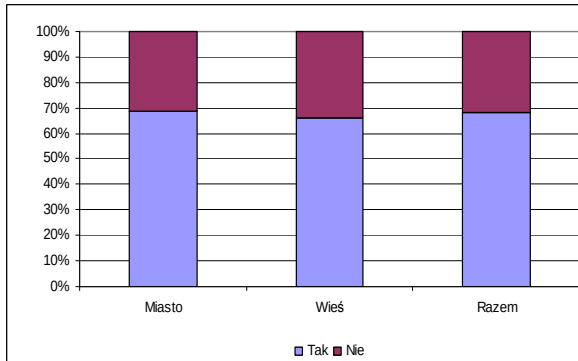
W którymś z sąsiadujących województw

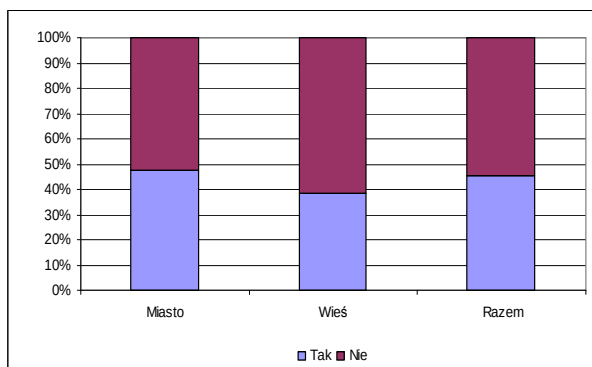
W bardziej oddalonych województwach

W Europie

W świecie

Wyraźnie zauważalne jest również to, że większą chęć wyjazdu za granicę kraju w celu kontynuowania nauki lub pracy wykazują osoby młodsze – gimnazjaliści. Prawie trzy razy więcej gimnazjalistów niż uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów ma plany nauki poza granicami Polski, a w sumie ponad połowa dopuszcza taką możliwość. Wyniki badania wskazały, zatem na większa mobilność osób młodszych. Znajduje to także potwierdzenie w wynikach dotyczących planów wyjazdów za granicę w celu podjęcia pracy. Uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych są bardziej skłonni do takiego wyjazdu niż studenci.

4. Aneksy

Aneks 1: Tabele krzyżowe określające korelacje pomiędzy zmiennymi niezależnymi i zależnymi

Niniejszy aneks zawiera wyłącznie tabele, które nie znalazły się w treści Raportu, ale których wyniki są przytaczane w jego tekście. Z tego powodu przy każdej tabeli znajduje się numer strony, na której można znaleźć odwołanie do wyników prezentowanych w tabeli

Tabela 100. Korzystanie z instytucji rynku pracy wg pochodzenia respondentów (strona 105 raportu)

Urząd pracy

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Znam, korzystała(e)m	209	62	271	12,6	11,5	12,4
Znam, nie korzystała(e)m	1268	407	1675	76,5	75,8	76,3
Nie znam, nie korzystała(e)m	180	68	248	10,9	12,7	11,3
puste	4	8	12			
razem	1657	537	2194	100	100	100
Liczebność próby	1661	545	2206			

Agencja pośrednictwa pracy

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Znam, korzystała(e)m	171	47	218	10,4	8,8	10,0
Znam, nie korzystała(e)m	1103	337	1440	66,8	63,2	65,9
Nie znam, nie korzystała(e)m	377	149	526	22,8	28,0	24,1
puste	10	12	22			
razem	1651	533	2184	100	100	100
Liczebność próby	1661	545	2206			

Ochotnicze hufce pracy

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Znam, korzystała(e)m	53	22	75	3,2	4,1	3,4
Znam, nie korzystała(e)m	1031	307	1338	62,8	57,4	61,5
Nie znam, nie korzystała(e)m	558	206	764	34,0	38,5	35,1
puste	19	10	29			
razem	1642	535	2177	100	100	100

Liczebność próby	1661	545	2206			
Szkolny doradca zawodowy						
	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Znam, korzystała(e)m	253	88	341	15,4	16,6	15,7
Znam, nie korzystała(e)m	909	279	1188	55,4	52,5	54,7
Nie znam, nie korzystała(e)m	479	164	643	29,2	30,9	29,6
puste	20	14	34			
razem	1641	531	2172	100	100	100
Liczebność próby	1661	545	2206			

Tabela 101. Udział w wolontariacie lub akcjach charytatywnych wg pochodzenia respondentów (strona 107 raportu)

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Tak regularnie	83	32	115	5,1	6,1	5,3
Tak, sporadycznie	371	113	484	22,7	21,5	22,4
Tak, raz	255	66	321	15,6	12,6	14,9
Nie	926	314	1240	56,6	59,8	57,4
puste	26	20	46			
razem	1635	525	2160	100	100	100
Liczebność próby	1661	545	2206			

Tabela 102. Udział osób mających doświadczenie zawodowe wg pochodzenia respondentów (strona 113 raportu)

	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Tak	981	319	1300	59,4	58,6	59,2
Nie	671	225	896	40,6	41,4	40,8
puste	9	1	10			
razem	1652	544	2196	100	100	100
Liczebność próby	1661	545	2206			

Tabela 103. Czynniki charakteryzujące dobrą pracę wg typów szkół ponadgimnazjalnych (strona 113 raportu)

Czynnik	Liczebność			Udział		
	LO	Technika	ZSZ	LO	Technika	ZSZ
Oferować dobre zarobki	293	311	290	87,5	91,7	87,9
Zapewniać odpowiednie warunki pracy	211	206	176	63,0	60,8	53,3
Zapewniać pakiet świadczeń dodatkowych	34	58	52	10,1	17,1	15,8
Zapewniać możliwość doszkalania i podnoszenia swoich umiejętności	132	151	130	39,4	44,5	39,4
Zapewniać możliwość rozwoju zawodowego –awansu	137	130	101	40,9	38,3	30,6
Zapewniać stabilność zatrudnienia	129	87	79	38,5	25,7	23,9
Inne	1	1	2	0,3	0,3	0,6
puste						
razem	335	339	330	100	100	100

Respondent mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź

Tabela 104. Czynniki charakteryzujące dobrą pracę wg pochodzenia respondentów (strona 113 raportu)

Czynnik	Liczebność			Udział		
	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem
Oferować dobre zarobki	1433	474	1907	86,3	87,0	86,4
Zapewniać odpowiednie warunki pracy	813	289	1102	48,9	53,0	50,0
Zapewniać pakiet świadczeń dodatkowych	290	79	369	17,5	14,5	16,7
Zapewniać możliwość doszkalania i podnoszenia swoich umiejętności	611	237	848	36,8	43,5	38,4
Zapewniać możliwość rozwoju zawodowego –awansu	669	204	873	40,3	37,4	39,6
Zapewniać stabilność zatrudnienia	655	183	838	39,4	33,6	38,0
Inne	2	4	6	0,1	0,7	0,3
	0	0	0			
	4473	1470	5943			
Liczebność próby	1661	545	2206	100	100	100

Respondent mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź

Tabela 105. Umiejętność posługiwania się programami komputerowymi wg typów szkół ponadgimnazjalnych (strona 123 raportu)

Edytor tekstu	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	ZSZ	Razem	LO	Technika	ZSZ	Razem
Tak w stopniu podstawowym	40	76	108	224	11,9	22,8	32,6	22,4
Tak w stopniu średnim	127	148	123	398	37,9	44,3	37,2	39,8
Tak w stopniu zaawansowanym	164	109	79	352	49,0	32,6	23,9	35,2
Nie umiem	4	1	21	26	1,2	0,3	6,3	2,6
puste	0	6	0	6				
razem	335	334	331	1000	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

Program statystyczny	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	LO	Technika	LO	Technika	LO	Technika
Tak w stopniu podstawowym	62	105	109	276	18,6	31,5	33,2	27,7
Tak w stopniu średnim	172	150	130	452	51,5	45,0	39,6	45,4
Tak w stopniu zaawansowanym	91	68	51	210	27,2	20,4	15,5	21,1
Nie umiem	9	10	38	57	2,7	3,0	11,6	5,7
puste	1	7	3	11				
razem	334	333	328	995	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

Arkusz kalkulacyjny	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	LO	Technika	LO	Technika	LO	Technika
Tak w stopniu podstawowym	104	113	125	342	31,1	33,9	38,1	34,4
Tak w stopniu średnim	118	121	96	335	35,3	36,3	29,3	33,7
Tak w stopniu zaawansowanym	56	50	37	143	16,8	15,0	11,3	14,4
Nie umiem	56	48	71	175	16,8	14,4	21,6	17,6
puste	1	8	2	11				
razem	334	332	329	995	100,0	99,7	100,3	100,0

Liczebność próby	335	340	331	1006				
------------------	-----	-----	-----	------	--	--	--	--

Edytor prezentacji multimedialnych	Liczebność				Udział ważnych			
	LO	Technika	LO	Technika	LO	Technika	LO	Technika
Tak w stopniu podstawo wym	49	87	107	243	14,6	26,2	32,7	24,4
Tak w stopniu średnim	129	121	118	368	38,5	36,4	36,1	37,0
Tak w stopniu zaawanso wanym	147	106	59	312	43,9	31,9	18,0	31,4
Nie umiem	10	18	43	71	3,0	5,4	13,1	7,1
puste	0	8	4	12				
razem	335	332	327	994	100,0	100,0	100,0	100,0
Liczebność próby	335	340	331	1006				

Aneks 2: Formularz ankiety wykorzystany w trakcie badania**KWESTIONARIUSZ BADAWCZY****Losy zawodowe absolwentów szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i absolwentów szkół wyższych w województwie zachodniopomorskim**

Droży uczniowie i studenci,

Na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie realizujemy badanie dotyczące sytuacji zawodowej i planów zawodowych osób, kończących w tym roku szkolnym/akademickim swoją edukację. Z tego powodu zwracamy się z prośbą o wypełnienie poniższego kwestionariusza. Dzięki temu badaniu powstanie opracowanie na temat sytuacji młodych ludzi, którzy wchodzi na rynek pracy, ich celów, potrzeb aspiracji i planów zawodowych, które posłużą do lepszego dostosowania oferty wsparcia absolwentów na rynku pracy. Bardzo prosimy o rzetelne odpowiedzi na wszystkie pytania. W razie wszelkich wątpliwości proszę zadawać pytania ankierowi. Jednocześnie zapewniamy, że ankieta ma charakter anonimowy. Nikt poza członkami zespołu badawczego nie będzie miał wglądu do ankiet jednostkowych, a wyniki prezentowane będą jedynie w formie zestawień zbiorczych w formie raportu z badań.

PYTANIA DO WSZYSTKICH RESPONDENTÓW**1. Czy interesujesz się informacjami na temat sytuacji rynku pracy w swoim powiecie (tzn. powiecie, w którym mieszkasz)? Jakiego typu informacje są to przede wszystkim?**

PROSZĘ ZAZNACZYĆ MAKSYMALNIE 2 ODPOWIEDZI

1. Nie interesuję się tymi sprawami w ogóle
2. Interesują mnie informacje na temat bezrobocia
3. Interesują mnie informacje na temat potencjalnych pracodawców
4. Interesują mnie informacje na temat wolnych stanowisk pracy/aktualnych naborów pracowników
5. Interesują mnie informacje na temat instytucji i osób pośredniczących/ pomagających w wyborze i znalezieniu pracy
6. Interesują mnie inne informacje, jakie?.....

2. Czy znasz obecny poziom bezrobocia w Polsce i województwie zachodniopomorskim?

PROSZĘ ZAZNACZYĆ ODPOWIEDZI WSTAWIAJĄC „X”
W ODPOWIEDNIEJ KRATCE I WPISAĆ WARTOŚĆ WSKAŹNIKÓW

	LOKALIZACJA	TAK	NIE
2.1	W Polsce		
		Wartość wskaźnika =%	
2.2	W województwie zachodniopomorskim		
		Wartość wskaźnika =%	

3. Czy uważasz, że w powiecie, w którym obecnie mieszkasz łatwo jest znaleźć pracę?

1. Bardzo trudno
2. Łatwo, ale tylko w kilku zawodach
3. Łatwo, większość osób może znaleźć zatrudnienie
4. Nie wiem

4. Jak Twoim zdaniem będzie wyglądała sytuacja w Twoim powiecie w zakresie rynku pracy (liczby pracodawców, liczby i jakości miejsc pracy, naboru pracowników) w okresie nadchodzącego roku?

1. Ulegnie zdecydowanej poprawie
2. Ulegnie poprawie
3. Nie zmieni się
4. Pogorszy się
5. Znacznie się pogorszy
6. Nie wiem

5. Czy uważasz, że w Twoim miejscu zamieszkania/w powiecie są pracodawcy, u których będziesz mogła/mógł szukać zatrudnienia zgodnego z twoimi kwalifikacjami?

1. Tak
2. Raczej tak
3. Raczej nie
4. Nie
5. Nie wiem

6. Czy w Twoim miejscu zamieszkania/w powiecie są konkretni pracodawcy, u których szczególnie chciałbyś znaleźć zatrudnienie?

1. Tak
2. Raczej tak
3. Raczej nie
4. Nie
5. Nie wiem

7. Czy zaakceptowałabyś/zaakceptowałbyś możliwość podjęcia pracy poza swoim miejscem zamieszkania (poza swoim powiatem)

PROSZĘ ZAZNACZYĆ ODPOWIEDZI WSTAWIAJĄC „X” W ODPOWIEDNIEJ KRATCE PRZY KAŻDEJ LOKALIZACJI

	LOKALIZACJA	TAK	NIE
7.1	W województwie zachodniopomorskim		
7.2	W którymś z sąsiadujących województw		
7.3	W bardziej oddalonych województwach		
7.4	Za granicą w Europie		
7.5	Zagranica poza Europą		

8. Czy bierzesz pod uwagę możliwość wyjazdu za granicę w celu kontynuacji nauki?

1. Tak, mam takie konkretne plany
2. Tak, być może
3. Nie, planuję kontynuować naukę w Polsce
4. Nie, bo w ogóle już nie planuję kontynuować nauki
5. Nie wiem

9. Czy bierzesz pod uwagę możliwość wyjazdu za granicę w celu podjęcia pracy?

1. Tak, mam takie konkretne plany
2. Tak, być może
3. Nie, planuję pracować w Polsce
4. Nie wiem

10. Czy po ukończeniu obecnej szkoły/uczelni zamierzasz łączyć naukę i pracę?

1. Tak
2. Nie
3. Nie wiem

11. Z jakiego powodu wybrałaś/wybrałeś obecną szkołę, uczelnię?

PROSZĘ ZAZNACZYĆ MAKSYMALNIE 2 ODPOWIEDZI

1. Ze względu na zainteresowania
2. Ze względu na perspektywy łatwego znalezienia pracy
3. Ze względu na bliskość od domu
4. Ze względu na renomę i prestiż szkoły/uczelni
5. Ze względu na znajomych
6. Ze względu na namów rodziców i rodziny
7. Ze względu na rady doradców zawodowych
8. Bez żadnego konkretnego powodu

12. Gdybyś ponownie mogła/mógł dokonać wyboru typu szkoły lub studiów, to czy ponownie wybrałabyś/wybrałbyś tak samo

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej tak
3. Raczej nie
4. Zdecydowanie nie
5. Nie wiem

**PYTANIE 13 TYLKO DO UCZNIÓW SZKÓŁ
PONADGIMNAZJALNYCH**

13. Czy zamierzasz kontynuować dalej naukę bezpośrednio po ukończeniu szkoły, jeśli tak, w jakiej formie?

1. Nie zamierzam
2. Tak, w szkole uzupełniającej
3. Tak, w szkole policealnej/pomaturalnej, studium
4. Tak, ale tylko na kursach i szkoleniach
5. Tak, na studiach – kierunek techniczny
6. Tak, na studiach - nauki humanistyczne
7. Tak, na studiach –nauki ekonomiczne
8. Tak, na studiach –nauki społeczne
9. Tak na studiach – nauki przyrodnicze
10. Tak na studiach –nauki ścisłe
11. Tak na studiach – inny profil, jaki?.....
12. Nie wiem

PYTANIA DO WSZYSTKICH RESPONDENTÓW

14. Czy na obecnym etapie nauki planujesz swoją przyszłość zawodową?

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej tak
3. Raczej nie
4. Zdecydowanie nie
5. Nie wiem

15. Czy uważasz, że obecna szkoła/uczelnia przygotowała/przygotowuje Cię dobrze do podjęcia zatrudnienia?

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej tak
3. Raczej nie
4. Zdecydowanie nie
5. Nie wiem

16. Czy uważasz, że w obecnej szkole/uczelni otrzymałeś/otrzymałaś praktyczne umiejętności przydatne w miejscu zatrudnienia?

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej tak
3. Raczej nie
4. Zdecydowanie nie
5. Nie wiem

17. Czy podjąłeś/podjęłaś już kiedykolwiek pracę zawodową?

1. Tak
2. Nie -> **przejdź do pytania 20**

18. Jakiego typu to praca?

1. Praca stała w pełnym wymiarze godzin
2. Praca stała w niepełnym wymiarze godzin
3. Praca dorywcza (w trakcie roku szkolnego/akademickiego)
4. Praca dorywcza w okresie wolnym od nauki - w wakacje

19. W porównaniu do osób, które nie podjęły do tej pory żadnej pracy, czy wykonywana do tej pory praca pozwoli Ci na :

PROSZĘ ZAZNACZYĆ ODPOWIEDZI WSTAWIAJĄC „X”

W ODPOWIEDNIEJ KRATCE PRZY KAŻDEJ MOŻLIWOŚCI KORZYSTAJĄC ZE SKALI od 1 do 5, gdzie:

1. Zdecydowanie tak; 2. Raczej tak; 3. Raczej nie; 4. Zdecydowanie nie; 5. Nie wiem

	MOŻLIWOŚĆ	1 Zdecydowa nie tak	2 Raczej tak	3 Raczej nie	4 Zdecydowa nie nie	5 Nie wiem
19.1	Znalezienie lepszej pracy					

19.2	Szybszy awans					
19.3	Uzyskanie wyższych zarobków					
19.4	Większą satysfakcję z pracy					
19.5	Inne, jakie?.....					

20. Które z poszczególnych czynników wpływają przede wszystkim, w Twojej opinii, na decyzje o wyborze miejsca pracy przez absolwenta?

PROSZĘ ZAZNACZYĆ MAKSYMALNIE 3 ODPOWIEDZI

1. Zainteresowania
2. Umiejętności i wykształcenie
3. Rady znajomych/rodziny
4. Rady doradców zawodowych
5. Perspektywy rozwoju zawodowego i awansu
6. Perspektywy określonych zarobków
7. Lokalizacja pracodawcy
8. Opinie o pracodawcy
9. Przypadek
10. Inne, jakie?.....

21. Co Twoim zdaniem jest najważniejsze, aby osiągnąć poczucie satysfakcji z wykonywanej pracy?

PROSZĘ ZAZNACZYĆ MAKSYMALNIE 3 ODPOWIEDZI

1. Praca zgodna z zainteresowaniami
2. Praca zgodna z predyspozycjami (np.: umiejętnościami, wykształceniem)
3. Praca na własny rachunek - prowadzenie własnej firmy
4. Wysokie zarobki
5. Przyjazne środowisko w pracy
6. Perspektywa rozwoju zawodowego, np. awansu
7. Inne, jakie?.....

22. Które z wymienionych miejsc zatrudnienia zapewniają Twoim zdaniem najlepsze warunki młodym pracownikom?

1. Firma prywatna
2. Firma państwowa
3. Instytucja państwowa
4. Instytucja publiczna
5. Własna działalność gospodarcza
6. Inne miejsce zatrudnienia, jakie?.....
7. Nie wiem

23. W jak dużej firmie chciałabyś/chciałbyś najbardziej pracować

1. Małej
2. Średniej
3. Dużej
4. Nie ma to dla mnie znaczenia

24. Proszę wpisać kwotę w złotych odnośnie oczekiwanych zarobków

PROSZĘ WPISAĆ KWOTĘ W ZŁOTYCH (KWOTA NETTO, CZTLI TZW. KWOTA NA RĘKĘ)

Jaka jest pensja za pracę w pełnym wymiarze godzin, na stanowisku które Cię interesuje i satysfakcjonuje, którą uznałabyś/uznałbyś za adekwatną do Twoich umiejętności i doświadczenia ?

.....zł

Jaka byłaby najniższa pensja, za którą zgodziłabyś/zgodziłbyś się podjąć taką pracę?

.....zł

Jaka byłaby dla Ciebie zaskakująco wysoka pensja proponowana za taką pracę?

.....zł

25. Czym powinna charakteryzować się dobra praca?

PROSZĘ ZAZNACZYĆ MAKSYMALNIE 3 ODPOWIEDZI

1. Oferować dobre zarobki
2. Zapewniać odpowiednie warunki pracy (lokalowe, sprzętowe i odpowiednia ilość pracowników w danym dziale, itp.)
3. Zapewniać pakiet świadczeń dodatkowych
4. Zapewniać możliwość doszkalania i podnoszenia swoich umiejętności
5. Zapewniać możliwość rozwoju zawodowego –awansu
6. Zapewniać stabilność zatrudnienia
7. Inne, jakie?.....

26. Czy Twoim zdaniem możliwość zatrudnienia w firmie na pozycji, która satysfakcjonowałaby Cię zależy od:

PROSZĘ ZAZNACZYĆ ODPOWIEDZI WSTAWIAJĄC „X”

W ODPOWIEDNIEJ KRATCE **PRZY KAŻDYM CZYNNIKU** KORZYSTAJĄC ZE SKALI **od 1 do 5**, gdzie:

1.Zdecydowanie tak; 2. Raczej tak; 3. Raczej nie; 4. Zdecydowanie nie; 5. Nie wiem

	CZYNNIK	1 Zdecydowa nie tak	2 Raczej tak	3 Raczej nie	4 Zdecydowa nie nie	5 Nie wiem
26.1	Poziomu wykształcenia					
26.2	Zdolności i talentu					
26.3	Doświadczenia zawodowego					
26.4	Posiadanych znajomości					
26.5	Szczęścia					
26.6	Inne, jakie?.....					

27. Jak oceniasz ogólną pozycję absolwentów na zachodniopomorskim (wojewódzkim) i Twoim lokalnym (powiatowym) rynku pracy?

PROSZĘ ZAZNACZYĆ ODPOWIEDZI WSTAWIAJĄC „X”

W ODPOWIEDNIEJ KRATCE **PRZY KAŻDEJ LOKALIZACJI** KORZYSTAJĄC ZE SKALI **od 1 do 5**, gdzie:

1. Bardzo dobrze; 2. Raczej dobrze; 3. Średnio; 4. Raczej źle; 5. Zdecydowanie źle; 6. Nie wiem

	LOKALIZACJA	1. Bardzo dobrze	2. Raczej dobrze	3 Średnio	4. Raczej źle	5.Zdecydowanie źle	6. Nie wiem
27.1	Zachodniopomorski (regionalny) rynek pracy						
27.2	Lokalny rynek pracy						

28. W jaki sposób zamierzasz w pierwszej kolejności sama/sam poszukiwać pracy (lub, jeżeli pracujesz jak poszukiwałaś/eś pracy)?

1. Odpowiedzi na ogłoszenia pracodawców w gazetach/internecie
2. Odpowiedzi na oferty pracy zamieszczane na stronach internetowych konkretnych pracodawców
3. Korzystanie z pośrednictwa urzędu pracy
4. Publikacja własnego ogłoszenia zamieszczanego w prasie/ portalu internetowym
5. Korzystanie z pomocy i kontaktów rodziny lub znajomych
6. Bezpośredni kontakt z pracodawcami
7. Inne, jakie....

29. Czy wiesz o możliwości zatrudnienia pracownika w następujących formach?

W jakiej formie chciałbyś pracować?

PROSZĘ ZAZNACZYĆ ODPOWIEDZI WSTAWIAJĄC „X” W ODPOWIEDNIEJ KRATCE **PRZY KAŻDEJ FORMIE ZATRUDNIENIA.**

	FORMA	ZNAJOMOŚĆ		CHĘĆ PRACY		
		TAK	NIE	NIE	TAK	NIE WIEM
29.1	Umowa o pracę					
29.2	Umowa o dzieło					
29.3	Umowa zlecenie					
29.4	Umowa zastępstwa					
29.5	Umowa o pracę nakładczą					
29.6	Umowa na czas określony					
29.7	Telepraca					
29.8	Job-sharing					
29.9	Praca na wezwanie					
29.10	Wypożyczenie pracowników					
29.11	Praca w niepełnym wymiarze godzin					
29.12	Praca tymczasowa					
29.13	Samozatrudnienie					
29.14	Inne, jakie?					

30. Czy udzielasz się jako wolontariusz lub bierzesz udział w akcjach charytatywnych ?

1. Tak regularnie
2. Tak, sporadycznie
3. Tak, raz
4. Nie

31. Czy uczęszczasz na jakieś zajęcia poza szkołą, studiami (np.: kursy tańca, koło recytatorskie, kurs językowy, zajęcia sportowe)? Jak często?

PROSZĘ ZAZNACZYĆ ODPOWIEDZI WSTAWIAJĄC „X” W ODPOWIEDNIEJ KRATCE
PRZY KAŻDYM TYPIE ZAJĘĆ

	TYP ZAJĘĆ	CZĘSTOTLIWOŚĆ		
		Tak regularnie - przynajmniej raz w tygodniu	Tak sporadycznie	Nie uczęszczam
31.1	Kursy językowe			
31.2	Kursy doszkalające (lekcje) z przedmiotów ścisłych			
31.3	Kursy doszkalające (lekcje) z innych przedmiotów szkolnych			
31.4	Zajęcia sportowe			
31.5	Zajęcia artystyczne nakładczą			
31.6	Szkolenia zawodowe			
31.7	Inne, jakie?.....			

32. Jak ogólnie oceniasz własne umiejętności zawodowe, umożliwiające podjęcie pracy?

1. Bardzo wysoko
2. Wysoko
3. Przeciętnie
4. Nisko
5. Bardzo nisko
6. Nie wiem

33. Czy potrafisz korzystać z następujących typów programów komputerowych. W jakim zakresie? (podstawowy, średni, zaawansowany)

PROSZĘ ZAZNACZYĆ ODPOWIEDZI WSTAWIAJĄC „X” W ODPOWIEDNIEJ KRATCE
PRZY KAŻDYM TYPIE PROGRAMU

	TYP PROGRAMU	ZAKRES			
		Tak w stopniu podstawo- wym	Tak w stopniu średnim	Tak w stopniu zaawanso- wanym	Nie umiem
33.1	Edytor tekstu (np. Word)				
33.2	Program statystyczny (np. Excel)				
33.3	Arkusz kalkulacyjny (np. Access)				
33.4	Edytor prezentacji multimedialnych (np. Power Point)				

34. Czy posiadasz prawo jazdy?

1. Tak
2. Nie

35. Czy byłabyś/byłbyś w stanie porozumieć się w pracy w języku obcym? Jeżeli tak to, w jakim zakresie? (podstawowym, średnim, zaawansowanym)

PROSZĘ ZAZNACZYĆ ODPOWIEDZI WSTAWIAJĄC „X” W ODPOWIEDNIEJ KRATCE
PRZY KAŻDYM JĘZYKU

	JĘZYK	ZAKRES			
		Tak w stopniu podstawowym	Tak w stopniu średnim	Tak w stopniu zaawansowanym	Nie umiem
35.1	Angielski				
35.2	Niemiecki				
35.3	Francuski				
35.4	Hiszpański				
35.5	Rosyjski				
35.6	Inny, jaki?.....				

36. Jak często korzystasz z:

PROSZĘ ZAZNACZYĆ ODPOWIEDZI WSTAWIAJĄC „X” W ODPOWIEDNIEJ KRATCE
PRZY KAŻDYM URZĄDZENIU

	URZĄDZENIE	CZĘSTOTLIWOŚĆ				
		Codziennie	Kilka razy w tygodniu	Kilka razy w miesiącu	Rzadziej niż raz w miesiącu	Nie korzystam
36.1	Komputera					
36.2	Internetu przewodowego					
36.3	Internetu bezprzewodowego					

37. Czy kiedykolwiek korzystałaś/korzystałeś z usług doradców zawodowych lub innych osób świadczących pomoc przy wyborze kierunku kształcenia lub pracy?

PROSZĘ ZAZNACZYĆ TYŁE ODPOWIEDZI, W ILU MIEJSCACH KORZYSTAŁEŚ Z USŁUG

1. Tak, w szkole
2. Tak, w urzędzie pracy
3. Tak, w poradni pozaszkolnej
4. Nie, nigdy nie korzystałam/ korzystałem

38. Czy znasz następujące Instytucje Rynku Pracy i czy kiedykolwiek korzystałaś/korzystałeś z tej instytucji?”

PROSZĘ ZAZNACZYĆ ODPOWIEDZI WSTAWIAJĄC „X” W ODPOWIEDNIEJ KRATCE
PRZY KAŻDEJ INSTYTUCJI

	INSTYTUCJA	ZNAJOMOŚĆ		
		Znam, nie korzystała(e)m	Znam, nie korzystała(e)m	Nie znam, nie korzystała(e)m
38.1	Urząd Pracy			
38.2	Agencje pośrednictwa pracy			
38.3	Ochotnicze Hufce Pracy			
38.4	Szkolny doradca zawodowy			
38.5	Inne, jakie?.....			

DANE METRYCZKOWE

M1: Podaj swój wiek (w latach)**M2: Płeć**

1. K 2. M

M3: Typ szkoły, do której obecnie uczęszczasz

1. Gimnazjum
2. Liceum ogólnokształcące
3. Liceum profilowane
4. Technikum
5. Szkoła zawodowa
6. Szkoła wyższa – studia magisterskie
7. Szkoła wyższa – studia licencjacie

M4: Profil/specjalizacja (proszę o wpisanie w puste miejsce)

.....

M5: Miejscowość pochodzenia

1. Miasto 2. Wieś

M6: Wykształcenie rodziców/opiekunów

PROSZĘ ZAZNACZYĆ ODPOWIEDZI WSTAWIAJĄC „X” W ODPOWIEDNIEJ KRATCE

	Ojciec/Opiekun	Matka/Opiekunka
Podstawowe		
Zawodowe		
Średnie		
Wyższe		

Projekt Regionalny Barometr Rynku Pracy i Edukacji realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie ma na celu długofalowy monitoring sytuacji pracodawców i losów pracowników w Województwie Zachodniopomorskim. Z tego powodu prosimy o podanie adresu e-mail, tak by móc w następnych latach skontaktować się z Państwem w celu analizy sytuacji absolwentów po ukończeniu szkoły.

Jednocześnie zapewniamy, iż kontakt ten zostanie wykorzystany jedynie do celów badawczych WUP Szczecin i nie będzie udostępniany osobom trzecim.

M7: Adres e-mail

.....

KOD ANKIETY (wypełnia ankieter)